

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELLBERG

UTGIVARE:
BEYRON CARLSSON

UPPLAGA **A**

N:o **8**

DEN 22 FEBR. 1925

PRIS 35 ÖRE

REDAKTÖR
EVA NYBLÖM

HÅRD.
Koufoto.

Prinsessan Margaretha,

prinsparet Carls äldsta dotter,
är på besök hos sina för-
äldrar. Nytaget foto
i gala-dräkt.

SIGNE HEBBE OCH HENNES SAMTID

Signe Hebbe i "Hugenotterna".

ETT LIV ÄR SLOCKNAT, ETT RIKT instrument har slutat höra sina underbara toner — Signe Hebbe är ej mer. Anden kunde till slut icke triumfera över materien, fastän man nästan var böjd för att tro att Signe Hebbe avlockat naturen hemligheten att leva utan kropp. Så bräcklig och liten syntes till slut hennes yttre personlighet och så stark var den intelligens som ännu i det sista brann klar hos den 87-åriga konstnärinnan.

Vår generation vet blott genom hörsägen vad Signe Hebbe betytt som scenisk konstnärinna. Men vad hon varit som leddarinna och lärarinna, som konstnärlig hävstång, därom vittna en mångfald av våra nuvarande skådespelare och sångare och deras intyg visa att hon som sådan uppvägt flera teaterdirektioner. Hennes sprudlande genialitet och överlägsna begåvning samt hennes ställning som konstnärinna bragte henne i beröring med en hel del av sin samtids främsta personligheter såsom hennes memoarer visa vilka för några år sedan publicerades i Idun. Genom dessa fick man den bästa inblicken i konstnärinnans sjäsliv på samma gång som ett stycke briljant skriven kulturhistoria. Främst inrista sig därvid i minnet de erinringar Signe Hebbe gav av vår stora landsmaninna Jenny Lind. Signe Hebbe var som sjuttonåring med vid det oförgätliga tillfälle då Jenny Lind i Berlin 1854 tog farväl av publiken.

Tjugo år därefter tillbragte Signe Hebbe några veckor i London. På en soaré hos svenska ministern Hochschild såg hon åter Jenny Lind. Signe Hebbe påstår att Jenny Linds sätt gentemot främlingar egentligen icke var vad man kallar vinnande. Det var något mycket reserverat över henne, man fick det intrycket att namn och relationer icke betydde något för henne. I de stora lugna, grå ögonen låg ett uttryck av att hon icke lät sig dupera, att den sista instansen för hennes värdesättning av människor alltid var hennes eget av intet oväsentligt yttre influerat omdöme. Hon hade ett sätt

att mottaga komplimanger, som verkade att den komplimenterande lätt kom av sig vid ingången. Men man älskade henne från första ögonblicket; hon var en makt som personlighet liksom hon var det som konstnärinna.

Det blev överenskommet att Signe Hebbe skulle göra Jenny Lind ett besök och några dagar senare mottog hon en biljett från konstnärinnan, däri hon ber henne vara välkommen till frukost följande torsdag.

Det var den 11:te juni, en bedårande vacker morgon Signe Hebbe anträdde färden ut till Puttenham. Jenny Lind hade i sin biljett särskilt uppmanat henne, att »komma så tidigt, att vägen till Oak Lee ej blir för het.»

Då Signe Hebbe gick sandgången upp mot villan, som var helt täckt av rosor och grönt såg hon en sällsynt vacker sten, som hon tog med sig. Dörrarna stodo öppna till entrén och hallen och Signe Hebbe stod ett ögonblick ensam därinne. Hemmet syntes henne enkelt, prägladt av en smakfull rofylld trevnad. Så såg hon Jenny Lind komma genom den öppna ålkdörren från trädgården. Hon bar en stor trädgårdsros och var iklädd en gammal hatt, en riktig kråkskrämma som var allt annat än klädsam. Hon hälsade vänligt sin gäst; denna visade intresserad den vackra sten hon hittat. Vad det var som i detta särskilt tilltalade Jenny Lind, har Signe Hebbe aldrig förstätt, men hon var från och med detta ögonblick helt förändrad, glad, hjärtlig, otvungen, oändligt vinnande i sin enkla naturlighet.

Och snart satt hon vid pianot — Hon sjöng först visan ur Puritanerna. »Så snart hon började sjunga blev hon skön; hennes ansikte blev som förklaradt.»

Så talade man musik. Signe Hebbe frågade om det var möjligt att hon på höga C-et i Normarecitativet kunde sjunga »zersplittre» — »och så drog hon till med ett »zersplittre» så att jag höll på att trilla av stolen». Hon sjöng en kromatisk skala i två oktaver upp och ner från låga ess till höga ess. »Ja, sången är något tekniskt men lika mycket något moraliskt», yttrade hon i detta sammanhang. »Jag har haft svårt för allt — jag har fått arbeta mig till allt», yttrade hon även, varpå Signe Hebbe genmälde: »Till allt, utom till snillet».

Hon bad Signe Hebbe sjunga något, vilken begäran denna med tacksamhet uppfyllde, under förhoppning om att få mottaga anvisningar och goda råd. Detta fick hon även, hon minnes särskilt att Jenny Lind varnade henne för att »se för högt», ett fel som hon funnit hos så många sångare och sångerskor.

Så började hon åter sjunga. Nära en hel timma lät hon sin beundrande landsmaninna njuta av sin sällsporda konst. Hon sjöng arior och svenska folkvisor — »man tänkte inte på om hon var ung eller gammal, ful eller vacker — om hennes röst var liten eller stor, man kände blott att man lyssnade till något underbart — det slutade med att jag låg med huvudet i hennes knä och grät. Och moderligt som blott en god kvinna kan det, strök hon mitt hår. »Men nu ska vi gå in och få oss litet mat», sade hon så plötsligt och reste sig och tog sin gäst med sig in i matsalen. Vid bordet bad hon Signe Hebbe särskilt lägga märke till mesosten som var äkta svensk sådan och — filbunken!

I "Fidelio".

Signe Hebbe frågade om hennes dotter, om hon hade röst. »Ja, hon har en duktig röst, men den är inte vacker». Hon talade om teatern och teaterlivet. »Det jäktar, splittrar, man lever som på en vulkan — jag har vid mina besök i Stockholm aldrig kunnat gå förbi Kungl. teatern utan att känna kalla kårar efter ryggraden.»

Jenny Lind var upptagen klockan ett, varför Signe Hebbe sade farväl strax efter lunchen. Jenny Lind följde henne över hallen och stannade i solljuset i den öppna dörren.

»Hälsa hem!» viskade hon.

Bland musikens stormän som Signe Hebbe mött kan nämnas Richard Wagner vars bekantskap hon gjorde i Mannheim på en fest där hon medverkade.

Hennes sista personliga minne av honom är då hon senare på kvällen såg honom stå i samtal med en Signes väninna. Han stod i en dörröppning lutad mot dess mörka draperi mot vilken hans profil med den egendomligt kraftiga pannan avtecknade sig som mejslad. Han såg bort till Signe Hebbe där hon stod vid flygeln och vände sig sedan leende med några ord till väninnan. Av denna erfor Signe Hebbe sedan att han sagt att Fräulein Hebbe med sina blonda lockar »sieht aus wie ein Märchen» — ser ut som en saga.

Så tedde sig Signe Hebbe i sin ungdoms dagar. I senare tider när åldern kommit lockarna att vitna var hon också lik en saga — sagamor själv som såg på tillvaron med kloka och förstående ögon, vilka än kunde blixtra av entusiasm, än

H E N N E S   S I S T A   L E K T I O N

NÄR MAN SER SIGNE HEBBES spindelsvävtunna stoft, kan man icke fatta att en i det sista stark ande nyss lämnat detta späda omhölje.

Bara för en vecka sedan hade Signe Hebbe sin sista lektion. Och vad mera är: en sällsynt inspirerande lektion, som tände både lärarinnan och eleven. Det var som om återglansen av allt Signe Hebbe givit av stor undervisningskonst samlat sig i en sista koncentrerad gnista.

»Syster, jag känner mig så glad och stark, som aldrig förr», hade hon sagt till sin sköterska efteråt. »Det var min bästa lektion på mycket länge.»

Denna sin sista lektion hade Signe Hebbe med fröken Hanna Malm, som med vemodsfull glädje kommer att bevara detta minne av den dyrkade lärarinnan.

»Jag har med en del avbrott sjungit i över 15 år för Signe Hebbe», berättar fröken Malm. »Nu hade jag legat en längre tid utomlands för sångstudier och vid min hemkomst uppsökte jag naturligtvis genast

Som "Regementets dotter".

Privatfoto av den unga Signe Hebbe.

Signe Hebbe som "Cherubin".

fröken Hebbe. Söndagen den 1 febr. hade jag min första lektion. Jag förvånades över hennes vitalitet även då, men min förvåning skulle bli ännu större, då jag återkom söndagen därpå, alltså den 8. Hon var då som en ny människa. Klockan slog just tre i Englebretk och eftermiddagssolen lyste in över rummet, där Signe Hebbe satt insvept i sin vita schal framför brasan. Förra gången jag såg henne, hade hon haft svårt att röra sitt huvud, men nu hade det kommit liksom nytt liv i hela hennes lilla gestalt. Hon hälsade mig med en nick och sitt vanliga: »Vad har du i dag, min unge?» Så började jag sjunga några övningar och några vokaliser. Hon följde med intensivt och flamma i förtrytelse, än lysa av den ömaste godhet däri glimtar av gott humör gärna mängde sig — ögon som kunde allt utom att vara kalla och likgiltiga. Och därför är det så många som nu sörja när den blicken har brustit.

Signe Hebbe, ett privatfotografi från hennes senare år.

hennes kloka stora blick släppte mig icke ett ögonblick. »Pas mal» hörde jag henne säga ett par gånger, men så rätt vad det var kom det ett temperamentsfullt och halvt vredgat: »Attackera bättre — det där duger inte alls!» Sträng och fordrande var Signe Hebbe alltid. »Vad har du mer?» frågade hon sedan. »Italienarna», svarade jag. Då lyste hon upp — Italien, italiensk musik det var hennes liv, som hon aldrig tröttnade att tala om. Jag började sjunga. Jag såg hur sången avtecknade sig i varje anletsdrag hos henne. »Hon har verkligen förkovrat sig, eller hur?» sade hon till ackompantrisen, hennes vän fröken Gerda Wikström. »Melantonerna ha blivit bättre, respirationen också och se på munställningen, den är ju riktigt bra nu.» Och skämtsamt till syster, när hon sedan kom in: »Kan syster tänka sig att Hanna sjunger rent nu. Förr sjöng hon ofta för högt.» Inte en detalj undgick henne, ingenting hade hon glömt av vad jag haft svårt för.

Jag sjöng en serenad av Tosselli. Då plötsligt få vi höra Signe falla in och sjunga. Med stark och högt klingande stämma. Hon ville hjälpa mig med föredraget, hon ville ha mera temperament. Sällan har jag burits av en sådan glödande inspiration och jag kom dock direkt från en sådan kraftnatur som maestro Rosati. Egentligen var jag trött den dagen jag gick till Signe Hebbe, men hon tog det snart ur mig nu liksom alltid.

Det svindlade för mig inför denna underbara ande. Det var icke gammal dyrkan för den stora lärarinnan, som bar upp Signe Hebbes sista lektion och det är icke nu att jag ser den i ett förklarad skimmer — den var en lektion av Signe Hebbe i hennes krafts mest inspirerade dagar. Vi kände det båda, fröken Wikström och jag, och sade det genast vi kommo ned på gatan, förenande oss i en protest mot någon som nyligen sagt att den äldre Signe Hebbes lektioner måste vara artificiell inspiration. Jag glömmer den aldrig och jag är tacksam över att den blev mig förunnad.»

SVEN HEDIN OM KVINNORNA

SVENSKAN ÄR BÄST! SÄGER DEN VITTBBERESTE FORSKAREN.

BOKSAMLINGEN, DE VÄLDIGA borden överlastade med papper, tekningar, kartor och fotografier i doktor Hedins arbetsrum tala sitt tydliga språk om sextio-åringens oförminskade energi och andliga vitalitet. Kraften, den orädda manligheten, troheten mot de ideal, åt vilkas förverkligande, han vigt sitt liv, är oförändrad.

Troféerna från resorna, vävnader från Tibet, där konstskicklighet och flit triumferar, ett indiskt rökbröd med utsökta inläggningar, ett japanskt tempelkar och — det vackraste av allt — en japansk målning med två tigrar, — djungelns furstliga jägare — på språng, ge åskådaren en glimt av Österns sagoland.

Hurudan är hon då, Österns kvinna, som vi stundom skymta i dikt och saga och som så betagande älsklig kommer emot oss i Kiplings noveller?

»Ja, kvinnan i allmänhet är ju» — säger doktor Hedin — »ett förtjusande och intressant kapitel men också ett ganska besvärligt och vidlyftigt sådant — det senare ökar ju förresten i mångas ögon hennes charm. I Asien möter man sällan annat än den arbetande klassens kvinnor — de andra döljas alltför omsorgsfullt för varje obehörigt öga. Men charm och skönhet har jag funnit också hos Tibets tjänande systrar (och de få minsann lära sig, vad det vill säga att tjäna!) där de glada och vänliga sträva i sitt arbete med hjordarna utan skydd mot köld och regn.

I Indien, Japan och Kina ha förhållandena mycket ändrats de senare åren, i de högre klasserna blir flickornas uppfostran mer och mer europeisk. Eljest var hindukvinnan med sin späda blomlika skönhet, sin undergivenhet och sin ödmjukhet inkarnationen av intagande och älsklig kvinnlighet, det måste även den mest utpräglade västerlänning erkänna.

Vill man se hennes antipod, skall man resa till Amerika. Något mera bortskämt, och sig-selv-nok än amerikanska kvinnor kan jag inte tänka mig. Visserligen är det männen, som skämt bort dem — kanske från början, därför att kvinnorna voro i minoritet, sedan av anglosaxisk ridderlighet eller av gammal vana — men resultatet är inte lyckligare för det. Ofta nog saknar också amerikanskan den förmåga att skapa hemtrevnad och hemkänsla för sin omgivning, som åtminstone i mina ögon är den vackraste och väsentligaste av alla kvinnliga egenskaper.

En annan sak, som föreföll mig osympatisk i U. S. A., är den störtflod av tidningar och tidskrif-

Oscarsteatern har haft premiär på en ny — det kan inte längre heta valsoperett, utan är nu jazzoperett. »Mariza» heter den och hämtar sin handling — naturligtvis! — från Ungern med de vanliga ingredienserna av furstar, grevinnor, för-

Dr Sven Hedin.

Dr Sven Hedin, som den 19 februari fyller 60 år, berättar här sina intryck av kvinnotyper i de många länder han besökt.

ter, som med flåsande rubriker konkurrerar om den talrikaste sensationslystna publiken. Folk hinner ju inte läsa böcker eller värdefulla skrifter, om de skolas matas med all denna ytliga lektyr. Mycket av genren har ju också trängt fram även hos oss och liksom tidskrifterna äta ut böckerna, så äta biograferna ut teatrina. Och då äro ändå de senare med det talade mänskliga ordet så oändligt mycket mera äkta, mer levande. Men jag hoppas, att detta är en modevåg, som försvinner. Ett glädjande bevis härför är det intresse verkligt värdefulla teaterpjäser väcka. Som nu »Graven under triumfbågen», ett fullödigt konstverk med äkthetens adelsmärke. Även om jag nog i allmänhet hör till dem, som helst ser glada och roliga saker på teatern, — man behöver så väl alla tillfällen att få skratta gott och hjärtligt — kunde jag inte annat än djupt gripas inför denna starka och sanna bild av kriget med alla dess fasor.

Vad kvinnan betyder i Frankrike och i de latinska länderna i allmänhet fick man ju också ett starkt intryck av. Där är hon bortskämd och firad. Man strör rosor för hennes fötter och höljer henne med väl formulerade komplimanger. Vilket besvär det skall vara att prestera denna ständiga hyllning! Det är då en sak, som vi kan vara glada att slippa i Sverige. Här är kvinnan inte bortskämd och fordrar egentligen bra litet artighet. I stället kan man tala med henne om vad som helst, rar och präktig och pålitlig är hon och om jag tänker på kvinnor av alla de folkslag jag sett, är det ändå inga, som går upp emot svenskorna. Inte ens ryskorna med sin intelligens och sin beprisade oemotståndlighet.

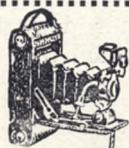
Den slaviska kvinnotypen, som med sin rika intelligens, sin intuitiva förståelse för olika människor, sitt impulsivt goda hjärta, ofta förenar så mycken grace och skönhet, kan naturligtvis vara både charmfull och sympatisk.

Men var träffar man sådan trofasthet och öppenhet, så mycket sunt och vaket intresse för olika frågor som hos svenskan? Och det bästa med henne är naturligtvis hennes rörande anspråkslöshet. Någon hyllning tycks hon knappt vänta, i varje fall aldrig fordra.»

Aldrig har doktor Hedin under kontakten med främmande raser och folk glömt något av sin starka och djupa svensketskänsla. Hans omdöme om sina landsmaninnor är ännu ett bevis härför och skall säkert med glädje hälsas av dem själva.

FLEUR.

växlingar, kärleksmissförstånd och adelhet. I grevinnan Marizas roll gör fru Rosa Carly-Haglund en lyckad Stockholmsdebut och hennes moatjé är hr Niska. Se bilden t. v.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS. I NAMNET — EASTMAN KODAK COMP. — PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG - MALMÖ - STOCKHOLM

EN EXOTISK HÄLSNING

IDILIA DE CASTRO, MAKA TILL URUGUAYS CHARGÉ D'AFFAIRES SEÑOR ALFREDO DE CASTRO.

REGNRUSK UTANFÖR HUSKNUTEN — men inne i Grand Hotel, i en av dess salonger, lyser söderns varma sol emot mig i gestalt av en liten svartögd dam, m: me de Castro, vilken i dagarna på officiellt besök åtföljt sin make M. Alfredo de Castro hit. M. de Castro är som Uruguays chargé d'affaires ackrediterad vid samtliga skandinaviska hov. Sina bopålar har han emellertid slagit ned i Köpenhamn. Och makarna tyckas trivas förträffligt där. Detta hindrar naturligtvis inte att m: me de Castro, vilken nu för första gången befinner sig i Stockholm uttalar den mest superlativa beundran för vår stad, både för dess yttre skönhet och dess invånares älskvardhet. »Jag kan gott anförtro er att jag hade föreställt mig svenskarna helt annorlunda,» säger hon. »De äro ju visst inte så dystert allvarliga som jag tänkt mig dem. Tvärtom ha alla vilka jag under detta tyvärr alltför korta besök hunnit få råka varit både glada och spirituella människor, som lika väl kunde höra hemma på betydligt sydligare breddgrader.»

Trots sina unga år har m: me de Castro redan hunnit med att se en hel del av världen. Född och uppfostrad i sitt hemlands huvudstad — Montevideo — gifte hon sig så tidigt som vid 17 års ålder och åtföljde så gott som omedelbart efter bröllopet sin make till Rom. »Romtiden blev för mig liksom en ny födelse, betydde liksom början till en helt ny livsåskådning. Jag insöp med begärlighet den eviga stadens atmosfär, njöt outhärligt av dess oändliga konstskatter och dess historiska minnen,» utropar hon med hänförelse.

»Vår nästa europeiska etapp var Madrid,» berättar hon vidare. »Saknaden efter Rom utjämnades här i viss mån av att vi i Spanien på sätt och vis kände oss som hemma hos oss själva. Jag menar på grund av språket, ty spanskan är ju vårt egentliga modersmål.» Efter att en tid även haft verksamheten förlagd till Schweiz, med säte i Bern, är det nu som sagt den danska huvudstaden som inom sina murar hyser detta sympatiska diplomatpar så långväga från.

På min fråga om det i början inte var svårt att vänja sig vid livet i olika europeiska städer, där förhållandena ju i alla fall äro så diametralt motsatta både inbördes och till det egna landets sedvänjor, svarar m: me de Castro utan betänkanke: »Jag har aldrig haft någon som helst svårighet i den vägen, ty jag hör till dessa livliga för att ej säga nervösa naturer som utan minsta ansträngning inte bara ta seden dit de komma utan instinktivt helt och hållet rätta sig efter den nya omgivningen.» En bländvit tandrad lyser fram mellan hennes karmosinbemålade läppar, när hon, på tal om denna assimileringskonst skratrande berättar, hur hon i sitt äktenskaps början så helt och hållet gick upp i sin make att hon alldeles omedvetet till och med skrev sina brev till föräldrarna med hans uttrycksätt och... hans handstil! Det kan man då kalla kärlek! Memento till alla nygifta fruar!

Idilia de Castro.

Det är som en exotisk hälsning av sol och livsglädje att möta den förtjusande urugayska ministerfrun för Skandinavien. Ministerparet har nyligen gästade Stockholm, varvid Idun gjort en intervju med den unga sydländskan, som är bosatt i Köpenhamn, men som upptäckte att även Stockholm var en mycket behaglig stad.

I Kristiania har nyligen uppförts ett skådespel "Piken" av författarinnan Nini Roll Anker. Hon har skildrat jungfrun, sådan som vi alla känna henne, som har gått in som ett led i vårt dagliga liv och som i många fall har blivit mera en maskin än en levande människa. Författarinnan vill framhålla att det är många husmödrar som tyckas glömma att även ett hembitråde har känslor, att också hon har att genomgå kriser, också hon har glada och sorgsna stunder. Hon vill skildra jungfruns liv och hennes syn på husbondfolket. Tyvärr har hon, skriver Iduns Kristiania-korrespondent, tagit sin uppgift för yttligt och lättvindigt. Det är en fru som har sett på tjänstflickans liv med sina fru-ögon, som nog kunna ha lagt märke till en hel del små omständigheter, men ej förmått tränga in i hembitrådet tankar och sinnelag. Pjäsen förefaller osannolik och såväl kritik som publik togo avstånd från stycket som alltså inte gjorde vidare lycka trots att Ragna Wettergren innehade en av huvudrollerna. Å bilden ses fem jungfrur av olika typer.

I m: me de Castros lilla exotiska huvud, inramat av kolsvart hår, brinna de mörka ögonen över oavbrutet skiftande ansiktsuttryck. Det exotiska i hennes apparition understrykes ytterligare av den eleganta handens långa, smala naglar, karmosinfärgade som läpparna. — Hennes spensliga gestalt är vid mitt besök insvept i en chic svart sidenklänning, med scarf kring halsen, den senare fästad med en praktfull röd ros, skvallrande om en raffinerad smak och ett tydligt intresse för vackra och originella kläder. En collier av stora, rosa-skimrande pärlor och ett par jättepärlor som örhängen äro de enda smycken hon bär. »Inte sant jag är bra liten till växten för svenska förhållanden?» säger hon skämtsamt. »Jag bävade inför blotta tanken på hur jag skulle kunna röra mig bland alla de smärta, ståtliga svenska kvinnogestalterna häruppe.»

M: me de Castro berättar, att hon redan som 7-åring enligt gängse sed sändes i kloster, (förresten i en montevideansk dotterinstitution till det parisiska Sacre-Cœur), och först femtonårig fick hon återvända till föräldrahemmet. »Från skoltiden i klostret minns jag just nu något som djupt ristat sig in i mitt minne. En dag under lektionen berättade en av nunnorna något som fångade mig så att jag, stödande mig på armbågarna lutade mig fram i bänken med huvudet i händerna för att sålunda höra bättre. Men lärarinnan trodde i stället att jag höll händerna för öronen för att slippa höra på. »Azevedo», sade hon, »det blir straffläxor i dag!» »Så illa belönades mitt intresse, och vad värre var, inte förrän jag flera år senare slutade min skolgång fick jag upprättelse för orättvisan! Ack, sådan är världen...» På tal om barnåren berättar hon att hon äger sex syskon under det att hennes make ej har mindre än tio! Barnrika familjer äro intet ovanligt i Uruguay, snarare tvärtom, och det är nästan med ett lite melankoliskt tonfall som m: me de Castro förtäljer att hon själv »bara har ett enda barn,» en 6-årig flicka. Jag får veta att madame härstammar från en gammal jordägande släkt och att hennes make tillhör en av sitt lands aktivaste och mest kända politiska familjer. Hans fader, Carlos de Castro, har innehaft en mångfald officiella hedersposter, t. o. m. varit republikens vice-president. Flera av hans elva barn ha liksom señor Alfredo ävenledes ägnat sig åt politik och diplomattjänst.

På min fråga huruvida kvinnoemancipationen gjort några landvinningar även i det fjärran Uruguay får jag till min häpnad höra, att kvinnliga läkare och advokater där höra till ordningen för dagen och att kvinnor t. o. m. användas i diplomatiska missioner: en Señorita Luisi är sålunda uruguayisk legationssekreterare i Brüssel. En hennes syster — framstående läkare till yrket — har vid flera tillfällen, bl. a. vid viktiga kongresser i Genève och vid flera kvinnokongresser varit Uruguays allmänt respekterade

(Forts. sid. 245.)

CAP

KEJSARNOUGAT
Upperta kvalitet
Särdeles delikat
BITAR à 10 o. 15 ÖRE.

DOLLARPRINSESSAN I "GULA PALATSET"

PRINSESSAN FRÅN 5:TH AVENUE HAR FÅTT ORD OM SIG ATT VARA EN MÖNSTERGILL BORGERLIG PRINSESSA

PRINSESSAN VIGGO, DEN käckä husarlöjtnant prins Viggos gemål, född miss Eleanor Green, var redan innan hon blev medlem av danska kungafamiljen varmt intresserad för Danmark. Det var i amerikanska ministerhotellet som de unga första gången träffades. Där uppstod mellan dem den vänskap, som sedan skulle utveckla sig till något vida mer. Miss Eleanor Green, dotter till New Yorkläkaren dr Green, är typen för en ung självständig och energisk amerikanska av »the upper ten». Genom studier och resor har hon förvärvat en mångsidig och grundlig bildning.

Någon tid efter det hon lämnat Köpenhamn besökte prins Viggo familjen Green i New York, och ryktet om förlovning mellan de två unga var snart hunnet till Köpenhamn. Om prinsens blivande brud visste man emellertid föga. Att hon var starkt sportintresserad — hon är bland annat en utmärkt ryttarinna — och »kolossalt rik» tog man emellertid för givet. Hon kom ju från Fifth avenue, millionärernas gata.

Folk fick annat att tala om, tills en dag ett New-Yorktelegram omtalade, att bröllopet ägt rum i närvaro av prins Viggos far, prins Valdemar, och att de nygifta begivit sig på en månads bröllopsresa, i vars program det ingick att också besöka England. Där företog prinsparet en biltur landet runt, och de brev prins Viggos Köpenhamnsvänner mottogo, andades idel glädje. Så gjorde de visit i Buckingham palace och hos änkedrottning

På en välgörenhetsbasar. Fr. v. drottning Alexandra, prinsessan Margaretha och prinsessan Viggo.

Iduns Köpenhamnskorrespondent skickar med anledning av prinsessan Viggos debut som beskyddarinna för en i dagarna till förmån för Solleröd-Sanatoriet anordnad "Midnattskabaret" en skildring av den enda dollarprinsessan vid de nordiska hoven.

Alexandra på Sandringham, reste därpå till Paris och höll till sist sitt intåg i Köpenhamn, där man med spända förväntningar motsett deras ankomst. Dollarprinsessan

gjorde ett utomordentligt gott intryck med sitt borgerliga otvungna och ändå tillbakadragna väsen. En liten idyllisk villa vid Bernstorps slott blev deras första hem och det är först nyligen de flyttat in i det historiskt ryktbara »gula palatset» vid Amalien-gade.

Mycket har Köpenhamn icke fått se av den nya prinsessan. Hon föredrar att leva som privatperson och ägnar sig åt sina många intressen: sång, musik, läsning, sport. Ett annat skäl, som gör, att hon vill leva i stillhet är hennes fars död, som inträffade i höstas. Redan i New York var hon livligt intresserad av sjukvård, och många av faderns patienter minnas nog ännu hennes ljusa leende och hennes vänliga ord, när hon besökte dem. Då hon nu av en kommité blev ombedd att åtaga sig protektoratet för kabaretföreställningen till förmån för Solleröd-sanatoriet, var hon genast med om förslaget och lägger ned ett energiskt och intresserat arbete för att resultatet skall bli så gi-

vande som möjligt.

Eljest ha köpenhamnarna, som nämnts, inte sett så mycket av henne. Då och då har man dock på mondäna bazarer beundrat hennes långa smärta gestalt bakom ett blomsterstånd, eller i kungliga logen på Nationalteatret. !

Men de få, som känna henne och som varit hennes gäster i det gula palatset, skildra henne som en mycket intagande, allvarlig och intelligent personlighet, full av naturligt behag och stilla tillbakadragenhet, som vunnit allas hjärtan i kungafamiljen.

V. S.

D E N B Ä S T A Ö V E R S Ä T T N I N G E N

av Spittlers »das Herz», har gjorts av signaturen Fru Maja, som i sin svenska tolkning vackert fått fram diktens formkonhet och stämningvärde och som alltså blir pristagare.

HJÄRTAT.

Ett år har lyktats. Se, ett människohjärta
Inför sin härskare bär fram sin smärta:

"Vart år, som flyr, alltmera arm jag går
I dag ej någon hälsning varm mig när.
En gnista kärlek! Ack en solglimt giv!
Var söka skulden? I mitt eget liv?
Vad gott jag rönt, jag gömt i tacksamt minne,
Ej hat mot någon dröjde i mitt sinne.
Till mig ej någon, tyngd av sorger gick,
Som ej ett vänligt ord till hugnad fick.
Vem har som jag blott lönat ont med gott?"

Vem har väl älskat så, som jag förmått?
Dock detta är av allt den tyngsta börda
Att, där man kärlek sätt, få *intet* skörda."

Än i sitt verk fördjupad härskar'n dröjer.
Han talar sakta, ej han blicken höjer.
"Envar skall vandra fram sin levnadsstig,
Om mörk, om ödslig, låt ej hindra dig.
I nödens mörker flammor elden klart,
Ett bortglömt träd kan blomma underbart.
Stå kvar och verka på den plats, du fått!
Din smärta glöm och gör i tysthet gott!"

Tyska språkets stora likheter med vårt eget har denna gång lockat flera deltagare till alltför ordagrann översättning, särskilt av de sista raderna.

Vi införa nu en dikt av den engelske skalden Coleridge, av vilken översättningar torde insändas t. o. m. den 15 mars.

SONG.

She is not fair to outward view
As many maidens be;
Her loveliness I never knew
Until she smiled on me.
O then I saw her eye was bright,
A well of love, a spring of light.

But now her looks are coy and cold,
To mine they ne'er reply,
And yet I cease not to behold
The love-light in her eye:
Her very frowns are fairer far
Than smiles of other maidens are.

KOSTYMER BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA • GÖTEBORG

Dålig Matlust IDOZAN
övertvinnas snabbast med
Erkänt bästa järnmedicin. Rådfråga Eder läkare.

FLICKAN SOM FÖRGYLLDE CARL XV:S CIGARRSTUMP

DEN PIGGA 95-ARINGEN IDA NORDSTRÖM OCH PSEUDONYMEN SARA MYGGELIN BERÄTTAR MINNEN FRÅN DEN GAMLA GODA TIDEN.

HON STOD FRAMME VID SKRIVBORDET, gick emot mig och när hon fick höra att jag var släkt med en samtida ungdomsvän till henne välkomnade hon mig med att flytande utantill läsa upp ett poem, som denne släkting en gång improviserat vid något festligt tillfälle.

Sådan är den dam, fröken Ida Nordström, som den 22 februari fyller — 95 år. Underbart pigg och vaken till alla sinnen. Hon läser obehindrat utan att bruka glasögon och hon hör och följer oklanderligt med den konversation som föres omkring henne. Och själv berättar hon graciöst, flytande och redigt. Fröken Nordström har också rika minnen från sitt långa liv att se tillbaka på. Hon stammar från en förnäm familj, är dotter till den bekante rättshistorikern och politikern Johan Jakob Nordström och har således framlevat sina dagar i en miljö, rik på intellektuella intressen och tongivande för sin tids kultur. Hade Ida Nordströms ungdom infallit nu hade hon antagligen på grund av begåvning och kunskaper blivit en betydande kvinna i offentlig yrkesverksamhet, men på hennes tid var sådant icke vanligt. Hon blev i stället i all stillhet sin fars privatsekreterare, när han inträdde som chef för riksarkivet i Stockholm och hade för övrigt tid att vara en av dessa behagliga, vittra och lärda damer, som gävo glans och charme åt l'ancien regimes sällskapsliv.

I fröken Nordströms hem möttes många från den tidens litterära och akademiska kretsar. Fröken Nordström minns dem som hade hon mött dem i går. Som alla gamla lever fröken Nordström i minnen, dock icke mer än att hon läser sin tidning varje dag och det mesta av den nyutkomna litteraturen — Birger Sjöbergs senaste bok låg just nu på hennes bord — och häromdagen med indignation yttrade sig om en väninna, som inte ville gå på biografen: »Du är väl inte så gammalmodig heller!» Själv kan fröken Nordström tyvärr inte tillfredsställa sin biolust, ty hon har icke kunnat komma ner för husets besvärliga trappor på flera år.

Om några gäster i sitt föräldrahem berättar fröken Nordström med gott humör och minne.

— När jag var ung svärmade jag naturligtvis, jag som alla andra unga flickor då för tiden, för kronprinsen, sedermera Karl XV. Min far hade varit hans lärare, så jag tyckte liksom att jag stod honom närmare än de flesta. Men jag fick endast träffa honom en enda gång i oceremoniellt vardagslag. Det var när min far hade varit sjuk och under konvalescensen ordinerades att äta blodbiff för att stärka krafterna. Just en dag då jag höll på att servera honom denna blodbiff ringde det på dörren: det var kronprins Karl. Jag bara kastade in porlin och blodbiff i serveringsrummet och trodde för övrigt att jag skulle svimma av lycka att få se min hjälte på så nära håll. Ja, ni kan förstå att jag svärmade för honom, när jag lät förgylla en cigarrsnoppbit från Karl XV:s cigarr, som en släkting till mig tagit reda på och överrättade mig som gåva. Likaså bevarar jag en blyertspenna, som Karl XV använde vid ett tillfälle.

Fröken Ida Nordström, efter nytaget foto.

Allt åldras med behag, med hälsa och vaket sinne både för vad som är och varit är icke allom givet, men det kan i högsta grad sägas om den gamla dam, som i dagarna 95-årig här berättar några minnen ur sitt rika, fyra konungars regering omspannande liv.

Jojo, man svärmade mer och framförallt för kungahuset på den tiden än nu. Årets största händelse var den s. k. börsbalen, då alla fyra stånden med de kungliga i spetsen samlades för att dansa och trängas i Börs-huset — —.»

Vad nu, ett, tu tre — fröken Nordström berättar icke längre på prosa, hon läser ju vers. Ja, hon var gärna tillfällighetspoet under sin barndoms dagar och skrev för släkt och vänner under pseudonymen Sara Myggelin — så liten kände hon sig att myggan fick ge henne namn. Nu erinrar hon sig att hon beskrivit en börsbal på vers och läser flytande ur minnet upp den från början till slut. Här några prov ur Börsbalen:

Börssalen strålar i ett hav av ljus.
Höga växter där estraden smycka,
Och av mänskoröster hörs ett brus.
Nyårsdagen här tycks bringa lycka.

Alla stånd representeras här
Ifrån excellensen med grevinna
ned till månglerskan som haft besvär
Svarta sidenklänningen att finna.

Om arbetaren blott en frack kan få
Och har råd riksdaler tre betala,
Kan och han på nyårsbalen gå,
Ty här syns samhällets hela skala.

Invid dörrn' de Femtiäldste stå
Att den Kungliga familjen möta,
Att med den fram till estraden gå
Att sitt värdskaps plikter sköta.

Schnötzingen nu spelar upp en vals.
Kronprinsen i den, kring salen flyger,
Och hans moitié hon vet ej alls
Att hon sig så tätt till honom smyger.

Och Prins Gustaf följer broderns spår
Som dragon i uniformen vita.
Högljutt bifall genom salen går.
Man kan blicken ej ifrån dem slita.

Dansen slutar. Majestäten gå
Att kring salen göra stora runden.
Kvinnohjärtan då av längtan slå
Att tilltalta bli i denna stunden.

Tjocka fruar armbåga sig fram
Att med Drottningen ett ord få språka.
Borgarfrun hon anser som en skam,
Om bli förbisedd hon skulle råka.

Drottning Josephine med kungligt sätt
Lätt ett ord till alla säger.
För Kung Oscar går det ej så lätt,
Varje ord han överväger.

Men nu kommer Änkedrottning Désirée.
Man sig bakom andra ställer,
Ty på hennes "bal charmant"
Svar på franska språket nu det gäller.

Diplomaterna ha samlat sig
Uti hörnet där de skola stanna.
Och en tjusningskraft förunderlig
Åga deras uniformer granna.

Se den länge smärte mannen där,
Klädd i sobel och i sammetsdräkten.
Se hans dolma sammanhållen är
Av juveler, arv i gamla släkten.

Österrikes Plénipotentiaire,
Här vid hovet är greve Esterhazy
Och sin vackra hemlandsdräkt han bär
Med en boren ädlings stolta gratie.

Vid hans sida står en småväxt man,
Blek och gänglig, synes svag han vara.
Att grev Greppi dock hos damer fann
Mycken gunst det kan man lätt förklara.

Ryska sändebudet med sin fru
Syns, och högt man hennes skönhet prisar.
Klädd i vindruvsrankor här hon nu
Uti afton stolt sig visar.

Så det var uti de forna da'r
Då på nyårsbalen; men åren flydde.
Av den tid finns nu blott minnet kvar
Då till börsbal man så glatt sig prydde.

Så återgår fröken Nordström till prosan. — Ja, bland bekant folk som kom till vårt hem var väl Johan Ludvig Runeberg den främste. Av honom minns jag mest att han var så gruvligt generad. Han bar alltid ett slags prästrock liksom och så fort han skulle säga något strök han generat med båda händerna uteder rocken. När han varit i audiens på slottet kom han för-tvivelad hem och berättade att han aldrig känt sig så generad och olycklig förr och att han aldrig trots all vänlighet mot honom skulle upprepa besöket.

Zakarias Topelius var också en av min fars umgängesvänner, men honom såg jag aldrig. Minns endast att jag var förkläde åt hans döttrar på en bal.

— Hur gammal var fröken Nordström då?

— 24 år! — — — En annan gäst i vårt hem var sedermera ärkebiskop Reuter-dahl. Jag minns en lustig händelse. Djurgårdsbrunnskanalen höll just då på att grävas och det hörde till att man skulle fara ut och titta

(Forts. sid. 244.)

Av alla bakpulver man sett
sägs Tomtens vara numro ett

TYPER UR DE SJÄLVFÖRSÖRJANDES LED

40-talskvinnans älsklighet vilar över den konstnärinna som med sitt ritstift fångat så många av sina berömda samtidas drag.

ETT COSY CORNER, D. V. S. EN personligt och artistiskt inredd atelier eller vindskupa, där manliga och kvinnliga kamrater gå ut och in som bröder och systar, där man vid tékoppen eller vinglasen löser livets gåtor med den kostligaste min av djupsinne och med fraser, som förefalla utomstående, d. v. s. brackorna, lika gåtfulla som ett löstryckt citat ur apokalypsen — det är väl enligt vanligt folks mening den rätta miljön för en kvinnlig artist. Och bra ofta stämmer den också med verkligheten.

Men alltför många av tillvarons problem måste också lösas praktiskt, och väggarna i hennes trevna atelier skulle nog — om de kunde tala — berätta åtskilligt om tysta och bittra strider, om ärlig kamp med svårigheter och umbäranden, om förtvivlade ansträngningar att tillfredsställa det konstnärliga samvetets krav, att ge det bästa av sig själv, att i marmor och färgspel få fram den skönhetslidelsens gnista, som drivit henne till valet av levnadsbana. Ty även om man tilläventyrs instämmer med Carl Larsson, när han i några för övrigt mycket sympatiska minnesord över en bortgångna konstnärinna skriver, att »endast mankraft kan åstadkomma en Partenonfris eller freskerna i Capella di Sixtina» och i likhet med Mästaren till Svenska kvinnan genom sekler »ryser vid att se detta svagare käril — kvinnan — kasta sig in på de områden, mannen vant sig att betrakta som sina och med beundransvärd seghet överanstränga sig, småningom torka eller tvina bort för att en dag duka under» — vem kan bestrida, att det ofta lyckas henne att med pensel och mejsel få fram skönhetsvärden, som blivit bestående? Hur ofta trollar hon inte på duken eller skizzboksbladet fram vårsoles glitter över lantligt idylliska rosengårdar, och fridfullt hemlika rumsinteriorer?

Hur fångar hon inte i marmor eller färger älskliga barnprofiler och vuxnas mogna och karaktäristiska drag? Vare sig hon blir erkänd av samtiden och underkänd av eftervärlden eller tvärtom — vilket torde vara obehagligare — så skapar hon av en inre nödvändighet, som sätter äkthetens adelsmärke på verket.

Många års vistelse i Paris ha givit denna modärna målarinna något av fransk charm och esprit.

Käck och självmedveten sitter 80-talets berömda målarinna på det porträtt en av hennes landsmän gjort av henne.

Självberusad och fåfång inför utomstående kan hon inför sin uppgift bli lika ödmjuk som Ehrenstrahls dotter Anna Maria, vilken på ramen till sitt porträtt av Karl Gyllenstjerna skrev: »Kvinnohand har på ett lysande sätt skådat anletsdragen men inför snillets skatter står hon bävande.»

Sådana komplimanger som Angelika Kauffmans berömda vännar serverade »du mahlest wie du bist» (nämligen änglalikt) får väl sällan en modern konstnärinna höra — och det skulle hon väl knappt heller sätta värde på, ty ingenting är så ur modet som änglalighet. Gladare är hon att höra, att kring hennes bobbade, shinglade eller artistiskt ordnade lockar strålar en charmens gloria, som är oemotståndlig. Den charmen stryker hon också gärna under med personligt och i bästa mening artistiskt sätt att kläda sig. Modet blir aldrig hennes tyrann, tvärtom upplyser hon gärna om, att det är hon och hennes kamrater, som inspirera moderna. Man måste klä sig efter sin typ och sitt temperament är en paroll, som hon förstår att praktisera.

Temperament är en utmärkt sak att ta till, om hon vill imponera på vanligt folk. Det höjer henne till ett högre plan och vad som hos andra kallas häftighet, blir hos henne alltid ett utslag av gnistrande temperament. Stundom kan det också bli en tung klenod att bära, ty om de kvinnliga konstnärerna gälla nog också Gavarnis ord om de manliga: »Quand ils ne sont pas très gais, ils sont très tristes.»

Himmelshoch jauchzend, zum Tode betrübt heta de poler, mellan vilka hon snabbt och spänstigt svänger, och med samma intensitet hänger hon sig åt båda. Är det inte också till sist den intensiteten som mera än begåvning och teknisk fulländning gör henne till konstnärinna?

FLEUR.

Kung Fredrik på Eriksgata i Sverige.

Högstsalig kung Fredrik I av Sverige är stadd på en posthum Eriksgata genom sitt land. Brita von Horns skådespel »Kungens amour» som gjort sådan lycka i Stockholm att den gått 43 gånger har nämligen skickats ut på en turné, som under en månad besöker ett stort antal städer från Skåne och upp till Gästrikland. Med detta sitt femte dramatiska arbete har Brita von Horn ytterligare bestyrkt, att hon är en av våra främsta författare för scenen och arbetsam som hon är, har hon redan en ny pjäs i görningen. Den skall heta Sfinxen och blir ej något historiskt utan ett modärnt stycke som utspelas i litterära och konstnärliga kretsar.

Döva och Lomhörda

av över 500,000 personer. 5 års garanti. ÖRONSUSNING samt i många fall dövhet botas med ÖRONSMASSEAPPARATEN MASSACON. Apparaten utlånas. Avbetalning inrymmer. Mottagn. varje dag 10-4. A.-B. AKUSTIK, Kungsgatan 31-33 och Malmskillnadsgatan 50, Stockholm. Ensamförsäljare för Sverige. Obs! Landets enda specialaffär.

Hörapparaten **ACOUSTICON** kan installeras till 6 olika styrkegrader. **ACOUSTICON** brukas gratis avprovning.

Det bästa i längden det billigaste.

KONSTFLITENS möbelyger för Edra möbler. **KONSTFLITENS** gardiner för Edra fönster.

KONSTFLITEN, G:la Högskolan, GÖTEBORG.

P Å I N N O C E N C E B A L

DÄR MAN FICK SE KUNGLIGHET, SOCIETET, TOALETTPRAKT OCH JAZZ.

LÖRDAGEN DEN 14 FEBRUARI KL. 7,30 hade Sällskapsorden »L'Innocence» vänligen kallat till sammanträde — som det stod i ordensbrevet — i Grand Hotells stora festvåning. Redan kl. 7 började medlemmar och recipienter anlända; herrarna i lysande uniformer och ordnar, damerna i stor toalett med pärlor och diadem i håret. Sedan man vederbörligen pudrat sina näsor och rättat till sina lockar, tågade man upp för den mattprydda trappan vid sin kavaljers arm. Men man kunde ej hjälpa att det kändes litet snopet då de stränga marskalkarna kommenderade: »Herrarna till vänster och damerna till höger!» Vi stackars damer, fingo reda oss utan manligt stöd under hela ceremonien, men det är väl inte mer än rätt i vår kvinnoemanciperade tid. Värre var det nog förr. Två och två ställdes vi upp, de gifta först och de ogifta sedan. Väntan blev lång, de kungliga anlände ej förrän efter nära 2 timmar men tiden användes till att beundra och kritisera alla nysydda toaletter.

Det var en lysande toalettprakt och en blick över damernas led vederlade alla tvivel om att stockholmskan inte kan klä sig. Stockholmskan på Innocencebalen skulle inte ha skämts för sig i det kräsnaste Paris. Toaletter efter senaste modet, raka fordral, korta kjolar och ibland tuniker. Ljusa klänningar naturligtvis alla, det fanns visst bara en svart. Mest pärlklänningar, men även en hel del georgette på de yngsta. Och så diadem i frisyren eller shinglen

Den gamla tidens ceremonier och festivitas försvinna mer och mer för en demokratisk och vardagsgrå nutid. Därför är det ett festinslag att lägga märke till när Innocenceorden härmed hade sin debut efter mer än ett decenniums vila och lite om hur det gick till på denna glansfulla bal skildras här av en ung recipient.

— det var dock påfallande hur få de shinglade voro bland Innocencens damer. Tydligt är det ännu så länge dock förnämligt med de gamla hederliga långa lockarna.

Nu komma de kungliga. Ceremonimästarinnan fru Torsten Laurin i en förtjusande klänning av silvertyg och de båda prestaverande fröknarna Lindahl och Wennerholm i gula georgetteklänningar gå de kungliga till mötes. En lättadens suck undslipper oss; det är ej alltid så behagligt att stå på samma fläck i nya skor och tropisk värme under nära 2 timmars tid.

Sammanträdet i stora spegelsalen med de redan förut invalda medlemmarna varade, som väl var ej mer än en kvart. Då slogs dörrarna upp och in tågade vi efter Midsommarnattsdrömmens bröllopsmarsch. Hållande varandra i handen gingo vi två och två fram till stormästaren greve Hans Stedingk, som fäste orden på vårt bröst med orden: »Var värdig och lev nöjd». Sedan

nego vi för de kungliga som vänligt nickade till oss. När damerna så blivit intagna i Orden var det herrarnas tur. Stormästaren slog därefter sin klubba i bordet och förkunnade att balen efter gammal sed skulle öppnas med en promenadpolonaise. Som utrymmet ej var allt för stort deltog endast de kungliga och de högre ordensinnehavarna i polonaisen. De yngre fingo vänta till jazzen och ta vara på tillfället att beskåda de kungligas toaletter. Kronprinsessan såg drottningalik ut i sitt diadem och sin strålände pärlklänning och prinsessan Ingeborg var yngre och charmfullare än någonsin i en utsökt vacker vinröd georgetteklänning med plymer. Hennes tre döttrar voro med, prinsessan Margareta i guldlamé — som på Iduns omslagsbild — prinsessan Märta i hudfärgad crêpe georgette och prinsessan Astrid i cerisfärgad crêpe georgette.

Polonaisen var den enda reverancen för de gamla danserna, sedan blev det bara jazz och åter jazz. Inte ens tango fick vara med. Men ingenting bryter väl heller ceremoniell stelhet så bra som jazzens spritande synkoper. Stämningen blev med ens efter all väntan och all presentationsnervositet verkligt hög. De unga prinsessorna deltog hela kvällen i dansen och tycktes ha lika roligt som alla vi andra dödliga.

Klockan 2,30 f. m. avblåstes balen och vi begåvo oss hemåt, trötta men glada och med minnet av en lysande fest, som hade något av gammal patina över sig. BABS.

IDUNS SÄLLSKAPSRESA TILL PARIS, SCHWEIZ OCH ITALIEN

DE NORDITALIENSKA SJÖARNA äro berömda för sin sagolika fägring och till dem går bl. a. färden i den sällskapsresa, som Idun enligt meddelande i förra numret anordnar och som startar från Trälleborg den 7 juni, alltså i lagom tid då skolorna sluta, semestrarna börja och värmen ännu icke är tryckande i Europas sydligare trakter. Vi hade just tänkt att resan skulle bli ett gott uppslag, framförallt

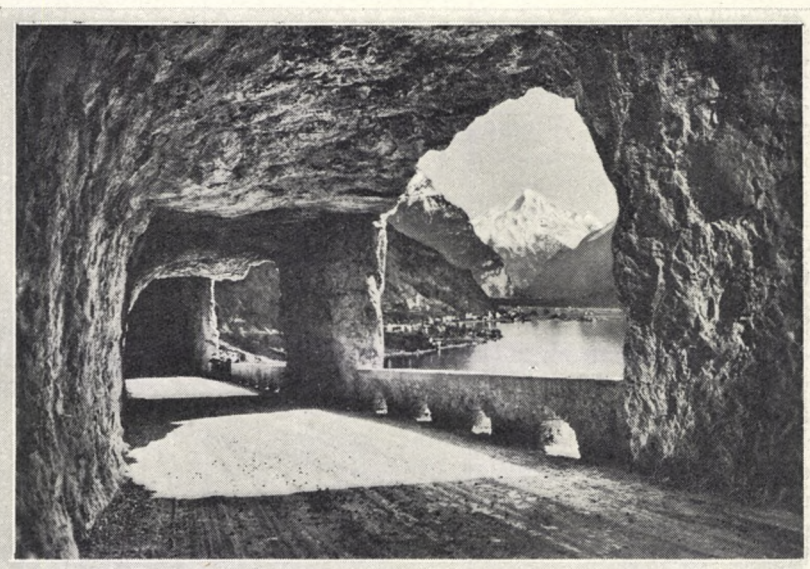
för självförsörjande damer och för husmödrar, som behöva rekreation i hemarbetet, men herrarna skola inte tro att de därför icke äro välkomna.

Resan tar med Trälleborg som utgångspunkt och slutmål 3 veckor och den detaljerade resplanen ser ut så här:

7. Kl. 8,50 f. m., från Trälleborg färjehamn—Hamburg.
8. Resa Hamburg—Köln.

9. Resa Köln—Paris.
10—14. Uppehåll i Paris. Staden och utställningen beses; utflykter anordnas till Versailles och St. Cloud.
15. Resa Paris—Vallorbe—Lausanne.
16—18. Lausanne. Utflykter till Genève, St. Cergue och Montreux—Evian.
19. Resa Lausanne—Simplon—Lugano.
20—22. Lugano (vid Luganosjön). Utflykter till Monte San Salvatore, Milano och Isola Bella (Borromeiska öarna).

(Forts. sid. 244.)

Vyer från de norditalienska sjöarna.

Millidin Frostsår, Kylskador, Kylvknölar, Röda spruckna händer o. s. v.

Obs! Marknadens förnämsta barnsalva.

Burkar 2:75, tuber 2:50, askar 1:— i alla affärer. Mot postförskott från **MILLIDINFABRIKEN A.-B., Helsingborg**

ALLA RÄTTOR OFARLIGT FÖR HUSDJUR

Obs! Det enda patenterade rättgiftet i Skandinavien. Försäljes i förpackningar à 1:25, 2:75. Pr kg. 9:— i de flesta affärer. Mot postförskott från **Millidinfabriken A.-B., Helsingborg.**

MINNEN FRÅN ODINSLUND

EN RUNDVANDRING GENOM GAMLA GATOR OCH BLAND GAMLA FIGURER I UPPSALA.

Är inte Uppsala märkvärdigt bra?
Gluntarne.

NÄR JAG PÅ MORGONEN TILL MIN första dag i Uppsala rullade upp gardinen, såg jag dömens tornspetsar sticka upp över ett hustak mitt emot. Jag minns ej om studentmössan låg på nattduksbordet liksom dagen efter studentexamen i maj. Troligen ej. Det var redan gammalt och vant att vara student, men nu gällde det att bli *civis academicus*. Och första visiten måste gälla *alma mater* eller, som universitetets officiella titel lyder: *Universitas regia Uppsaliensis*.

Mitt studentbrev fick jag påtecknat av universitetets rektor, den vördade Per Hedenius, fader till livmedicus Israel Hedenius och med samma friska, öppna och vänliga anlete. Jag minns som i går avskedsuppvaktningen för »gubben Hedenius» och hans talrikt besökta avskedsföreläsning i aulan, då han slutade med följande tänkvärda ord till oss unga studenter: »Förstör ej under hälsans dagar de krafter, som kunna råda bot på sjukdomen.»

Emellertid skulle man nu orientera sig i den goda staden. Sakkunniga kamrater påstodo, att därtill åtginge hela första terminen, och det lät ju lockande nog. Man hade alltså god tid på sig efter regeln: Det är gott om terminer i Uppsala.» Men hur det var, kom man nog snart underfund med, att det vänliga rådet var ett karaktäristiskt arv från de gamla juvenalernas och överliggarnas tid.

Från mitt hem på Fyrigatan hade jag en rätt trevlig promenad längs efter ån förbi flickskolan (»Magdeburg») och den blivande skridskobanan (»Eisleben»), där gubben »Karon» rodde oss över till Svartbäcken för 3 öre. Under kvalmiga somrardagar, när inga andra lustresor stodo oss till buds, kunde det hända, att vi andades lite »sjöluft» under en tur och retur på Karons färja.

Vid Magdeburg viker jag av uppåt Sysslomansgatan (ett ledsamt namn!) och sedan in på Sankt Eriks torg, — som ännu lyckligtvis var utan den famösa köttbasilikan — och där den röda dömens tunga massa gör sig utmärkt, omgiven som den är av gamla »Kuggis» och andra ålderdomliga byggnader.

I närheten ha vi ett välkänt studentlocus »Brundisium», en långsträckt vit byggnad »Alba longa» och Gustavianum, vårt stolta minne från Olaus Rudbecks tid.

Nu står jag inför dömens tornfasad i väster. Ett imponerande intryck, det kan ej nekas. Men — och detta veklagande men har så ofta och med så odisputabel rätt upprepats, att det från mitt ringa håll blott kräver ett helt och fullt instämmande. Se blott på Billmarks bilder, hur denna Nordens kanske främsta katedral kunde och borde ha blivit restaurerad. Dock, dessa reflexioner i konst gjorde jag alls icke när jag första gången stod inför katedralen. För övrigt skulle jag tro, att den just då var omvärd av byggnadsställningar. Restaureringen skulle ju vara färdig till jubelfesten påföljande år.

I närheten vinkar det mångbesjungna Odinslund — Uppsalas hjärtpunkt — och

Professor Per Hedenius.

En vandring i det gamla Uppsala bland känt folk och roliga figurer är studentens första företag sedan han installerat sig i den eviga ungdomens stad och sovit reströtheten av sig, berättar komminister Bengt Aurelius här i sin fortsatta serie Uppsalaminnen.

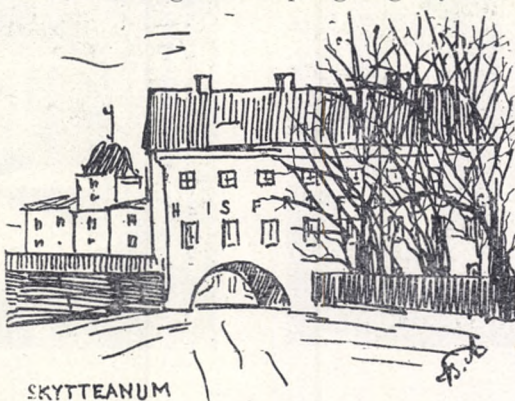
den gamla, ännu litet skräpiga Bondkyrkan. Ett stycke nedanför kan jag vika av förbi Värmlands nation till »Gästis» eller passera genom Skytteanums valv mot »Gillet». »Gillar du Gästis eller gästar du Gillet?», som det heter på studentspråket. Jag väljer vägen genom Skytteanum och iakttar de bekanta initialerna mellan järnkramporna:

H. J. S. F. R. Ø F. M. N. T. G.

(Herr Johan Skytte Friherre Fru Maria Næf till Grönsöö), av studenthumorn uttydda: »Hören I Spatserande Friherre Raabs Ord: Förbi Mötande Något Tillvänster Gån».

Det var här gubben »Sved» bodde på sin tid som skytteansk professor. Det berättas, att Carl XV en gång passerade förbi, när han var uppe i Uppsala och fick se gubben Sved traskande omkring på gården i nattrock och tofflor. Varpå kungen helt gemytligt tog professorn under armen och promenerade av och an en stund till stor förnöjelse för dem, som råkade få syn på dem båda.

Här i Gilleshörnet var det ock som gubben Sved efter en dispyt med den lika lärde och originelle Sponberg bjöd sin

SKYTTEANUM

antagonist farväl med orden: »Här skiljas våra vägar, min är hederns och pliktens.»

Jag träder ut på Vedtorget. En skara studenter skyndar in på torget från Sankt Eriks gränd. Och ned för dömtrappan kommer filosofen Sigurd Ribbing med sin fågelprofil, den en gång så fruktade tentatorn, om vilken det blivit sagt, att »hans 'kuggningar' icke sällan voro parade med humoristiska anmärkningar, som måste framkalla ett leende på själva offrens läppar, utan att just därför gjuta balsam i såren.» Efter honom kommer förre domprosten Carl Axel Torén med blida och fårade drag. Händerna äro korslagda och instuckna i de vida rockärmarna. Hans läppar synas röra sig i ett stilla mummel. Sällan har någon teolog varit så allmänt omtyckt och värderad av akademiska lärare och studenter i alla fakulteter. Han kunde säga som ärkebiskop Sundberg, som man en gång tillfrågade: »Hur bär du dig åt, Sundberg, att bli populär?» »Jag bär mig alls inte åt», blev svaret.

Det är personligheten hemlighet.

Framför mig på väg mot »politiska knuten» eller »Haakens hörn» vandra universitetets prorektor Carl Rupert Nyblom och den berömde statsrättsläraren, professor emeritus Herman Ludvig Rydin, iklädd en ofantlig »storm» och lik en hederlig, välfödd rusthållare. Det gemytligaste leende leker på hans läppar.

Nera på Nybron stimma glada studenter. Det vore lockande nog att följa en flock, som med tända cigarrer och svängande käppar söker sig upp mot Torget, men jag är angelägen att följa samma strand av Fyris som hittills och passerar alltså Norrlands nation med dess fula annongsgavel, Västgöta båda gammaldags trevna nationshus samt hela raden av de vittberömda byggnaderna på Västra Ågatan: Imperfectum, Perfectum, Plusquamperfectum eller »Olympen» samt »Asis» (Infektum). Hårtill kom i forna dagar ett konditori (»Konfectum»).

Förbi Västgöta nation kilar jag som hastigast över till Trädgårdsgatan för att kasta en första blick på Östgöta nation, som jag skulle tillhöra under min Uppsalatid. Kanske höll vaktmästaren, »Gamle Alfred» just som bäst på att skörda bergamotter från trädgården. I en berså höllo vi s. k. bergamottkalas om höstarna.

Vid mynningen av Trädgårdsgatan nedåt Svandammen vimlar det av vitmössor. Det är Flustret, som gör skäl för namnet och lockar till sina glaskupor svärmar av unga, sorglösa studenter.

Borden äro fullsatta. Musiken spelar. Några östgötar ha upptäckt mig och signalera med muntra tillrop. Som middags-timmen är inne passar det utmärkt att slå sig ner på en glasveranda och inta sin måltid i goda vänners lag.

Så en promenad till »Kap». Vännerna äro angelägna att orientera mig:

Ja, så känner jag mig snart hemmastadd. Men blott halva dagen är förliden och blott halva Uppsala besett.

BENGT AURELIUS.

Endast 25 öre kostar en tub
Westlunds Enköpings Bröst-Tabletter
den mest välgörande!

Generalförsäljare: ENKÖPINGSTABLETTER, Örebro.

KARLSONS KLISTER
I lagar allt som brister

INGEN KARAMELLSÖT MAMSELL FREDRIKA

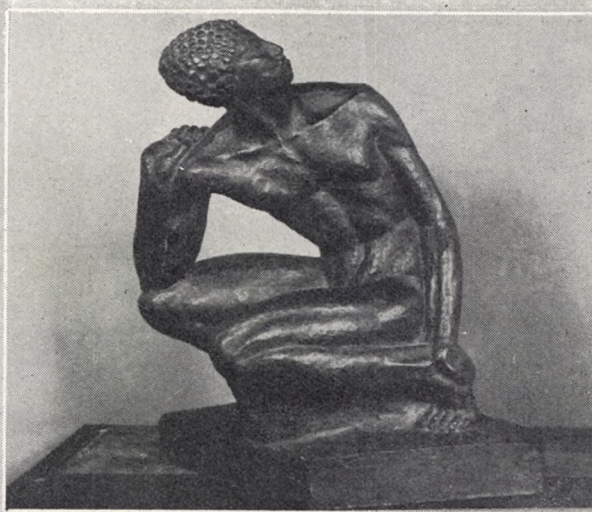
SIGRID FRIDMAN SKULPTERAR FREDRIKA BREMER EFTER AUTENTISKT FOTOGRAFI. BERÄTTAR OM SINA KONSTIDEAL.

Sierskan på Strand, vars geniala tänkardrag konstnärinnan här med ypperlig karaktäristik fått fram.

»ATT FÅ ETT FULLT AUTENTISKT porträtt av Fredrika Bremer, var ingen lätt sak, men till sist lyckades det,» säger fröken Sigrid Fridman, i det hon visar ett sällsynt besjälade porträtt av den svenska föregångskvinnan på så många områden. »Det är med ledning av detta porträtt, som visar oss dragen av den geniala kvinna Fredrika Bremer var, jag tänker utföra hennes staty, säger hon. Det där karamellsöta porträttet av henne som man så ofta sett, äro ju varken autentiska eller personliga.»

Fröken Fridman är icke förgäves elev av Emile Bourdelle, den franske mästare, om vilken man sagt, att han sammansmält ett patetiskt barockdrag med de arkaiseran-

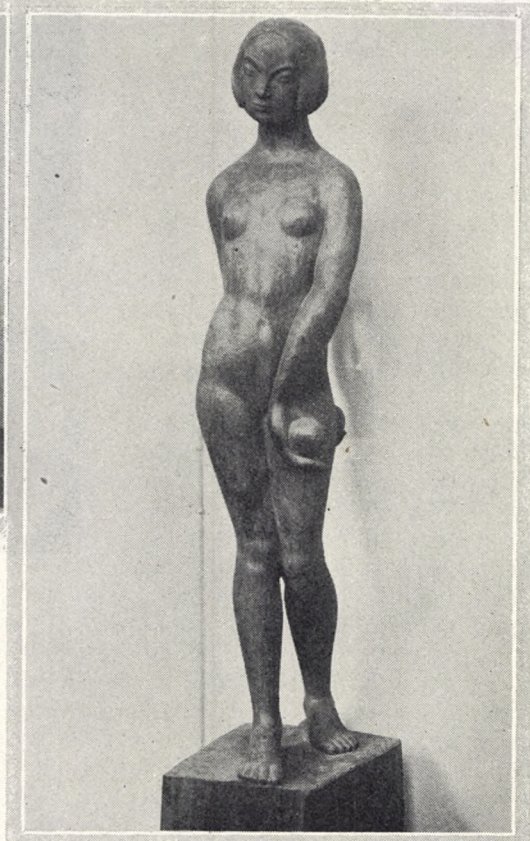
Ynglingagestalt.

Fröken Sigrid Fridman, Bourdelles svenska lärjunge, vilken — som i föregående nummer omtalades — fått i uppdrag att utföra Fredrika Bremerstatyn, är en egenartad och utpräglad konstnärsbegävnin, som mest av allt beundrar antikens och renässansens skulptur.

de former, hans egen generation älskar, och genialt fått fram uttryck för vår tids strävan efter monumentalitet och själiskt innehåll.

»Det är hans konst jag kanske mer än någon annan nu levande bildhuggares beundrar, hans reliefer på Champs-Élysées teatern, hans statyer och hans porträttbyster. Det ligger både i hans konst och i hans geniala, sympatiska personlighet ett drag av vitalitet, som gör, att han aldrig stannar i sin utveckling, utan ständigt går framåt. En skizz av Isadora Duncan, vars konst han djupt beundrar, gav han mig en gång som souvenir, och den betraktar jag som en av mina käraste dyrgripar.

Av renässansens konstnärer beundrar jag framför allt Verrocchios imponerande monumentala verk och Donatello, vars skulptur,

Pomona, staty i trä, skuren ur en ekplanka, tagen vid bärgningen av fartyget "Riksäpplet".

ehuru närmande sig det måleriska, dock är av skönhetsvärde. Antikens skönhetsvärld längtar man ju också att fördjupa sig i och något härligare än att vandra bland konstskatterna i Italiens städer och fördjupa sig i deras skönhet vet jag inte.

För övrigt tror jag, att svensk skulptur just nu upplever en blomstringsperiod. För egen del sätter jag till exempel Milles vida högre än Vigeland, men det hindrar ju inte, att Norge kanske är före oss i målning.»

Sträng och monumental skönhet präglar också Sigrid Fridmanns egna verk. Det sötaktiga och näpna är hennes fasa, och det är till antikens och renässansens underbara värld hennes konst vill återföra oss.

E. M.

N Ä R Ä R K V I N N A N S O M B Ä S T ?

OM VILKA SKIFTANDE UPPFATTNINGAR och temperament talar ej de inkomna svaren till Iduns pristävlan i denna fråga!

Man skall vara ganska rädd att mot sin redliga ungarlivs vilja bli besegrad av kvinnlig charm, när man — som en modärn Hieronomus — svarar: »När hon försvinner, när jag blir av med henne». — I den nyförlovade mannens skimrande luftslopp, lyder, ett annat svar, medan andra, halvt på skämt halvt på allvar förklarar, att aldrig har kvinnlig charm bättre fångats än i parisiska konstnärers teckningar. I fransk konst, enkannerligen teckningar, är kvinnan bäst, ut-

ropar en entusiastisk beundrare av graciösa linjer och utsökta färger. Och tänker man på, hur i Frankrike la Femme inspirerar allt, ligger det kanske en viss sanning däri.

Men själva nöja sig fransmännen inte med denna lösning av frågan. En i Sverige bosatt representant för den galliska nationen svarar i stället: »A mon sens la femme est au comble de sa splendeur, quand, parvenue a l'âge de 40 ans et entourée d'enfants affectueusement dévoués, elle a cessé déjà d'être orgueilleuse de sa beauté et commence d'en devenir inquiète.»

(I översättning: I min tanke har kvinnan nått högst, när hon — omgiven av en varmt

hängiven barnskara — i 40-årsåldern redan upphört att yvas över sin skönhet och på samma gång börjar bli en smula orolig, att hon förlorat sin fåfänga.)

Vördnad för moderligheten speglas också i Weritas svar:

Men du, o moder, uti alla tider förblir densamma genom livets strider

Med oss du fröjdas och med oss du lider och då din levnads slut du när omsider din sista tanke gäller dina barn!

Och ytterligare i sista strofen av G. J:s dikt:

(Forts. sid. 245.)

Läkerolet MOT HOSTA OCH HESHET

VID SURBRUNNSGATAN I Stockholm ligger mellan moderna hyreskasärner ett litet envånings trähus av ålderdomligt utseende, och bakom detsamma skymta höga, åldriga lindar.

Genom ett av de låga fönsterna kunde förbipasserande under årtal tills för kort tid sedan om förmiddagarna se den fina profilen av en gammal dam i spetsmössa med ett burr av gråa lockar över den höga pannan, med pensel och palett i handen och framför sig ett staffli, bärande något porträtt, någon genrebild eller måhända ett blomsterstycke. Ofta hejdade vandraren sina steg inför den vackra och unika bilden. Barnen ute på gatan stannade ofta i sin lek och klängde på fönsterbrädan för att se, vad »den gamla tanten» gjorde. Stundom öppnades fönstret och en vänlig hand räcktes ut till barnskaran med karameller eller andra godsaker. Alltid fick densamma en vänlig nick och ett soligt leende trots nyfikenheten. — Det var en bild både av glad verksamhet och av stilla frid därinne i det låga, gammaldags rummet. Där var också något av gammal tid, som glömt sig kvar mitt i den bullrande storstadens nervösa nutidsliv.

Men den gamla damen är nu ej mer i sin länstol vid fönstret. Den flitiga penseln har lagts ned att vila. Det lilla huset bär i dag blott prägeln av ödlig övergivenhet. (Huset skall inom parentes sagt under årets lopp flytta till Skansen. Det har varit Arthur Hazelii barndomshem.)

Hon, som åt detsamma gav själ, men som nu är borta, var målarinnan Emma Ekwall. Hennes levnadssaga är följande:

Född 1838 å egendomen Gransbo i en av det fagra Smålands vackraste trakter, växte den unga, ovanligt behagliga flickan upp i ett hem, där skön konst älskades och idkades. Hennes fader var kronfogden N. F. Ekwall, hennes mor Emelie Djurström, den rikt begåvade konstnären Wilhelm Djurströms dotter. Redan som barn visade Emma avgjorda anlag för teckning och målning, med åren blevo dessa alltmer överhandtagande. Hon kom att långa tider som gäst vistas i greve Trolle-Bondes familj å Sävstaholm och fick genom slottets konstskatter rika väckelser. Omsider vann hon sin ungdoms önsknings mål och in-

Emma Ekwall vid sitt staffli.

En blid och älsklig konstnärinna har i dagarna gått bort vid den höga åldern av 87 år. För många var hon obekant men de som lärt känna hennes personlighet bevara den i ljusaste minne såsom framgår av nedanstående med innerlighet tecknade skildring av Emma Ekwall, ungdomens avhållna "tant Emma".

skrevs som elev vid Fria Konsternas Akademi. Av sina lärare där ansågs hon rikt begåvad för måleriets konst; gamla kamrater från den tiden brukade berätta, huru hennes studier såsom föredömen för de andra hängdes upp bredvid Kronbergs. Vid sin utgång ur akademien år 1871 erhöi hon också kungliga guldmedaljen. — Lyckliga år följde med fortsatta studier i konstens sköna hemvist nere i södra Tyskland, München, Dresden.

Vid 80-talets början finna vi Emma Ekwall bosatt i Stockholm, som alltsedan blev hennes hemstad. Under 80- och 90-talens av konstintresse rikt betonade tid är hennes namn ofta representerat vid utställningarna. Tyst, blyg och tillbakadragen, försmådde hon att göra reklam för sig, men flitigt skapade hennes av alla aktade pensel sina skönhetsvärden och med livligt intresse tillägnade hon sig allt det nya och goda, som inom hennes konst under dessa årtionden

få en svår konkurrent i Hjördis Töpel. Vi hoppas emellertid, att Fröken Töpel är i lika god kondition som i Paris i somras, och då behöva vi icke vara rädda för, att icke de svenska färgerna skola hissas till seger.

M. G.

Damerna i fäkttävlan.

Stockholms Kvinnliga Fäktklubb har åter hållit en klubbtävling, som på grund av det stora antalet deltagare måste uppdelas på två dagar, den 2 och 5 februari. Tolv damer hade anmält sig, nämligen grevinnan L. von Rosen och fröknarna R. Andréen, G. Bergö, Inga Carlson, Annie Dickson, E. Gripstedt, E. Hamilton, E. Hellquist, H. Olsen, M. Pauli, L. von Rosen och H. Schram. Tyvärr kunde fröken Dickson

växte fram. Mest älskade Emma Ekwall att på dukar återge hemlivet, mödrarna med sina barn och framför allt barnen själva i deras lekar och sysselsättningar. Talrika äro de ljusa och älskliga bilder av hennes hand, som spritt glädje i svenska hem. Hon blev också en duktig porträttmålarinna. Och på ålderdomen kom ett nytt motiv in i hennes konst: blommorna. Naturens egen friskhet, skönhet och mjuka grace vilar över hennes väna blomsterbilder.

Den, som mest av allt älskar barnen och blommorna, det ljuvaste i människolivet och i naturen, måste i sitt hjärta äga något av barnets oskuld och av blommans stilla renhet. Så var fallet med Emma Ekwall. Älsklig och blid gick hon stilla sin väg genom jordelivets oro, lycklig i sitt arbete, nöjd med litet

nog av det, som kallas denna världens goda, alltid alltför villig att dela med sig åt andra av det, som var hennes. Aldrig gick ett hårt ord eller ett ofördelaktigt omdöme om någon över hennes läppar — stilla godhet omgav som en gloria hennes väsen, och i de vänliga ögonen lyste humorns värmande gnista. Lyckan tog hon emot med innerlig tacksamhet, lidandet med ljuvaste tålmod. På de bräckliga skuldrorna blev en lång ålderdoms börda lagd — dock lättad av en kär systers aldrig svikande omsorger. Vid 76 år led hon prövningen att bli invalid: ett höftbrott berövade henne förmågan att gå, och hon, som så varmt älskade naturen, blev bunden inom 4 väggar. I 11 år bar hon detta utan klagan, fördjupande livet inåt, glad åt de skönhetsvärden, som nådde henne, och åt det kära arbetet, som hon aldrig en dag släppte, då ej ohälsa tvingade, förrän hon för några veckor sedan 87 år gammal lades ned på sin sista sjukbädd.

Också var »tant Emma» älskad som få. En talrik vänkrets, på sista tiden mest den unga generationen, släktens och vännernas barn och barnbarn, möttes ofta kring den älskade levnadsfriska gamla. Ett besök där var såsom att för vandraren från en dammig landsväg finna en vilostund vid en sorlande källa, kantad av blomster och skuggad av vänliga träd. Stort är nu tomrummet efter den fridsamma glädjespridarskan.

X.

Från gymnastik- och idrottsfältet.

Hjördis Töpel till Tyskland och Holland.

I dagarna har fröken Hjördis Töpel i Simklubben Najaden i Göteborg erhöi inbjudan att deltaga i stora internationella simtävlingar i Leipzig och Magdeburg i början av April. Åke Borg och Åke Werner i Stockholm ha också blivit inbjudna, och vi få hoppas, att dessa tre komma att hedra Sverige och hembära de flesta priserna.

Fröken Töpel fortsätter sedan ensam till Holland, där Amsterdams Damers Simklubb anordna internationella tävlingar i slutet av April, i vilka även de engelska misserna skola deltaga. Men engelskorna

på grund av bristande tid ej fullgöra tävlingen, men hon hävdade dock sitt rykte som skicklig fäkterska genom att på måndagen vinna idel segrar. En synnerligen spännande assaut utkämpades mellan henne och fröken Olsen, där båda motståndarna följdes åt till 4—4, innan fröken Dickson satte in den avgörande stöten: 1 fröken Olsen med 10 segrar, intet nederlag, 2 fröken Hellquist, 8 segrar, 3 fröken Gripstedt, 7 segrar, därefter följde fröknarna Hamilton, Andréen och von Rosen med 6 segrar var, varvid antalet mottagna toucher fick föllas utslaget. En mycket god insats i tävlingen gjordes av det yngre gardet, en omständighet, som bådär gott för framtiden. Juryns tröttsamma värv sköttes av Monsieur Hubert samt fru E. Kinell och medlemmar av Ungdomens Fäktförbund.

E. H.

**A
D
A**

Spiegelblanka Diskbänkar

Ada-Zinkglans, godkänt av Husm. provkök torde vara det bästa specialputsmedel för Diskbänkar som nu finnes i marknaden — zinken blir helt enkelt spegelblank. Då det även säljes synnerligen billigt, tillråda vi Köp — »ADA».

AUX GALERIES LAFAYETTE

Modeller och prover till påseende hos
GALERIES LAFAYETTE AGENTUR

Riks 115 66
Norr 160 55

Begär våra kataloger.

Birger Jarlsg. 29
STOCKHOLM

EN DISKUSSIONSAFTON I IDUNS KVINNOKLUBB

FÖRFATTARINNAN ANNIE ÅKERHJELM BLIR KLUBBENS GÄST NÄSTA GÅNG.

Andrea Gullberg.

DET BLEV NATURLIGTVIS EN RO-
lig kväll, då Alma Söderhjelm gästade Iduns
Kvinnoklubb. Man har aldrig tråkigt var-
ken i Alma Söderhjelm personliga eller lit-
terära sällskap, fastän hon själv med oför-
färad rättframhet säger att hennes böcker
mestadels äro »förfärligt tråkiga». Hennes
teaterpjäs »Klockan 8» var det emellertid
inte. Den följdes med spånt intresse, då
författarinnan på Idunklubbens svafton den
12 och 19 februari föredrog den. Det var
nästan som att sitta på teatern och appåder-
na smattrade till välförtjänt tack efteråt.

En nyhet bjöds Idunklubben denna gång,
då musikunderhållningen för första gången
bestod av violinspel. Fröken Andrea
Gullberg hette violinisten och det var
en verkligt njutningsrik stund hon med sitt
förfärliga, temperamentsfulla och tekniskt
virtuosa spel gav klubben. Fröken Gull-
berg ackompanjerades på sektion II av
fröken Helmfrid och på sektion I av
doktorinnan Amalia Levertin.

Maj Brisman's målarskola hade
ordnat en vacker och riklig utställning av
handmålat porslin, siden, gyllenläder m. m.

En diskussionsafton.

Nyheter fortsätta. Nästa gång Iduns

Fru Runa Bülow-Hübe, som skall hålla före-
drag i Malmös Idunklubb.

Kvinnoklubb i Stockholm sammanträder,
sektion II torsdagen den 26 febr. och sek-
tion I torsdagen den 5 mars kl. 7.30 e. m.
å Fenix, blir det för första gången i klub-
bens historia diskussionsafton. Så då gäl-
ler det att vara talför och tankediger. Vi
hoppas att många klubbmedlemmar skola
deltaga och yttra sig så att diskussionsfrå-
gan må få sin allsidiga belysning.

Inledningsföredraget till diskussionen,
som kommer att behandla ämnet: »Tidnin-
garna och allmänheten» — ett ämne som
nog lite var har åsikter i — hålles av för-
fattarinnan, friherrinnan Annie Åker-
hielm, som det skall bli klubben en ära
och glädje att se hos sig.

Annie Åkerhielm.

Nya klubbmedlemmar kunna vinna in-
träde i sektion II. Anmälningar ställas till
Iduns redaktion.

Vid sammankomsten den 5 febr. med
sektion I och den 12 februari med sektion
II föredrogos års- och revisionsberättelser-
na, varpå styrelseval förrättades. Den för-
utvarande styrelsen omvaldes, endast en re-
visor nyvaldes: fröken Siri Hansson.

Iduns Kvinnoklubb i Malmö

har sin nästa sammankomst måndagen den
23 februari kl. 8 e. m. å Stadt Hamburg.
Konstnärinnan fru Runa Bülow-Hübe
kommer då att hålla föredrag om »En resa i
Spanien» och fru Kate Svanlund står
för musikunderhållningen. En utställning
av pälsverk anordnas av körsnären fru Ida
Rasmussen, innehavarinna av Nya Päl-
smodaffären i Malmö. Vidare bli i en av
salarna flera bord uppställda för dem som
önska spela det nu så moderna spelet Ping-
Pong, vilket demonstreras av firma Gustaf
Zadig.

Nya medlemmar kunna anmäla sig klubb-
kvällen.

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

*När och var har man användning för
hövlighet?*

Herr Redaktör!

Att de flödande inläggen i skolfrågan skola med-
föra något resultat, någon ändring i det bestående
utöver de utvidgningar av kurser och ändringar av
läroböcker, som skolkommissioner av olika samman-
sättning då och då besluta, är det väl ingen som in-
billar sig. Diskussionen får utgöra svar på frågan,
som det heter, och det är animerande nog att ta del
av den — om inte annat för nöjet att höra sin
egen röst, se mina egenhändigt formulerade åsikter
i en tidningsspal. Undertecknad, som på intet vis
avviker från regeln i detta fall, ber härmed om or-
det i Iduns diskussionsspal.

För någon tid sedan förekom nämligen i Eder
ärade tidning en artikel; skolfrågan, där det bland
annat talades om, att vi borde lära oss hövlighet,
att vi på den punkten stode efter både engelska
gentlemen (engelska ladies' artighet vidrördes ej,
kanske emedan den lär vara obefintlig?) och jesu-
iternas välartade elever på 1600-talet. Vidare borde
man ha reda på Ledas historia — som i min ung-
dom med rätta ansågs för shocking — för att få B
i allmänbildning. Det har ju Klinckowström nu

med sin nya bok emellertid sört för att vi ha.
Återstår alltså hövlighetsbegreppet.

Är det då skolans plikt, frågar man sig, att bibrin-
ga eleverna vad man förr i världen ansåg som hem-
mens hederssak att lära dem? Och för övrigt be-
höva vi väl denna barlast, som kallas takt och artig-
het, i demokratins förlovade land och tid? Är den
inte helt enkelt en kvarleva från flydda tider, som
möjligen kan passa de folk, där förlagade aristokrat-
föreställningar ännu blomstra under republikaners
och fascisters spira, men som bra illa anstår en fri
nation, där en ortodox tro på Marx, jämlikhet och
avrustning i förening med lagom hänsynslöshet och
och vissa pappersmeriter äro de säkraste medlen att
komma fram?

Lyckligtvis kom ett nytt inlägg i frågan, där det
hette, att skolans mål var att dana karaktärer, att
en skola, som lade an på konvensans o. d. visserli-
gen hade utsikter att bli populär inom societeten men
eljest var detta att sätta målet för lågt.

Behöver man ha och kan man ens skilja dessa
tyvenne saker? En människa med karaktär tillägnar
sig väl också alldeles självklart den älskvärdhet, som
gör vardagslivet i varje miljö så mycket gladare och
lättare att bära. Och den som *inte* är en karaktär,

blir åtminstone bra mycket angenämare för sin
omgivning genom att iakttaga en smula av den form-
kultur, som under l'ancien régime var livets a och o.
Aldrig tant.

Jazzbönan på skolbänken.

Tillåt en målsman att få som ett bidrag till diskus-
sionen om den unga kvinnan uttala sin förvåning
över den slapphet i tillsynen som våra flickskolor
visa, då de inte kraftigt ingripa mot den jazzböne-
odling, för vilken flickläroverkens högsta klasser
tyckas utgöra den präktigaste drivbänk. Kände
föreständarinnorna helt sin plikt skulle de väl tillse,
att skolflickan inte infinner sig till läroverket med
puerade kinder, kjol som slutar straxt nedan knäet
och tunna silkesstrumpor ovanför lågskorna, hela
den utrustning med ett ord, som passar bättre för
jazzlokalerna än för skollektionerna. En överens-
kommelse skolorna emellan att strängare övervaka,
att tukt och goda seder vidmakthölles i alla avseen-
den skulle säkert bli en väckelse för de tanklösa
föräldrarna, som låta sina döttrar i alltför brådmo-
gen tid styra ut sig som danslokalernas hoppetossor.
Fru Cato.

KOBBS THÉER
KOBBS THÉER

äro sedan 100 år tillbaka kända och erkända såsom de förfärligaste och
drickas därför i de flesta svenska hem.

äro de enda i Sverige, som stå under vetenskaplig kontroll.

MYRORNA. AV JAMES HOPPER

FRÅN ENGELSKAN AV ELLEN RYDELIUS.

En reservoar djupt inom honom började svälla. Det var en reservoar, som hade fyllts där i mörkret, droppe för droppe, under årtal. Flera gånger hade den svällt, liksom den gjorde nu. Men endast med en flyktig stigning, så att den icke gick över brädden. Nu blev den högre för varje svallvåg. Liksom någon alkemistbrygd, som kokade på elden, steg den, nalkades kanten, sjönk ihop och steg igen. Men var och en av sjudningarna kom den att stiga högre, närmare slöjan, som skilde hans medvetande från de mörka hemligheterna därbakom, närmare hans tydliga medvetande, närmare hans mun, tunga och läppar.

Och plötsligt, med en ny ansträngning, hade det skett: den hade stigit över sina bräddar. Tydligt hörde han orden uttalas i det tysta solskenet. Den lilla gläntan återkastade ljudet, då de uttalades högt.

— Grym och dum!

Så var det. Grym och dum!

Tre gånger hörde han orden uttalas, innan en fullkomlig förståelse trängde ut ur hans hjärna. Och sedan, då han fullt fattade detta, kände han sina ben vackla och satte sig på en liten grästorva.

Han satt kvar på detta sätt orörlig med ögonen fästa ovanför liksom på ett spöke.

Jaså, därhän hade det kommit efter alla dessa år. Därhän hade han kommit efter alla dessa år.

Till dessa ord, uttalade icke blott med läpparna utan explosivt utkastade av hela hans övertygade varelse, varje bloddroppe, varje cell, varje nerv.

Dessa ord, en slutgiltig dom.

— Grym och dum!

Gläntan låg mycket stilla i solen och insekterna surrade. Tankar surrade också i hans huvud, obestämda, formlösa, viskande, de kretsade och kretsade. Men alltid, fast inne i mitten, fanns ett faktum som en kärna.

»Grym och dum», det var vad han kallade henne.

Han tyckte, att det hade gått lång tid, då plötsligt liksom ett underverk, en hägring, nedstigen från skyn, en bild stod klart för hans ögon.

Det var bilden av henne, sådan hon varit för årtal sedan. Där hon stod vid stättan nära kanten av det gyllene fältet med sin röda mun, sina daggiga, stjärnliknande ögon, sina lätt rundade bröst.

Han betraktade bilden länge och sedan var han tvungen att ställa en fråga till sig själv.

Medan hon stod där för så länge sedan, så vacker, så öm, så varm, och hans armar längtade efter henne, var hon redan då vad han kallade henne i dag? Om detta var sant, då voro kvinnor sannerligen förfärliga.

Men om det icke var sant, hur var det då?

Ett besynnerligt nytt slags obehag grep Peter, hans själ skyggade liksom skrämnd åt ena sidan, försökte att rusa bort. Han tvang den tillbaka till stigen. Tänk efter sade han till sin själ, tänk efter, du måste tänka efter!

Hennes liv gled genast förbi honom som en strimma. Hennes liv alltsedan deras båda liv levat sida vid sida.

Han ryste till. Ett grått liv hade det varit, en grå livsstrimma. Fattigdom, tristess, enformighet, småaktighet.

Den vackra novellen om hur missförstånden mellan två människor av diametralt motsatt läggning lyckligt lösas och försvinna, fortsätter här från föregående nummer.

Och enslighet. Ja, troligtvis enslighet. Och han? Han hade varit upptagen. Han hade kammat och borstat och slätat och lockat sin själ. Han hade varit en själens snobb.

Han hade odlat den, gjort den rikare. Han hade färgat den, ciselerat den, omhuldat den. Liksom en ivrig diamantslipare hade han oupphörligt polerat den för att få nya skiftningar.

Han hade klättrat upp för en backe, oupphörligt klättrat upp för en backe och burit sin själ. Och lämnat henne kvar där nere liksom en sten. Och Tiden hade gjort som den velat med den övergivna själen. Mattare och mattare hade den blivit med lager på lager av matt Tid.

Peter gick icke till byn. När han efter en stund steg upp, var det hemåt han gick, först med tvekande fötter, som så småningom skyndade på stegen, medan en dåraktig fruktan eggade honom.

Han fann henne ligga tvärs över sängen med huvud och ansikte nedåt och huvudet inramat i de hopslingrade armarna och det långa upplösta håret. Hon sov, av den stillsamma, långsamma pulsen förstod han, att hon sov.

Hennes kind var het och klämd, hon hade gråtit.

En blick på henne, ett ögonkast kring rummet, och han visste precis, vad som hänt, han såg det, som om det hänt inför hans ögon.

Kring dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan Ebba Bernadotte.

Se till mitt bästa, kom denna bittra bedrövelse över mig. I din kärlek, räddade du min själ ifrån förintelsens grop, i det du kastade alla mina synder bakom din rygg.

Jesaja 38: 17.

Din nåd är stor över mig, och du räddar min själ ur dödsrikets djup. Psalm 86: 13.

När jag hade mycket bekymmer i mitt hjärta, så gladdade din tröst min själ.

Psalm 94: 19.

Jag åkallade Herrens namn: Ack Herre, rädda min själ. Herren är nådig och rättfärdig, vår Gud är barmhärtig.

Psalm 116: 4—5.

Söken Herren, medan Han låter sig finnas, åkallen Honom, medan Han är när.

Jesaja 55: 6.

Kom låt oss gå till rätta med varandra, säger Herren. Om edra synder än äro blodröda, så kunna de bliva snövita. Jesaja 1: 18.

Så säger Herren: Jag bönhör dig i behaglig tid och Jag hjälper dig på frälsningens dag.

Jesaja 49: 8.

Hon hade kommit in hastigt, hastigt hade hon badat och börjat klä sig. Hon hade lagt fram rena kläder, de bästa. Somliga sutto redan på henne, andra lågo runt omkring strödda på stolar och tvärs över öppna lådor.

Hon hade börjat göra detta i en skälving av brådska liksom ett barn förtvivlat skyndar, när föräldrarna hota att lämna det kvar. Och medan hon skyndade sig, hade hon gråtit, snyftningar hade genjudit i detta ensliga rum, medan hon skyndade sig.

Slutligen hade hon kastat sig tvärs över sängen för att fullständigt obehärskat ge efter för ett större utbrott av sorg, som troligen vållats av någon liten småsak, kanske hade ena skon icke gått att knäppa eller det hade fattats en häkta, eller ett band hade glidit in i sitt gömsle. Och under det hon grät på detta sätt, hade hon somnat.

Medan Peter stod där med ögonen fästade på denna förflutna scen, som han såg så väl, kom han ihåg en sak, som han alltid lovade sig att minnas och som han alltid glömde bort. Att hon var ett barn. Trots allt bara ett barn.

Liksom i de dagar, då hon hade väntat på honom vid stättan, var hon ett barn också nu. Det övriga — den kraftfulla matronans kvicka, nästan tvärsäkerhet, hennes beslutsamma förakt för allt vad som var dis och gloria och skiftningar, icke kärna, allt detta var bara ett yttre skal. Hon var ett barn.

Han skulle komma ihåg det alltid. Naturligtvis skulle han alltid komma ihåg det.

Peter lade sig ned vid sidan av sin hustru, han sökte hennes heta läppar och väckte henne. Hon klängde sig krampaktigt fast vid honom.

De viskade tillsammans. — Jag är så ledsen över det, Peter.

Sedan efteråt: — Men Peter, du gör mig så tokig ibland, käre vän. Med ditt sätt, nej, jag menar icke det. Men du stänger dörren för mig, Peter, du stänger dörren för mig, Peter, du stänger mig ute så mycket.

Ännu senare: — Och Peter du tillhör dem, som älska blommor men icke trädgårdsskötsel. Blanka golv men icke poleeringen.

— Jag vet det, kära barn, jag vet.

— Peter, hör på, jag är av jord, jag accepterar allt. Du är alltid någonstans där ovanför.

— Jag vet det, käraste. Icke långt ovanför i alla fall. En dum plats mitt emellan. Jag vet.

— Jag accepterar allt. Jag håller på att bli gammal. Det gör alla, Peter. Jag är villig att bli gammal.

Hon viskade nu: — Peter, jag är till och med villig att dö.

Han tryckte henne hårdare intill sig, men inom honom hade den gamla förtvivlade hjälplösheten återvänt.

— Du, Peter, du är en sådan rebell, Peter. Så du sluter ögonen och kämpar. Och försöker hålla kvar vad som icke kan hållas kvar. Och avskyr mig, emedan jag icke kan det. Ty det kan jag icke, Peter.

Var detta ett barn? Ett besynnerligt barn. Nej, det var ett barn. Eftersom visdomen fanns hos barnen. Var detta vishet? En spasm av uppror drog ihop hans hjärta.

(Forts. sid. 246.)

Iduns Handarbetsida

En duk.

DUKEN T. H. PÅ VACKERT, LITET tungt, rosafärgad etamin, är 70 cm. i fyrkant och sydd i olika sömsätt med 2 färger silvergrått samt här och där litet svartgrått.

I mitten på varje sida en tofs.

Pris för tyg, uppritning, påbörjning och garn (även till tofsar) kr. 11:—.

Rekvireras genom Iduns Handarbetsavdelning, Stockholm. Duken sändes mot postförskott.

Stickad kapp och mössa för lilla fröken
4 à 5 år.

Till denna lilla stickade vårdräkt ha vi använt finaste sorten jumpergarn i smultronfärg och behövt ungefär 3½ hg.

Kappan stickas i 6 delar vilka sedan hopsys: bakstycke, 2 framstycken, 2 ärmor och krage.

Vi börja nertill på bakstycket, som är ungefär 48 cm. långt från nacken och ner och lägga upp 88 maskor med tämligen grova aluminium stickor.

I varvet: (v.) 4 räta, 4 aviga, 4 räta etc. stickan ut.

2, 3 och 4 v. lika 1 v.

5 v. 4 aviga, 4 räta, 4 aviga etc. stickan ut.

6, 7 och 8 v. lika 5 v.

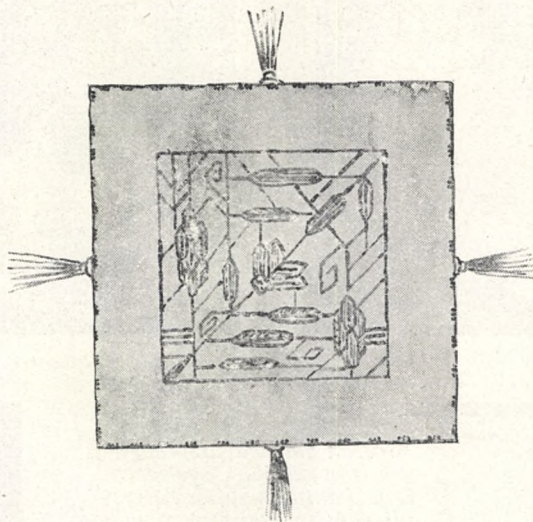
Dessa 2 mönstervarv med 4 v. i varje bilda bården, och omväxlas tills bården mäter 22 cm. eller 16 mönstervarv. Stickningen kallas korgstickning.

Nu börjar vanlig s. k. strumpstickning, d. v. s. ena varvet rätt, tillbaka avigt. Tag ihop var 5 och 6 maska hela stickan ut och ni har 74 maskor på stickan. Fortsätt stickningen 8 cm. och vi äro vid armhålen.

Maska av 3 maskor i början på nästa varv, sticka sedan stickan ut. Vänd. Maska av 3 maskor i början på nästa varv, sticka stickan ut. Sticka därefter fram och tillbaka såsom vanligt och minska 1 maska mot slutet av stickan på varje varv tills 60 maskor återstå. Fortsätt stickningen tills bakstycket håller det uppgivna måttet eller 48 cm. i längd. Maska av.

Högra framstycket. Lägg upp 64 maskor. Sticka lika hög bård i korgstickning som på bakstycket. Tag sedan ihop såsom på bakstycket var 5 och 6 maska och ha 54 maskor på stickan. Fortsätt 8 cm. i strumpstickning, men kom ihåg, att för varje avigt varv stickar man de 2 sista maskorna åt knäppningen till rätt. Kanten vill gärna rulla ihop sig annars. Sluta med ett rätt varv, och vi äro vid armhålet. Maska av 6 maskor i början på nästa aviga varv. Minska sedan 1 maska för varje varv åt armhålet till, tills endast 40 maskor äro kvar på stickan.

Fortsätt utan minskning tills framstycket mäter 46 cm. i längd och sluta med ett avigt varv. Maska

Mönster komp. av Agnes Sutthoff.

En kapp och mössa, som gå lätt att sticka hemma, för en liten flicka, en trevlig hemgjord skrivportfölj och en duk av Agnes Sutthoff utgöra det värdefulla innehållet till Iduns Handarbetsida denna gång.

sedan av 18 m. (inåt halsen) och sticka med de återstående, men minska 1 maska åt halsen till på varje rätt varv 2 cm., så att hela framstycket mäter ungefär 48 cm. Maska av.

Med minskning menas hoptagning av 2 maskor, ej avmaskning.

Vänstra framstycket, stickas lika det högra, men det är givet, att man måste kasta om hoptagningarna och noga hålla reda på minskningarna, så att de komma åt armhålet till och icke åt knäppningen. Man kan annars ett, två, tre vara i lycklig ägo av 2 höger framstycken.

Ärmarna. Man börjar nertill och lägger upp 40 maskor, stickar 5 mönstervarv eller ungefär 7 cm. Fortsätter i strumpstickning och ökar i slutet på vart 4 varv tills ärmen mäter 30 cm. på längden. Maska då av 6 maskor i början på nästa varv och sticka stickan ut. Vänd. Maska av 3 maskor i början på nästa varv och sticka stickan ut. (På den andra ärmen maskar man av 3 maskor första gången och 6 maskor andra. Motsatt förhållande mot denna ärmen.)

Så fortsättes med strumpstickningen och man minskar en maska i slutet på varje varv tills 23 maskor återstå. Maska av.

Kragen. Uppläggning 88 maskor 6 mönstervarv i korgstickning eller ungefär 8 cm. Sedan 6 varv 2 räta, 2 aviga, 2 räta etc. Maska av.

Nu kommer hopsyningen. Först sidorna och axlarna. Sedan ärmarna i armhålen. Skulle armhålen möjligen vara för vida emot ärmen, så sy ihop axelsömmarna eller gör en verklig söm och vik ut sömmarna på avigsidan, synnerligast neråt axeln. Ärmsömmen sättes ungefär 3 cm. från sidsömmen åt framsidan till. Kragen fastsys med aviga och räta kanten mot halsen och lämnar man 3 cm. på varje framstycke. Det skadar inte om kragen hålles litet rynkig.

Till knäppningen virkar man längs högra framstycket och fäster garnet strax ovanför bården. Först 4 vanliga maskor, så 6 luftmaskor (knapphålet), 4 vanliga m., 6 luftmaskor etc. inalles 6 knapphål. Fortsätt virkningen på de 3 cm. överst på framstycket och virka ett knapphål just där kragen slutar. På modellen är det vita pärlmorknappar med 2 hål. Spänn och pressa varje del innan kappan hopsys.

Mössa i samma färg och av samma garn hör till.

Vi lägga upp 88 maskor. Sticka 4 mönstervarv i korgstickning och fortsätta med strumpstickning 10 cm. då hoptagningen börjar.

1 v. Tag ihop var 11 och 12 maska.
2, 3 och 4 v. Sticka utan hoptagning.
5 v. Tag ihop var 10 och 11 m.
6, 7 och 8 v. Utan hoptagning.
9 v. Tag ihop var 9 och 10 m.
10 v. Utan hoptagning, liksom varje jämna varv hädanefter.

11 v. Tag ihop var 8 och 9 m. 13 v. Tag ihop var 7 och 8 maska. 15 v. Tag ihop var 6 och 7 m. 17 v. Tag ihop var 5 och 6 m. 19 v. Tag ihop var 4 och 5 m. 21 v. Tag ihop var 3 och 4 m.

Drag en garnända genom de återstående maskorna och fäst ändan väl. Pressa mössan mot en våt handduk på avigsidan och sy ihop sömmen.

B. L.

En skrivportfölj för resor.

Till denna reseportfölj behöva vi 30 cm. svart vaxduk 110 cm. bred, 3 bitar siden till foder resp. 19, 17 och 14 cm. breda samt 30 cm. långa, 4½ m. trikotsidenband i färg med sidenet till kantning och ett läskapper 34 × 30 cm.

Om vi kasta en blick på den ena bilden se vi portföljen uppslagen med läskapperet till höger och fickor för papper, kuvert och pennor till vänster.

Vi klippa då först ryggen eller portföljen i sin helhet, 54 cm. lång och 30 cm. bred. På denna rygg med avigsidan upp träckla vi fast fodret under fickorna, d. v. s. sidenbiten 19 × 30 cm. längs till vänster. Kasta ytterkanterna och sy ner sidenet på vaxduken med trikotsidenbandet, men sy endast på maskin den ena sidan av bandet närmast sidenet, den andra sidan skall hålla fast 2 av tresnibbarna för läskapperet.

Därefter fodra vi de 2 fickorna, den ena 17 × 30 cm., den andra 14 × 30 och kanta dem på långsidan med trikotsidenband. Träckla först väl och tätt och sy sedan på maskin. Vi lägga den ena fickan på den andra med jämna ytterkanter (d. v. s. de, som icke äro kantade) och avdela fickorna med symaskinssöm, se bilden. Den ena fickan 10 cm., mittfickan för pennor 7 cm. och den tredje 13 cm. Nu placeras de på den förut med siden fodrade delen av portföljen och ytterkanterna kastas samman.

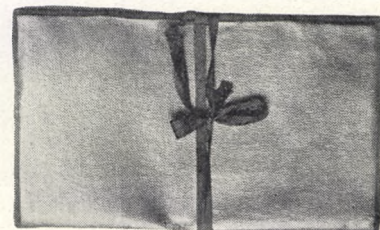
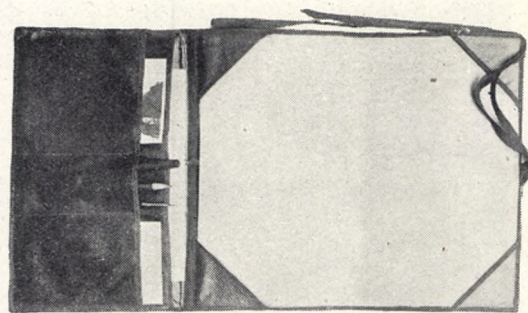
För att fasthålla läskapperet behöva vi 4 tresnibbar, 7½ cm. på de raka sidorna och 10 cm. på snedden. 2 st. sättes i de båda högra hörnen, de 2 andra närmast fickorna på så vis, att den ena raka sidan av tresnibbarna kommer under trikotsidenbandet som håller fodersidenet under fickorna.

Nu skulle portföljen vara klar att kantas runt omkring. Då gäller det, som sagt att träckla bandet väl lika jämnt på båda sidor och sy på maskin.

På mitten av högra kortsidan fastsys ett par trikotband för knytning. Portföljen kan nämligen, som synes på den andra bilden hopläggas i 3 delar och tillknytas för att bekvämare kunna få plats i kofferten.

På modellen är siden, band och läskapper gröna.

B. L.

Spara husmödrarna i Stockholm?

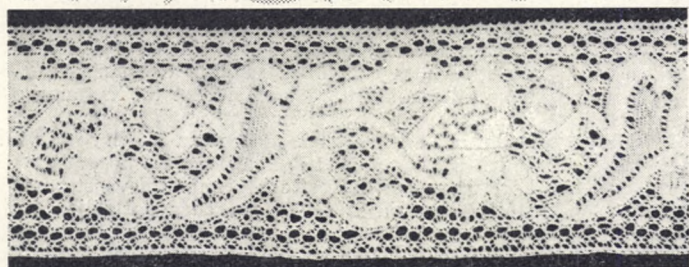
Konsumtionsföreningens strävan efter att förbilliga hushållens utgifter för livsmedel uppmärksammas mer och mer. Därom vittnar att försäljningen under 1924 uppgick till 20,265,000 eller 3,298,000 mera än 1923.

FEM LÄNDERS SPETSAR I TÄVLAN

I

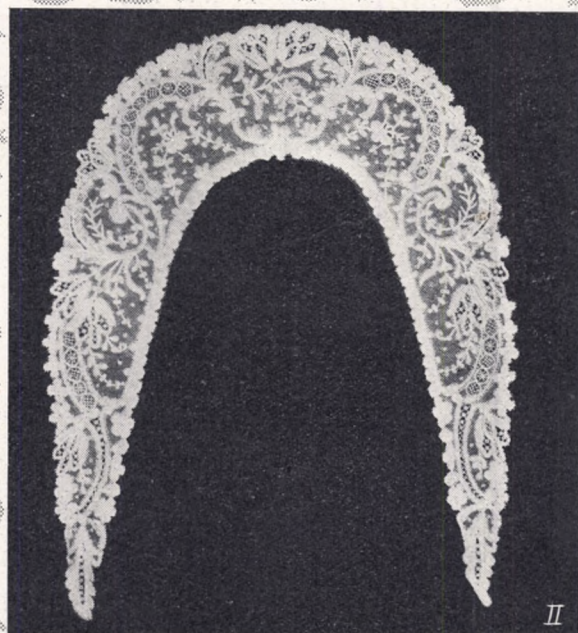
Ett litet land i Europa är spetslandet framför andra och därifrån stamma ursprungligen ovanstående spetsarter. Den praktfulla spetsen överst till vänster skulle man vilja kalla "lämplig" familjespets, den skira lätta spetsen till höger ses ofta inrama brudens väna drag och den tredje är just nu synnerligen populär för lingerie.

En gammal förnäm kulturs slösande prakt och storvulnhet ha tryckt sin prägel på dessa spetsar från ett sydligt land.

III

II

Från samma lilla land kommer kragen i en teknik, som är ganska vanlig, men som det är nästan lika vanligt att man benämmer fel.

V

Ett kokett land är stamorten för dessa koketta och graciösa spetsar, av vilka ett par ofta ses på eleganta underkläder och de andra äro förtjusande på klädningar.

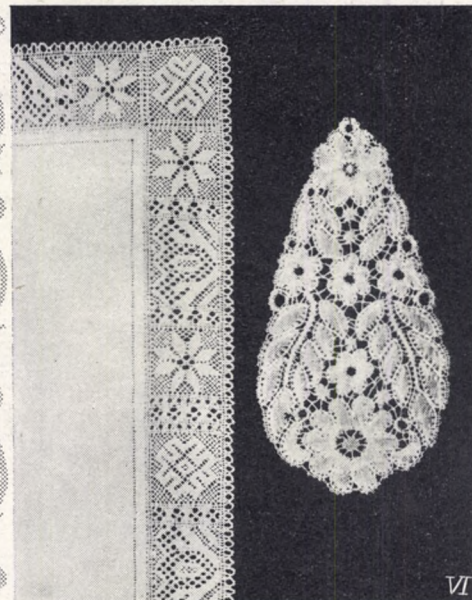

IV

Bastant och slitstark för nobla underkläder är den berömda spetsen från en sagoomspunnen och stridslysten del av Europa.

Delta är priset som gives åt insändaren av först öppnade rätta svar i vår Spetsstävlan. Naturligtvis en äkta spets, men vi förråda icke av vad slag ty arten finns redan representerad i tävlingen.

VI

Det är något myndigt och säkert, som nog känns igen, över dukspetsen och även om den lilla jaboten har en luftigare teknik ha de båda samma fädernesland.

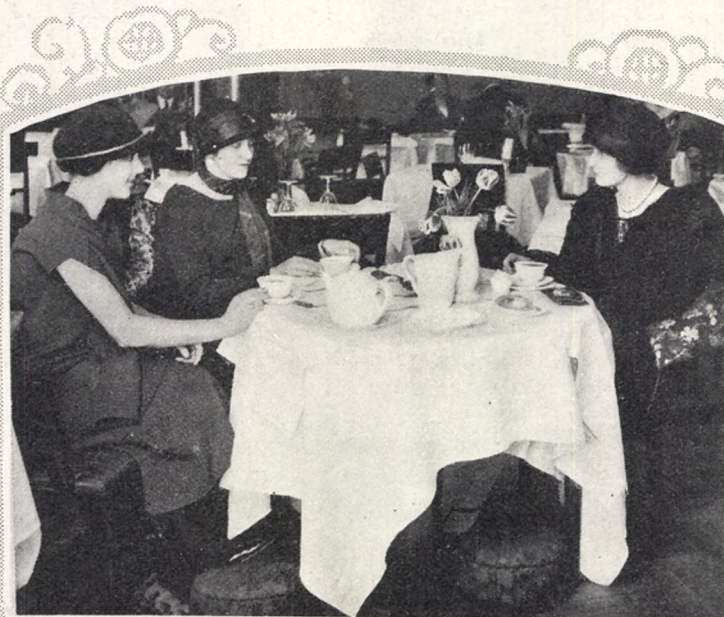
IDUNS PORSLINSTÄVLAN I ETT FÖREGÅENDE nummer rönt stort intresse, varför vi här fortsätta med en liknande tävlan, fastän kanske en aning svårare. Porslinstävlan var också alltför lätt, tycktes det. Här sätta vi nu våra läsarinners kun-

(Forts. sid. 243.)

OM DAMERNA DRICKA TÉ

En klädning av vit charmeuse med rika svarta broderier och kapp i svart konstsidan är en högelegant toalett för téstunden på en förnäm restaurang. (Drecoll Paris).

Fröknarna Renée Björling och Mona Märtensson (t. v.) dricka té hos Ekegårdhs, där man är parisiskt artig mot damerna och ger dem kuddar att luta sig mot och pallar att vila sina fötter på.

Ett modernt och bekvämt tébord.

Ett bord för servisen, en kakställning och ett dukat bord — mera välordnat kan man icke ha det vid tédrickningen.

Om värdinnan för "tèrepel" tar emot sina gäster i denna klädning av crepe satin i sammansättning aviga och räta och i en dämpad lilafärg kan hon vara säker om succés. (Renée, Paris).

Plüsser ge alltid en distinguerad och värdig prägel åt en klädning. Därför är denna förmiddagsklädning i svart siden och beige färgad plüsserad crepe Georgette att rekommendera för tévisiten i vännans hem. (Doucet, Paris).

Lämplig thé-dansanttoalett för en ung flicka. Svart slät sammetsklädning med tunikens rynch av uppklippta sammetsöglor. (Jenny, Paris).

OM MAN VILL RÄKNAS TILL DEN värld, som lever med sin tid och är modern, dricker man inte kaffe, utan té. Kaffe — usch, det är bara tanter kantänka som dricka kaffe, té är den förnäma drycken, som »utländskan» dricker på förmiddagen.

Men om man vill efterhärma »utländskan» — och i detta fall blir det väl engelskan, som är den tétongivande — är det icke nog med att dricka té. Då bör man också studera hur man dricker det, hemma och ute på restaurang. Engelskan kan den konsten. Hon må ha ett aldrig så enkelt hem och laga aldrig så dålig mat — för svenska begrepp åtminstone! — när klockan blir fyra finns alltid ett inbjudande té-bord med diverse läckerheter i hennes matsal eller drawingrom. Och intar hon sitt té på restaurang så har hon sina särskilda toalettforeskrifter, som på inga villkor kunna brytas om hon vill hålla på vad korrekt och chic är. Så vilja vi vara henne lika — och det vilja vi tydligen — är det bäst att följa henne konsekvent, vilket vi nu icke alltid göra. Nu verkar det ofta »vilja men icke kunna».

Se på stockholmskan, när hon »dansar té» på restaurang! Sport-

(Forts. sid. 243.)

IDUNNS PORTRÄTTGALLERI

EMELIE HAHR.
F. Setterwall, Ödemarken,
Västerås. Måka till f. d. över-
jägmästaren Th. Hahr.
80 år den 20 februari.

ANNA MARIA MEDIN.
F. Falk, Halltorp. Änka efter
handlanden Tobias Medin,
Mönsterås.
80 år den 22 februari.

EDLA CARLSON.
Fröken, Värnamo. Innehar-
scdan är 1869 järnhandel i
Värnamo.
75 år den 22 februari.

LOTTEN von HEIJNE.
F. Björkenstam, Strängnäs.
Måka till kaptenen Mauritz
von Heijne.
70 år den 24 februari.

FRIDA PALLIN.
Fröken, Göteborg. Förest.
för Mathilda Halls skola.
Dotter till prov.-läk. P. G. V.
Pallin.
65 år den 22 februari.

IDA NILSSON.
Fru. Hälsingborg. Måka till
direktören H. Nilsson,
Hälsingborg.
60 år den 14 februari.

EMELIE PETTERSSON.
Fröken, Sthlm. Direktör för
Carl Malmbergs Gamla
Handskfabrik, Västerlång-
gatan 45.
60 år den 18 februari.

SOPHIE BESKOW.
F. Lagerhjelm, Stora Malm.
Måka till hovpredikanten,
kyrkoherden i Stora Malm,
F. A. Beskow.
60 år den 19 februari.

MAJA af KLINTEBERG.
F. Aspelin, Lidingö villastad.
Änka efter sjökaptainen S. M.
H. af Klinteberg.
60 år den 25 februari.

MARIA QVÅNSTEDT.
F. Amark, Kälvene. Måka till
kommministern i Näs, Jakob
Qvånstedt.
60 år den 25 februari.

EMILIE af JOCHNICK.
F. Hammarstrand, Djursholm.
Måka till generaldirektören
Adolf af Jochnick.
55 år den 19 februari.

IDA BERGENGREN.
F. Bruzelius, Simrishamn.
Måka till kronofogden, v.
häradsövdingen A. Bergen-
gren.
55 år den 20 februari.

DATH NORDENFELT.
F. Christerson, Sthlm. Måka
till kommandörkaptenen Ivar
Nordenfelt.
55 år den 25 februari.

SIGRID TOLF.
F. Wiede, Linköping. Måka
till stadskamreraren Ernst
Tolf.
50 år den 16 februari.

ALMA BRUNSKOG.
Fröken, Sthlm. Förest. för
Svenska Röda Korsets sjuk-
sköterskehem. Har tilldelats
guldmedalj i 5:te storl. med
inskrift "Illis quorum meruere
labores".

EMILIE BORGSTRÖM †.
F. von Axelson, Sthlm. Änka
efter kammarrådsrådet, fil.
d:r Sven Borgström.
* 1834, † den 27 januari.

SOFIE VULT von
STEIJERN †.
F. frih. Sparre. Änka efter
stationsinspektoren frih. K.
H. S. Vult von Steijern.
* 1844, † den 25 januari.

ANNA ALRUTZ †.
F. Benckert, Sthlm. Änka ef-
ter f. d. byggnadschefen i
Sthlm A. O. Alrutz.
* 1848, † den 25 januari.

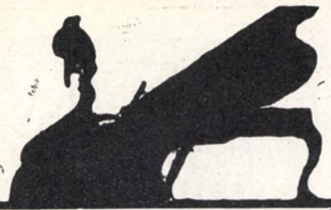
EDLA HAMBERG †.
Fröken, Lidingö villastad. F.
d. föreståndarinna för Ris-
bergsska skolan i Örebro.
* 1851, † den 20 januari.

ANNA HAMILTON †.
F. Wester, Linköping. Måka
till majoren, greve Otto
Hamilton.
* 1866, † den 1 februari.

RUMFORD BAKPULVER

Ger ett underbart resultat

- Steinway & Sons -

Lundholms
Pianomagasin

Stockholm

Jakobsbergsgatan 39

Göteborg Malmö

TANGENS

GARDINER

är billigare
bättre
och smakfullare
än utländska

Rottingstolar iflätas.

Hantverkshemmet för blinda kvinnor.
Klara Ö. Kyrkog. 3, Sthlm. Tel. 133 71.

Enklaste och bästa färgningsmetod

är

HÄRVANS

Lägg pulvret i ett kärl.
Häll hett vatten över —
o. färgningen kan börja.

OBS.!

Färgning i hemmet lö-
nar sig endast om
färgen är prisbillig.
"HÄRVAN" är billig.

A. W. Herdins Färgverk
Falun.

Vid

Nervositet

Kraftnedsättning

Allmän svaghet

aptitlöshet etc. har **Phospho-
Energion** givit goda resultat.
Höjer snabbt energin och ar-
betsförmågan och bidrager
även till en god sömn. Renar
blodet, ökar aptiten, stärker
muskler och nerver. För en
överansträngd och försvagad
organism är en Phospho-
Energion-kur synnerligen väl-
görande. Fördrages även av
den svagaste mage.

PHOSPHO - ENERGIN
förordas av många framstående
in- och utländska läkare.

Förekommer i form av
Phospho-Energionpiller i burkar
om 100 o. 300 st. på varje apotek.

Fem länders spetsar.

(Forts. fr. sid. 240.)

skaper om spetsar på prov. I allmänhet
är det nog ganska klenst beställt med dessa
kunskaper bland de flesta damer — visst
känner man till »brysselspetsar» och talar
om »italienska» spetsar och valencienne-
spetsar, men därifrån och till den gedigna
spetskunskapen är steget långt. Bryssel-
spetsar är ett alltför lättvindigt och vagt
begrepp för den mängd av spetsar, som
ha Belgien och Bryssel till stamort och av
italienska spetsar finns likaså en rad. Här
ha vi nu i samråd med fru Maria Weide-
mann, Äkta spets- och sidendepôts inne-
havarinna, valt ut några olika bland spets-
konstens mest kända spetsar, från fem eu-
ropeiska länder, om vilka det gäller att
först reda ut vilket land de representera
och sedan — om möjligt — vad de olika
spetsarna heta. Spetsarna äro nummerade
i grupper för de olika länderna och svaren
böra alltså indelas efter följande:

1) ex. Patogonien a) point de... b) point
de... o. s. v.

Svaren skola insändas under adress:
Spetsstävlan, Idun och vara redaktion-
en tillhanda före den 10 mars. Insän-
daren av först öppnade rätta eller närmast
rätta lösning blir den lyckliga vinnaren av
ett pris bestående av en krage i äkta spets
från Äkta Spets- och Sidendepôt.

Om damerna dricka té.

(Forts. fr. sid. 241.)

skor och yllestrumpor, kängor, en heder-
lig ylleklänning eller ibland — och det är
om möjligt värre — en utschasad balklän-
ning och jazzhåret eller frisyren flygande
för alla dansens virvlar, sådan är hennes
apparition alltför ofta. Det är annat än
»utländskan», än engelskan och fransyskan.
Inte för att man precis vill uppmuntra
fåfängan och den lättja, som tillåter da-
merna att mitt på blanka eftermiddagen
gå och dansa té, men de som nu inte
kunna hållas därifrån har man pretentioner
på att de skola vara korrekt klädda. Den
tédrickande restaurangbesökerskan skall ha
nätta små dansskor och silkesstrumpor,
en gärna enkel men piffig mörk klän-
ning i siden eller annat förnämre mate-
rial och hatt, som skall sitta på inne,
hur varmt och obekvämt det än blir med
den. Gärna bör hon också träda in i dans-
lokalen med en elegant päls eller kappa
svept om sig, desto mer som hon genom att
hålla ytterplagget omkring sig får plats och
sysselsättning för de generande händerna,
som man aldrig vet mindre vad man skall
göra av än när man gör entré på restau-
rangen. Sedan låter hon behagfullt pälsen
glida ner över axlarna och klä stolsryggen.

Det är toalett och bruk för korrekt té-
dansant!

När engelskan intar sitt té hemma har

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9—5 Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 Annonskontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre Utländska annonser:
å textside. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textside, 20 % förhöj-
och Platssökande 25 öre. för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A. Idun uppl. B.

Helt år ..... 15:— Helt år 17: 50
Halvt år ..... 8:— Halvt år ..... 9:—
Kvartal ..... 4: 25 Kvartal 4: 75

Långja

TVÅL

SKYDDAR, RENAR
OCH BEVARAR HYN

DENNA TVÅL
innehåller ingredienser,
som sedan långa tider va-
rit kända som utmärkta
hudmedel.

GAHNS
KUNGL. HOVLEV.
UPSALA

Ottomaner

kr. 75 (2 bäddar
100). Chäslonger
28. Liggfätöljer,
Madasser. Frakt-
fritt. Beg. katalog.

ÄKTA SPETSAR

Danielssons Verkstad, Huddinge.

alla slag till billiga priser i
Teneriffa Magasinet. 5 Biblioteksg.

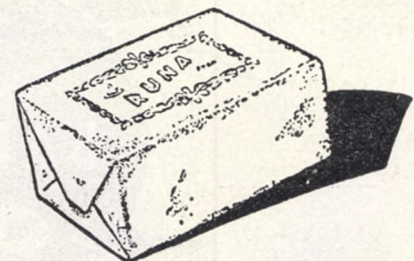

Som en segerfanfar

över hela landet ljuder
husmödrarnas hyllning till

RUNA

Det bästa beviset för Runas
överlägsna kvalitet är dess
enastående framgång.

NYA MARGARIN A/B SVEA

Törs hon lita på honom?

Hon medger, att hon håller av honom, men hon vet, att han visat sig uppmärksam gent emot tre av hennes väninnor, söta unga flickor till på köpet.

Varför visade han plötsligt intresse för dem och drog sig lika plötsligt tillbaka. Svaret är enkelt.

Varje man älskar att omgiva den kvinna, som han beundrar, med ett skimmer av romantik. Påminn honom om det rent prosaiska, det mänskliga, och han stötes tillbaka.

Männen äro mycket känsliga — man kan icke beundra vad man avskyr, och alla män avskyr den kvinnliga svagheden, transpirationslukten.

ODO-RO-NO

(Medlet mot transpiration).

bör användas av alla, unga och gamla, som en nödvändig toaletttartikel. Endast några få droppar användas två å tre kvällar i veckan och anbringas i armhålorna med litet bomull. Erhålles överallt. Begär broschyr.

För att vara vacker

och ha en mjuk och sammetslen hud, måste man dagligen begagna sig av den berömda

CRÈME SIMON

Ingnides med en fuktig handduk. Den skyddar vävnaderna mot kyla och bortta- ger sprickor, rodnader och kylskador. Rispunder och tvål av märket SIMON.

3 viktiga punkter om

ARBOGAMARGARIN

1

SMAKAR

SMÖRBLANDNING "MEJERIT" VÄXTMARGARIN "VÄXT N° 1"

2

BRYNER

GRÄDDMARGARIN "ALFA-KO" VÄXTMARGARIN "VÄXT N° 1"

3

BAKAR

GRÄDD "ALFA-KO"

SOM SMÖR

hon den förtjusande vanan att alltid klä om sig. Även om hon inte är i besittning av den mondäna engelska »tea-gown» à la grekisk toga med släp och flygande chiffon-ärmar, som förnämre ladies i egenskap av värdinnor bära vid elegantare térep, så snyggas hon alltid upp sig till téstunden och sätter gärna på sig en vacker hemmaklänning. Hur skulle hon annars ta sig ut vid det hemtrevliga tébordet? — eller rättare sagt téborden, ty i England har man ofta flera olika små låga tébord, exempelvis ett dukat bord, en kakställning och ett serveringsbord eller ett bord, som kombinerar alla dessa olika typer. Dessa tébord ha även nått Sverige — se bilden med tébord från Nordiska Kompaniet.

Alltså, det är en konst att dricka té, en konst, vars alla korrekta detaljer vi efter- apare ännu icke lärt oss, men som äro så pass behagliga att vi gärna kunna anamma dem. Ha vi sagt a, är det bäst att säga t. —e.

Flickan som förgyllde Carl XV:s cigarrstump.

(Forts. fr. sid. 231.)

på grävningsarbetarna ibland. Farbror Reuter- dahl tog några av oss flickor med en gång. Så skulle vi färja över kanalen på ett ställe och hur det nu bar sig till men farbror Reuter- dahl trillade över bord vid någon häftig rörelse. Han kunde inte simma, men gud ske lov finga vi upp honom. Den vördiga domprosten företedde då en gan- ska ömklig figur. Vi kommo fort i land — man måste ju se till att farbror Reuter- dahl fick torrt på sig. I närheten bodde en gam- mal major och där sökte vi skydd, men han hade inga andra kläder för farbror än en gammal uniform. Så kläddes farbror Reuter- dahl av prästrocken och styrdes ut i en uniform — det var en syn, ska jag säga!

Fröken Nordström har en outtömlig min- nets skattkammare att ösa ur och hon tröttnar icke att berätta. Allt minns hon redigt och klart, namn, årtal och miljö. Hon be- skriver livfullt en promenad under ett pöbel- upplopp i Stockholm 1848 — ett svenskt försök att efterhärma de franska 48-orolig- heterna — då landshövdingens middagsbord för diplomatiska kåren krossades med allt glas och porslin och berättar de minsta de- taljer från ett besök i Reval, då hon skaka- de Karl XII:s motståndares vid Narva döda skeletthand. Från sin tid som värdinna på Örebro slott, då hennes bror Theodor Nord- ström var landshövding där, ger hon också tidstroga och livliga bilder.

En underbar 95-åring i sanning är frö- ken Nordström! Man kan tryggt förut- spä henne ett glansfullt sekelskifte.

EBE.

Iduns sällskapsresa.

(Forts. fr. sid. 233.)

23. Resa Lugano—Gotthard—Brunnen. 24—25. Brunnen, (vid Vierwaldstättersjön). Ut- flykter till Rigi (1,800 m. ö. h.) och Luzern.

25. E. m., resa Brunnen—Zürich—München.

26. Beseende av staden, utflykt till slottet Nym- phenburg.

26. E. m., resa med nattåget till Berlin.

27. Kl. 7,30 f. m., till Berlin, Anhalter Bahnhof. D:o. Kl. 9,30 f. m., från Berlin, Stettiner Bahn- hof.

D:o. Kl. 8,26 e. m., till Trälleborg färjehamn. Priset för hela färden, 2: dra klass, hotell- rum och vivre, drickspengar, förare inberäk- nat är kr. 675. Reseledare medföljer från Trälleborg.

Deltagare till sällskapsresan ställa sina anmälningar till Iduns redaktion under adr.: »Sällskapsresan» och ev. förfrågningar be- svaras av Idun, i vårs spalter under hand

Paradis

DUNTÄCKEN MADRASSER

göra sängkammaren till ett Paradis

J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG

Täckfabrik Fjäderränseri

JOFUROL

DÖDAR ALL VÄXTOHYRA
JOFUROLBAD-APHICID-NICOTOXIN

"JOFUROLBAD är ett osvikligt me- del mot bladlöss". Se sid. 39 i "Från blomstergården" av Margareta, Kron- prinsessa av Sverige.

JOFUROL-PREPARATEN tillhan- dahållas å apotek, av frö- och färghand- lare samt expedieras direkt från fabri- ken.

Bruksanvisning jämte prislista och intyg sändes på begäran.

Tekniska Fabriken Jofur
NILS I. BRUZELIUS,
Lidingö Villastad. Tel. Lidingö 11 29.

SPRINGMADRASSER och STÄLMÖBLER

Ny illustrerad katalog med stor prissänkning från 15 mars på be- gåran gratis och franco.

SKAND. SÄNGRESÄRFABRIKEN
Tel. 344. Karlstad. Tel. 344.

PRINS WILHELM

har bevisat "HUSBONDENS RÖST" den stora hedern att för grammophon intala ett par av sina dikter, och utvalde H. K. H. för detta ändamål tvänne dikter bland dem, som lågo honom varmest om hjärtat, nämligen:

Mormor

samt

Sol och sommar

Under beteckningen X 2171 har denna skiva just nu utkommit. Pris Kr. 4:— Särskilt textblad medföljer.

Samtidigt med denna mycket intresseväckande skiva hava vi utsänt en hel del andra intressanta svenska nyheter.

Begär våra specialförteckningar för februari.

SKANDINAVISKA GRAMMOPHON A.-B.

OPERAHUSET - STOCKHOLM

Tel. 36 98 Norr 88 03

"Husbondens röst."

2:dra upplagan utkommen av den utmyckta

SINGER MÄRKBOK

Utarbetad av tekningslärarinnan vid Stockholms Folkskolor Elsa Ullman. Förord av Hilda Selander. En trevligt uppställd, praktisk märkbok. 40 sidor.

Pris Kr. 1:50.

Tillhandahålles i varje SINGERdepot

PORSLIN

Vår just avslutade stora porslinsutställning torde bäst ha övertygat vad N. K. har att erbjuda i vackert och billigt porslin.

A/B NORDISKA KOMPANIET

ytterligare detaljer om resan skola inflyta allteftersom anmälningarna inkomma. Idun vill låta sig angeläget vara att allt blir ordnat till resenärernas belåtenhet och att färden blir en verkligt angenäm sällskapsresa i god och trivsamt omgivning och bekvämlighet.

En lättnad i kostnaderna skall det kanske av många anses att resesumman kan erlaggas av betalningsvis till Idun. Om avbetalningar på 100 kr. göras från febr. månad äro 500 kr. redan erlagda med maj månads utgång.

Insänd snarast möjligt edra anmälningar, då Idun för resans slutgiltiga planerande behöver veta hur många deltagare det blir och vilka deras önskemål äro.

En exotisk hälsning.

(Forts. fr. sid. 229.)

de, officiella representant. Den uruguay-ska kvinnan kan också med berättigad stolthet visa på ett uteslutande för kvinnliga studerande inrättat universitet i Montevideo. »Icke förty äro nog våra kvinnor än i dag först och främst kvinnor och till på köpet mycket kvinnliga kvinnor», säger m: me de Castro med övertygelse och fortsätter, att »våra kvinnor äro förresten långt ifrån alla mörkhyade och 'exotiska' efter gängse europeisk uppfattning. Man finner hos oss både blå ögon och blont hår.»

M: me de Castro är mycket intresserad av läsning, gärna t. o. m. av böcker med filosofiskt innehåll. Maurice Maeterlinck är en av hennes favoritförfattare.

Som ett äkta barn av sitt land är m: me de Castro naturligtvis också synnerligen road av både dans och sång. Nyligen väckte hon vid en soaré inom Köpenhamns corps diplomatique stort uppseende med en uruguaysk tango och några spanska visor till eget guitar-ackompanjemang — ja, det stockholmska sällskapslivet har egentligen alla skäl att sända ett litet skelande ögonkast av jalousi ner till Köpenhamn, som får hysa madame de Castro. A. Q.

När är kvinnan som bäst?

(Forts. fr. sid. 230.)

Hon gick i ett nätt, litet hem och bar ett bärn vid sin unga barm, och över det vänliga rummet var en underbar solig charm och var skugga för för en syn, en stor av en enkel kvinna — en Mor. G. J.—n.

Första pris ges emellertid åt Branchemont, vars versifierade skildring av det evigt kvinnliga lyder så här:

När kvinnan är som bäst? En sådan kinkig fråga! Jag känner intensivt den arme Paris' plåga, När han på Idas topp stod inför trenne gracer. Ett kvinnomajestät har ju ett otal facer av regnbågsfager glans, som slipad fin facett. När nås väl kulmen, sej? Det valet är ej lätt!

En tafatt karl som jag blir genast helt betagen i lillan fin och skär av modershanden tvägen. Och fröken Backfisch se'n! Så söt, så skämsk, så säker!

Hon vållar säkert sår, som endast tiden läker. Kanhända ännu mer om tre à fyra år, när i sin fågrings glans den unga damen står.

Ty då är kvinnan bäst. Men hastigt flyktar tiden Och se'n hon lekfullt lätt gjort just en Adam vriden hon trippar en passant till pastorn med en annan. Den förste dädan drar med sorgset veck i pannan — Ack! Så är kvinnans sed! Men klandrom henne ej, ty, Herre Gud, hon har väl rätt att säga nej!

Och sedan såsom mor nog hemmets omsorg tömmer båd' kraft och tanke, fast ibland hon stilla drömmer om vårens ljusa kväll, när livet log och lekte och han var ung student, som handen sakta smekte. Ja, det var då! Och nu! Nu dalar hennes sol, och barnbarn klänga fast vid mormors vida kjol —

En strof av Birgit Krons svar, som till-

Glöm aldrig

att Ni bör taga F. Pauli's äkta Liljemjolk-Crème med i väskan, då Ni går bort.

Crèmen kan användas när som helst och var som helst, enär den helt och ögonblickligt upptages av huden.

Genom sina läkande och hudförskönande beståndsdelar tillsammans med för huden behövlig mängd fettämne är F. Pauli's äkta Liljemjolk-Crème oöverträffad att läka narig hy, borttaga finnar och kvisslor samt att göra hyn sammetslen och mjuk.

Den skyddar mot ombytlig väderleks skadliga inverkan och förhindrar uppkomsten av misspyrdande hårväxt, men efterlämnar ingen glansig yta.

F. Pauli's äkta

Liljemjolk-Crème

Fyrtornets Konserver

för smörgäsbordet

rekommenderas

RADHES ANJOVIS i ostronsås. FYRTORNETS SARDINER. KAVIAR, MAKRILL, SILL i olja. APTITBITAR, VINGASILL i dill.

Fyrtornets märke garanterar högsta kval. Tillse att "Fyrtornet" finnes.

PARFUMERIE

L'HELIOTROPE

Karlavägen 12, Sthlm

(mitt emot Engelbrektskyrkan), Tel. Norr 134 01.

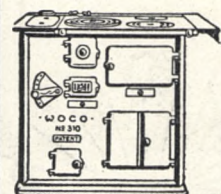
Franska parfymier

Fantasiekammar

Toilettartiklar

Garantimärket på yppersta Fickur Bese prov hos Urmakaren!

Effektivaste värmelednings-spisar.

WOCO

Begär offert.

WOCO-VERKSTÄDerna, Motala.

Ett naturligt botemedel,

av högsta klass,

lika effektivt som mångsidigt användbart är Wohlmuthapparaten milda galvaniska ström. Den av medicinska auktoriteter varmt vitsordade "Wohlmuth"-metoden för behandling av en mångfald sjukdomar, såsom nerv- och muskelsjukdomar, hjärt-, njur-, mag- och tarmlidanden, astma, gikt, ischias, reumatism, kvinno- och barnsjukdomar och andra kroniska lidanden demonstreras nu i

WOHLMUTH-CENTRALEN

Kungsgatan 28

STOCKHOLM

Tel. Norr 32 33

- Avd. 1. Provbekhandling i separat lokal enl. "Wohlmuth"-metoden av legitimerad personal. (Om nödvändigt under läkarekontroll.)
- Avd. 2. Uthyrning av "Wohlmuth"-apparater för självbehandling i hemmet.
- Avd. 3. Försäljning av "Wohlmuth"-apparater (även på förmånliga avbetalningsvillkor.)

"Wohlmuth"-metoden är redan införd i alla kulturstater, och tusentals botade hava densamma att tacka för hälsa och livskraft.

Begär kostnadsfria, muntliga upplysningar. Intresserade, som bo utom Stockholm, erhålla, mot insändande av 50 öre i frimärken, vår 32-sid. illustrerade broschyr "Från Sjukdom till Hälsa genom "Wohlmuth"-metoden".

AKTIEBOLAGET
GÖTEBORGS BANK

GÖTEBORG

Grundad 1848

STOCKHOLM

Egna fonder Kr. 78,750,000.

NOTARIATAVDDELNINGEN

ombesörjer boutredningar, arvskiften, upprättande av testamenten, äktenskapsförord och andra legala handlingar.

Tag bort värken!

Värkande, styva muskler och reumatism följer ständigt förkyllning om ej Sloan's Liniment användes i tid. Stryk ymnigt på leder och muskler — det intränger i huden utan gnidning. Försök det!

Fås på alla Apotek.

De dryga utgifterna

lättas om Ni vid Edra inköp anlitar oss. Rekvirera vår stora jubileumskatalog!

Den sändes gratis mot endast portolösen.

AHLÉN & HOLM,
Stockholm.

FÖR DEN NYFÖDDE. Modell-kartongen med bästa utstyrelsen, komplett, välsydd Kr. 7:— och Kr. 10:—. Bärmanntlar, handgjorda Kr. 5:— Ingen konkurrensmöjlighet. Obs! 14-årig verksamhet. Fru E. Caspersen, Örebro 1.

Svält ej

Edra krukväxter. De leva ej endast av vatten. Giv dem Plantagen, ett på vetenskaplig grund sammansatt konc. växt-närings-salt. Erhålles på bleckburkar hos Frö-, Färg- och Kemikaliehandlare. Begär originalförpackning.

Gammal, ypperlig huskur mot grått och missfärgat hår är

AKTA VALNÖTSDEKOKT

effektiv — oskadlig. Pris pr flaska 3:50 + emballage och porto. Tillyv. av Leg. apotekaren Fru S. Hellström, Ramnäs.

Sanokapslar

äro för nervöst disponerade och svaga personer ett verkligt livselixir, som på kort tid återupprättar nervsystemet, alstrar energi, hälsa och levnadsmod. Undanröjer överansträngningar, missmod och sömnlöshet. För kroppsligt svaga, liksom för alla personer i övergångsåren medför intagandet av 1 Sanokapsel dagligen de mest angenäma och välgörande, bestående verkningar. Anbefallas av läkare. Finnas å alla apotek och kemikalieaffärer i askar å kr. 2.25 och 4.25.

Försök en SANOKUR!

DEN känslan övergår alla andra.

erkännes andra priset, har redan införts. Det tredje går till den franske deltagaren, i vars koncisa spirituella definition säkert många instämna.

Prisen kunna personligen hämtas på Iduns redaktion eller sändas pristagare, som insända namn och adress.

Myrorna.

(Forts. fr. sid. 238.)

Men hon grät nu återigen mildt mot hans bröst. Han tog henne åter i sina armar, och med denna gest kände han en ny och stor ömhet fylla sig, en ömhet, som icke bara var riktad mot henne utan mot många andra, mot hela världen. Hela den stackars, skumögda världen, som icke kunde se rakt, som icke kunde se klart, som led dunkelt i ett slags obestämt, hett vanvett.

Mot slutet av dagen stod Peter än en gång ensam i trädgården. Över det, som hänt på eftermiddagen, kände han någonting liknande förlägenhet, en lätt avsmak, denna egendomliga omkastning vi känna, då vi ha gjort gesten att pejla livets känslodjup. Liksom om det var något på tok med det, något onaturligt, liksom om Livet var menat att levas helt och hållet på ytan, omsorgsfullt på ytan.

Han kände behov av lättsinne. Det var kanske detta, som kom honom att tänka på myrorna, myrorna, som hade varit början till eftermiddagen.

En lätt bris, som krusade dammen, hade drivit tillsammans dammet, myrorna och äggen i ett ömkligt dött virrvarr vid ena stranden.

Vad blev deras lott? frågade han sig själv.

Han och hans hustru hade denna dag fullbordat en av dessa fullständiga cirklar, vilka liksom genom någon naturlag återvände nästan med vissa mellanrum. Från ett tillstånd av fiendlighet, i vilket de glidit in, hade de genomgått en kris till en förnyad mildhet mot varandra. De voro lyckliga än en gång, han och Daisy. Men hur var det med myrorna? Hur gick det med dem? Det var över deras rygg det hela hade gått ut. De hade fått sota för det. Räknade man inte alls med dem?

Han fick en idé. Han lyfte sitt ansikte mot himlen.

Alltid när han gjorde detta, en sinnenas målare som han var, hade han mer böjelse att se de gamla välbekanta, grekiska gudomligheterna än en abstrakt enda och förfärlig Gud. Så gjorde han även denna gång. En dimma hade drivit in från havet, den skapade ett lågt golv åt gudarna och himlen, och på detta golv inbillade sig Peter, att gudarna vandra. Jupiter, Juno hela samlingen, demokratisk, förtrolig, med litet oordnade dräkter och kransarna en smula på sned. Han hälsade dem.

»Hej, ni däruppe Jupiter, Juno, Venus, ni alla, säg mig: När härnere jorden skakar, bergen rasa eller havet översvämmas — när härnere är en Noaks flod, en San Franciscojordbävning, när Kina dansar och Saint Pierre med en stöt av sin vulkan blir bränt — betyder detta bara, att där uppe, där ni dväljes, någon liten äktenskaplig tvist har blivit löst?»

Men från det grå taket, tak för honom, golv för dem — kom inte alls något svar. Därför slutade Peter dagen och visste icke mer än han gjort, då han börjat den. Och i detta tillstånd, medan han log ett filosofiskt löje, vände han sina steg mot hemmet.

— Middagen är färdig! kvittrade hans lilla hustru.

BLOMSTER-hälsningar

Kungl. Hovleverantör

över hela jorden.

Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av

VASA BLOMSTERHANDEL

GUSTAF EKMAN,
GÖTEBORG.

Telefoner 10365, 4314. Telegr. Vasa.

Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. U. S. A. samt B—V i Tyskland 6000 medlemmar.

Säg det med Blommor!

Ack, säg mig liten Inga, varför är du så fin?

— Jo, Mor syr mina kläder på SINGER symaskin.

Flyglar - Pianinon

Bechstein Aug. Förster Aug. Roth Lauberg & Gloss

Billigaste priser och bästa avb.-villkor. Edert gamla tages i byte. Illustrationer o. pris gratis på begäran.

A.-B. J. A. Fogelqvists Musikhandel. Norrköping.

Vätkurser

gives vid

Hemslöjdsskolan,

Sätergläntan, Insjön. Tel. 95.

Lilli Carlsons

TAPISSERIAFFÄR,

Sigtunagatan 3, Stockholm, hörnet av Odengatan. Originella handarbeten. Billiga mönsterritningar. Även egna kompositioner. Material till de moderna handknutna mattorna.

Varje husmor

med intresse för saken får gratis från oss boken

“142 sätt att tillaga bananer.”

Pris i bokhandeln kr. 1:50.

Skriv till

A.-B. BANAN-KOMPANIET
STOCKHOLM

**A.-D. FÖRENADE
PIANO &
ORGEL
FABRIKER
GÖTEBORG**

Våra svenska instrument äro bäst och i förhållande till kvalitet billigast

**MALMSJÖ-BILLBERG
ÖSTLIND & ALMQUIST
GUSTAFSON & LJUNGVIST
RÄLIN
GÄVLE ORGEL- & PIANOF.**

Stomin

Pris: 2:25.
Magmedicin, kraftigt magstärkande, snabbt aptitgivande och naturligt välgörande. Beprovat sedan 20 år. Originalförpackningar å apotek, drogaffärer eller direkt.
Broschyren, 95^e tusendet, om Stomin, sändes gratis.
Fru HEDVIG LINDHOLM
Upplandsg. 68-149, Stockholm.

DSF Breda Spetsar

i Svart, Vitt och Kul. Extra billigt!
Brudslöjor från 5: 50 pr st.
**DE FÖRENADE SPETSFABRIKER-
NAS FÖRSÄLJNINGSLOKAL,**
Grevturegatan 13 (Hörnbutiken) Sthlm.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tagas av såväl barn som vuxna.
Tillverkas å
**APOTEKET VASENS APOTEKS-
VARUCENTRAL VITRUM,
STOCKHOLM**
Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.
Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

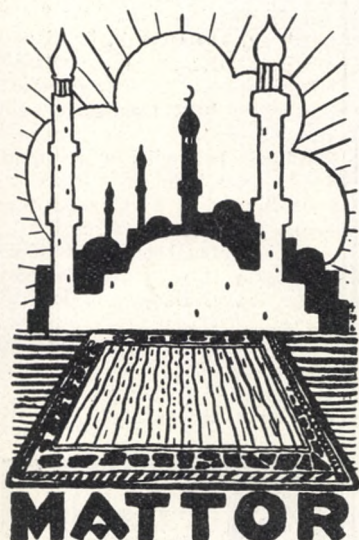
Kjolplissering

Maskinmärkning, hälsöm och brodering.
Ingeborg Lindeberg, Specialateljé,
Mästarsamuelsgatan 32, Stockholm.
Order till landsorten omgående.

Babyutstyrslar.

Erkänt bästa modell och tillbehör
Komplett utst. Kr. 8. Extra fin Kr. 10.—
Fru Thams modell m. eng. blöja och gördel samma pris. Bärmantel Kr. 3.—
Örngott och lakan m. äkta handknypplade spetsar Kr. 8.—
Mönster följer. Clara Lindqvist, Kvarngatan 20, Borås.

Sturemagasinet

MATTOR

Prover och kostnadsförslag på begäran.
Adressen är
15 Stureplan, Stockholm.

Kryssord — en ny slags tävlan.

1		2		3		4		5
		6				7		
8	9		10		11		12	13
		14		15		16		
17			18		19			20
		21		22		23		
24	25		26		27		28	29
		30				31		
32		33		34		35		36

I England har uppstått en ny tävlan som heter crossword, d. v. s. på svenska kryssord. På kort tid har den blivit oerhört populär och har införts även här av vår kollega Stockholms Dagblad. Kryssordstävlingen är lätt och underhållande och vi ha tänkt det skulle roa även Iduns läsekrets att till ombyte med rebusarna få prova på den. Uppgiften gäller såsom man ser å bilden att i alla de vita rutorna — de streckade rutorna komma således ej med i tävlingen — insätta bokstäver varefter man kan läsa ord både vågrätt och lodrätt i rutorna. Bokstäverna insätts i *alla* de vita rutorna, således ej blott de numererade så att nedan antydda ord kunna läsas. Från vänster till höger:

1—5. Onaturligt sätt att tala. 8—9. Vajar för vinden. 10—11. Måste husdjuren ha. 12—13. Glatt yta. 14—16. Finner man i naturen och i slott. 17—18. Mansnamn. 19—20. Mansnamn. 21—23. Smeknamn på ett av skogens djur. 24—25. Kroppsd. 26—27. Egenskap. 28—29. Motsats till in. 32—33. Gammalt mynt.

Uppifrån och nedåt: 1—32. Aktuell naturföreteelse. 2—6. Husdjur. 3—15. Kvinnonamn. 4—7. Störvuxet träd. 5—36. Titel. 14—21. Mytologisk figur. 10—26. I vissa byggnader. 11—27. Tillhör körtrusningen. 16—23. Räkneord. 22—34. Svensk stad. 30—33. Tynger och trycker. 31—35. Träd.

Vid lösningens insändande inskrivas bokstäverna i resp. rutor, antingen på den ur tidningen klippta bilden eller på en ritad kopia av denna. I varje lösning, som skall vara insänd inom 14 dagar efter numrets datering, skall läggas ett 15-öres frimärke och summan av de insända märkena delas som extrapris mellan de bägge pristagarna förutom redaktionens pris på 5 kronor vardera. Kuvertet märkes "Kryssordstävlan".

Fixeringsbild i n:o 8.

Här ser du bonden, som flyr undan vargen. Men var finnes vargen? I tävlingen, avsedd för Iduns minsta läsare, utdelas tre bokpris. Lösningarna insändas innan den 24 febr. och märkas Fixeringsbild nr 8.

Lösning.

Rebusen i nr 5 lyder: "Syndikalisterna leva rövare i de västerbottniska skogarna". Pristagare blevo sign. E. N. S. och fru S. Peterson, Lilla Edet. Prisen uppgå till kr. 30:50.

Det är en sann fröjd

att se vilka besparingar man årligen kan göra genom att köpa Melange i stället för smör. Och det är så mycket roligare som besparingen inte innebär någon som helst försakelse. Ty jag vet att Melange framför något annat margarin är tekniskt fullkomligt och har alla smörets fördelar men inga av dess nackdelar.

När en husmor förklarar att margarin vid matlagning och bakning omöjligt kan ersätta natursmöret då har hon antingen aldrig försökt eller också har hon gjort provet med ett dåligt margarin. Ett margarin sådant som MELANGE måste nämligen för var och en som försökt det framstå som smörets fulla jämlike. Och den som en gång provat det erkänner att bättre resultat och smak kan icke uppnås ens med det finaste mejerismör. Det är därför Ni till förmån för hemmets ekonomi vid all matlagning och bakning bör använda

Margarinet utan
Margarinsmak

Melange

A.-B. AGRA MARGARINFABRIK - STOCKHOLM

Vid Gikt
Reumatism

Ischias
Influensa

Huvudvärk
Nervsmärtor

användes TOGAL med snabb och säker verkan även i hårdnackade fall och utan skadligt inflytande på mage och tarm.
Smärtorna försvinna omedelbart, och urinsyran utskiljes starkt ur kroppen. Togaltabletter finnas å alla apotek till Kr. 2.40 och Kr. 0.90 pr glas.

Konstnärligt utförda

handmålade arbeten
på beställning. Mönster till varjehanda finare arbeten kunna erhållas från Hulda Bengtz, Granbo, Ljungaverk.

Piska

och Renovera MATTORNA
vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Olycksfall- och sjuk-
Skadestånds-
Automobil-
Motorcykel-
Glas- o. Vattenskade-
försäkring.

Försäkrings A.-B. NORNAN, Göteborg.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Vore det inte möjligt att Iduns redaktion, såsom varande en erkänd auktoritet, kunde inverka litet på bokförläggarna, så att inbundna band kunde förekomma litet mera till allmänhetens glädje och fromma?

Hur ser ej en häftad bok ut när den lästs några gånger även av ordningsfulla personer?

Kunde ej våra älskade böcker få ett värdigare omslag än detta ohållbara vita pappershölje?

Vilka äga makten till den allmänt önskade förbättringen?

Liten läsecirkel.

Svar: Makten äga i detta fall bokförläggarna och om publiken mera allmänt uttryckte sina önsningar om bundna böcker skulle nog bokhandlarna framföra dessa önskemål som bokförläggarna väl gärna rättade sig efter. Då faktum emellertid är att folk i allmänhet tycks föredraga den billigare häftade boken framför den dyrare inbundna komma väl bokbanden att sparas till de främsta, isynnerhet klassiska författarnas arbeten.

Fråga: En person, som för mer än 30 år sedan reste till Amerika, har flera stycken Teaterobligationer av både gamla och nya serien. Hur ska han kunna få veta, om någon av dem under alla dessa åren utfallit med vinst, eller om någon av dem blivit utlottad?

H. S.

Svar: Skriv till J. Grundströms växelkontor, Drottninggatan 27, Stockholm så får ni för 15 öre pr dragningslista förteckning över alla hittills utfallna vinster.

Fråga: Har plats på kontor sedan några år tillbaka. Har inte förut varit bjuden till min chef på någon större bjudning, men nu vet jag att det snart skall bli stor middag hos honom, och vi alla på kontoret bli troligen bjudna. Nu ville jag bedja Idun om hjälp hur jag skall skriva ett tack för bjudningen, och även hur jag skall stilisera ett tack efteråt sedan jag varit där. Det går ju ej an att tacka i telefon. Jag talar dock ofta med chefens fru när hon ringer till kontoret. Goda Idun, tala om hur jag skall skriva ett tack. Vi bli bjudna med kort. Vill ej fråga de andra, de kanske tycka då, att sådant borde man veta, men jag har ju ej varit så mycket med i sällskapslivet. *32-årig Kontorist.*

Svar: Efter erhållet bjudningskort skickar ni till "Direktör och (Forts. sid. 251.)

Låt icke hindra Eder

från att delta i en festlighet, bjudning o. s. v. genom huvudvärk och nervsmärtor. Även den mest svåra huvudvärk avlägsnas på några minuter genom intagande av ett par Globoidtabletter.

Ni kan taga dem utan risk, och det kan icke bli tal om något missbruk, ty Globoid är absolut ofarligt. Det har i motsats till många andra nervstillande medel ingen som helst menlig inverkan vare sig på hjärtat eller magen.

Globoid har heller ingen besvärande smak, och tabletterna äro synnerligen lätta att intaga på grund av sin ovala form.

Ni har ofta behov av Globoid. Se därför till, att Ni alltid har detta nervstillande medel till hands.

Globoid säljes (utan recept) å alla apotek i flaskor om 40 och 20 tabletter å 1/2 gram till ett pris av kr. 2:30 och 1:25 pr flaskor.

En sådan glädje

det är att borsta skor. Gör därför som jag — använd **Terro**. I strålände glans kan ingenting mäta sig med **Terro**. Med **Terro** blir skoputsningen ett nöje.

30 öre pr stor ask eller stor tub.

Terro Sko-Kräm

Redovisning

Till Medelklass *Pauvre-Honteux* har inkommit kr. 10:— från "Ebon".

Iduns Fadderbarn.

För Harry Sigvard har inkommit för febr. månad kr. 15:— från Gustaf Sandsjö, Örebro.

Iduns korrespondensklubb.

Jag vill så gärna utbyta tankar med någon medelålders god och tänkande person.

Linnea.

Önskar bli medlem av Iduns korrespondensklubb. Är lärarinna ute på landsbygden och saknar där bildat umgänge. Intresserad av litet av varje, bl. a. litteratur och resor. Är i 35-årsåldern. Tacksam för svar är

Ensam.

Finnes någon man eller kvinna, gärna teosof, som vill brevväxla med ung, fränksild fru, med huvudsakliga intressen för hemmet,

Mot sjukdomar och ålderdomssvagheter.

Trötthet, nervositet, ofta förekommande huvudvärk, dålig aptit, sömnlöshet, blodbrist, smärtor i leder och muskler äro ofta följderna av dålig matsmältning och trög ämnesomsättning, som i sin tur äro föregångare och orsak till giktssjukdomar, åderförkalkning, nervsjukdomar, svaghetsstillstånd, ålderdomssvagheter o. dyl.

Mot dessa åkommor är Miradium ett mycket effektivt medel, som renar och stärker de inre organen och därför angriper sjukdomen vid roten. Miradium utdrivar urinsyran och andra skadliga ämnen, bildar nya livskraftiga celler och är därför dubbelt verksamt. Fråga Eder läkare.

Miradium-salt och -pastiller erhållas å apoteken för kr. 6:50 pr burk. Rekommenderas av läkare. Användes på sjukhus och kliniker här hemma och i utlandet.

för det stora och vackra i naturen, för musik, litteratur, konst och med ideell livsåskådning. Tacksam för svar till *Vetgirig.*

Ville så gärna utbyta tankar med bildad dam i medelålder, road av läsning, teater m. m.

Solstråle.

LÄSARINNORNAS SPALT

Till en ensam ung kvinna! När jag läste Eder insändare i Idun — var det som jag hörde mig själv — när jag var ung till år och sinne. Ack, måtte livet för Eder bli ljusare och lyckligare än för mig — och måtte ni kunna taga mera vara på allt det goda det har gett och ger eder. — Och först och sist gör allt för att *bevara* Eder makes kärlek. — Och läs! Och har ni råd så arbeta på en trevlig sak och geiv bort till dem som *behöva* — (kända eller okända). Nog får ni väl, — om ni kan förklara för eder man eder önskan och edert behov bjuda till eder en vän att prata förtroligt med eller — om han anser sig ha råd därtill — kosta på eder en resa med en god vän som sällskap (om han ej själv kan följa med) till en stor stad — för att i enkelhet röra på eder. Eller brevväxla och se om ni ej kan på något vis hjälpa andra. Men först och sist håll modet uppe och lita och förtrösta på eder make. Med innerlig hälsning Eder

Fridkulla.

För den ytterligare hjälp jag genom Idun från Ebon erhöi ett ödmjukt tack.

Medelklass Pauvre-Honteux.

Svar till Ensam och modfärd.

En medsyter ber att få framföra sin innerliga hälsning till Eder som tycker att ni behandlas "som luft" i Er nya omgivning. Även jag har känt denna grämsle över att vara sedd över axeln, negligerad, att sakna den vänskapliga värme som är nödvändig för att ens sinne icke skall förfrysas. Men kära ni, kan Er man ej lämna Er fullgod ersättning för sällskapslivets umgänge som ju är på det hela taget ganska tomt och ytligt? Mannen glömmet så ofta att i äktenskapet åligger det honom inte bara att komma hem med pengarna utan även med det goda humöret. Och det behövs så få solglimtar för att hustrun skall känna sig varm om hjärtat, det krävs bara t. ex. att mannen ger litet erkännande åt den mat som lagas, den ordning som hålles o. s. v. — allra helst böra de berömmade orden fällas så att någon utomstående får tillfälle att höra dem, ingenting gör hustrun så glad som att höra sig prisas inför andra.

Men, kära ni, mycket beror också på Er själv. Går ni och ser sur och trampen ut så kan ni inte gärna undvika att folk säger sines emellan "usch, en sån tråkig människa!" och på det viset uppstår lätt det där tomrummet som Ni klagat över. Litet förställning för att se nöjd och älskvärd ut

hör nog till de mest förlätliga bland synder. Jag har själv prövat på hur det går att stämma om människorna med en smula mjukhet i lynnet. Jag hörde förr till dem som lätt låta se en trumpet uppsyn, det erkänner jag nu gärna. Jag gitte inte omaka mig att visa min omgivning en gladare min och därför fick jag också erfara sådant obehag som Ni. Men var vid gott mod, det beror mycket på Eder själv att göra det annorlunda.

Förstående.

Bot mot äggvita. I Idun N:o 7 står en fråga angående äggvita hos en 13 års flicka och om Indiskt the hjälper mot samma. Som detta the har fullkomligt botat min dotter och flera personer jag känner, skulle jag vilja rekommendera detsamma som ett billigt och enkelt medel mot äggvita.

Direktör K. H.

Jag observerade i Edert svar till "Hallandstös" i N:o 6 att Ni för barnavårdskurser i Malmö omnämnde endast "Flensburgska vårdanstalten för späda barn". Det gives ännu en där fordringarna äro vanlig folkskolebildning nämligen Malmö Barnkrubbors barnavårdsskola — föreståndare Dr. E. Klementsson — där såväl teoretisk som praktisk utbildning förekommer. Kursen räcker 3 mån. och kursavgiften är 60 kr. med friplatser för mindre bemedlade. Har mig bekant att flera unga flickor efter denna kurs erhållit mycket goda platser.

R. J.

FAMILJENS EKONOMI förbättras av den husmoder som endast använder

"FAVORIT"

Vandenberghs

SMÖR-BLANDADE MARGARIN

i stället för det dyra mejerismöret.

IDUNS HUSHÅLLSSIDA

REDIGERAD AV ANNA SCHENSTRÖM, GUNILLASKOLAN, UPPSALA.

GODA ANRÄTTNINGSSÄTT FÖR RESTER AV KÖTT OCH FISK.

Att tillvarataga rester är ett både tacksamt och tillfredsställande arbete för en intresserad husmor och blir — trots beskrivningar — givetvis mycket individuellt, ty detta om något är väl en — smakfråga.

Rester av kött och fisk brukar ofta serveras i puddingform tillsammans med en del vegetabilier: potatis, risgryn, makaroner, pannkaka el. d. Men återkommer puddingformen för ofta, blir man trött på den, och det finnes många andra trevliga sätt, varpå man kan anrätta kött- och fiskrester.

Nedan anges några exempel härå.

Favoritragu i legymer.

Favoritragu med legymer (för 6 pers.).

50 gr. smör, 100 gr. mjöl, 4 kkp buljong och steksås, kokta eller stekta köttrester (c:a 4 kkp.), salt, vitp., 2 msk. madeira.

Till servering och garnering: ½ kg. morötter, 1 burk konserv. bönor eller ärter, 2 msk. finhackad persilja.

Köttet drives en gång genom köttkvarn. Smör och mjöl fräsas tillsammans i en kastrull, steksås och buljong spädes på litet i sänder, och stuvningen får koka 10 min. Köttet blandas in, och stuvningen smakas av med salt, vitp. och madeira.

SASOL Skönhetsinstitut och läkare använda och förorda den medicinska skönhetsvälen **SASOL-TUÅLEN**

Säljes å apotek och väl sorterade affärer å 75 öre och 1:25.

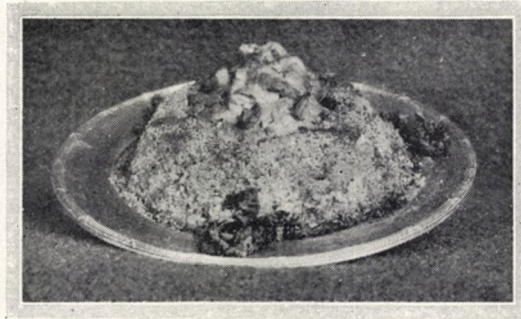

Morötterna skrapas, sköljas, formas och kokas mjuka i saltat vatten. Bönorna värmas. Stuvningen lägges upp i en bred rand snett över serveringsfatet med grönsakerna på sidorna (se bilden). Rätten beströs med hackad persilja och serveras mycket varm.

Enkel fiskfärs i potatisgarnityr, (för 6 pers.).

Rester av kokt fisk (c:a 4 kkp.), 50 gr. smör, 100 gr. mjöl, 4 kkp. mjölk, 3 äggulor, salt, vitp., (muskot).

Potatisgarnityr: 1 lit. kokt potatis, ½ kkp gräddmjölk, 1 äggula, salt, socker.

Köttstuvning i risrand.

Till gratinering: 1 msk. smör, 2—3 msk. fint stötta skorpor.

Fisken rensas och drives en gång genom köttkvarn. Smör och mjöl fräsas tillsammans i en kastrull, mjölken spädes på litet i sänder, och stuvningen får under flitig omrörning koka i 10 min. Fisken tillsättes jämte äggulorna och kryddorna.

Potatisen råskalas, kokas och föres genom purépress. Den blandas med mjölk, äggula, salt och socker. Massan lägges i spritsspruta och spritsas ut på ett eldfast fat i en hög krans (se bilden). I mitten placeras fiskmassan, rätten beströs med stötta skorpor, och överst lägges smör i flockar. Fatet sättes in i god ugnsvärme att få färg och serveras genast.

Enkel fiskfärs i potatisgarnityr.

Köttstuvning i risrand (för 6 pers.).

1½ msk. smör, 2 msk. hackad lök, 3—4 msk. mjöl, steksås och buljong, rester av stekt eller kokt kött i tärningar, salt, vitp.

Risrand: 1½ kkp risgryn, vatten, salt, 1 ägg.

Till pensling: 1 äggula, 2 msk. riven ost, 2 msk. fint stötta skorpor, 1½ msk. smör.

Risgrynen kokas i rikligt saltat vatten 30—40 min. Vattnet silas då ifrån, och grynen blandas med ett söndervispat ägg och salt, om så behövs. De packas sedan i en vattensköldjld kransform och stjälpas upp på runt eldfast fat. Kransen penslas med äggula, beströs med stötta skorpor och riven ost; överst lägges flockar av smör. Fatet sättes in i medelvarm ugn, tills risranden fått färg och bli-

vit genomvarm. Under tiden tillredes köttstuvningen. Löken fräses i smöret, köttet lägges i, mjöl strös på, och buljongen jämte steksåsen tillsättes så småningom under flitig omrörning. Stuvningen smakas av och serveras inuti risranden. Rätten garneras med persilja eller kruskål (se bilden).

Stekskivor i smördeg (för 6 pers.).

12—15 stekskivor.

Smördeg: 150 gr. smör, 150 gr. vetemjöl, 3—4 msk. vatten, (1 msk. brännvin).

Smördegen tillredes på vanligt sätt. Den kavlas ut tunnt och sporras ut i stora fyr-

Stek i smördeg.

kanter. En köttskiva lägges på, smördegen lägges om som ett paket, och detta lägges på plåt och gräddas väl i god ugnsvärme. Smördegspaketen lägges upp på varmt serveringsfat (se bilden) och serveras heta med champinjonsås.

God lunchrätt.

Rester av rökt kött t. ex. skinka, bräckkorv el. d. skäres i tärningar, fräsas hastigt i litet smör och lägges i en vanlig dubbelviken omelette.

På detta sätt kan man förfara även med andra rester av kött eller fisk.

För hemmets

bestånd även vid familjefaderns eventuella bortgång erbjuder en livförsäkring full trygghet. Den bör dock tagas i ett solitt livbolag med starka fonder. Ett dylikt är

Allmänna Lif
försäkringsbolaget

Strandvägen 5 A. Stockholm.
Begär prospekt och upplysningar.

EN VÄLKOMMEN PRESENT
är den nya upplagan av

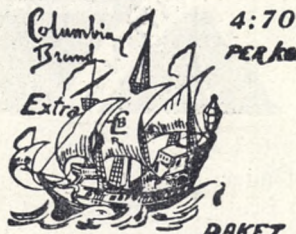
IDUNS KOKBOK

TOLFTE UPPLAGAN
NEDSATT PRIS 6 KR.
Fullst. omarbetad och utvidgad.

Vid köp av Matsilver

fråga alltid efter
NYSILVERFABRIKEN STAR'S
I Stockholm
välkända tillverkningar.
Finnes hos vare juvelerare.

Lucas UTSÖKTA
KAFFEBLANDNING

PAKET
FRAKTFRI 2 1/2 KG-11:75
PERCY F. LUCK & Co
STOCKHOLM.

YSTA BRÖD

Inregistrerat Varumärke.
med detta märke
bör finnas på varje smörgåsbord
säljes i alla förstklassiga matva-
ruaffärer.
Tillverkare:
A.-B. FÖRENADE BAGERIerna
— Ystad. —

Vävskedar

jämte övriga tillbehör för handvävsto-
lar. Vävspännare, Skyttlar, Skedkro-
kar och Spolmaskiner köpas förmån-
ligast hos
A.-B. Borås Mek. Wäfskedsfabrik,
Borås. Rikstelefon 10 28.
Exp. till landsorten mot postförskott.

Pellerins
står
kvalitativt
högst

tack vare
smörliknande
arom och
konsistens

Bättre
fabrikat
står icke att
uppdriva.

Kockums STEKPANNOR

äro lätta men dock starkast. Fint gjutgods med slät yta.
Försäljas av hrr Järnhandl. o. Bosättningsaffärer, Kockums
Jernverk, Kallinge. Försäljningskontor: Stockholm,
Drottninggatan 57 3 tr., Göteborg, Magasinsgatan 22. △

Fisk och svamp i äggstanning.

Rester av kokt fisk benas ur och läggas i så hela bitar som möjligt i mitten av en eldfast form. Kokt svamp i bitar fräses i litet smör och lägges på båda sidor. En vanlig äggstanning (1 kkp kokt kallnad mjölk till varje ägg) hålles över. Rätten beströs med fint stötta skorpor (eventuellt flockar av smör) och sättes in i ugnen, tills blandningen "stannat".

Kotletter av vilt med "kärvar".

Rester av stekt hare, vildfågel eller renstek befrias väl från alla ben och males tre gånger genom köttkvarn. Massan blandas med söndervispat ägg, grädd, finhackad persilja (eller tryffel) samt vitp. och salt. Av smeten formas små avlånga kotletter, som stekas vackert bruna i smör och läggas upp på mitten av ett varmt serveringsfat. Runt om placeras *bönkärvar*. Råskalad potatis skäres i skivor och dessa tages ut med ett litet runt mått till ringar. Potatisringarna kokas vackert bruna i flottyr. En knippa varma gröna bönor stickas in i ringen och kärvarna serveras genast.

IDUNS KÖKSALMANACKA, (22—28 febr.).

SÖNDAG. Frukost: Små kotletter på gris med ansjoviskors och brynt potatis; smör eller margarin, bröd, ost, ansjovis; kaffe eller té, vetebröd. — **Mid- dag:** Räk- och musselstuvning i smördegnäcker. Renstek med potatiskroketter och syltlök. Rosenkål med maltesersås. Ost och kex.

MÅNDAG. Frukost: Sillgratin; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Mid- dag:** Köttstuvning (rester av söndagssteken) i makaroniring med tomatpuré. Svart vinbärssoppa med brunglaserade brödtärningar.

TISDAG. Frukost: Fattiga riddare med sylt; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Mid- dag:** Bruna bönor med stekt fläsk. Semlor med mjölk.

ONSDAG. Frukost: Stekt kallt fläsk med äppelmos och stekt potatis; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Mid- dag:** Kokt piggar med fin fisksås och potatis. Strutar fyllda med chokladgrädd.

TORSDAG. Frukost: Biff à la Lindström med potatis; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Mid- dag:** Grönkål med frikadeller. Prins- pudding.

FREDAG. Frukost: Omelette med fiskstuvning; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Mid- dag:** Boeuf bouilli. Blandad frukt med maräng och grädd.

LÖRDAG. Frukost: Njurkotletter med lingon; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — **Mid- dag:** Torsk stekt i bitar med svampsås och potatis. Våfflor med sylt.

Maltesersås, (för 6 pers.). 100 gr. smör, 1 del. tjock grädd, saften av en blodapelsin, skal av 1/2 citron och 1/2 apelsin.

Smöret röres till skum och grädden vispas till skum, varefter den blandas försiktigt med smöret, apelsinsaften samt det rivna skalet av citron och apelsin. Såsen skall vara ganska tjock och bör, om den får stå någon timme före serverandet, förvaras på is.

Brunglaserade brödtärningar. Vetebröd, socker.

Vetebrödet skäres i tärningar. Sockret lägges i en stekpanna och får under flitig omrörning smälta. Brödtärningarna vändas hastigt i det brynta sockret och lägges upp på smord plåt att kallna.

Serveras i liten karott eller salladiere till soppan.

Fyllda semlor. 1/2 lit. mjölk, 1 kg. vetemjöl, 1 tsk. salt, 50 gr. jäst, 1—1 1/2 kkp socker, 100 gr. margarin, 10 kardemummor, 25 gr. sötmandel.

Till pensling: 1 ägg.

Fyllning: 1/2 lit. tjock grädd, 200 gr. sötmandel, 250 gr. pudersocker, inkräm av bullarna.

En vanlig vetedeg tillredes, arbetas grundligt, och härav utbakas lagom stora runda bullar, vilka jäsa väl, penslas med ägg och gräddas i god ugnsvärme.

När semlorna kallnat skär man med skarp kniv ett runt lock på undersidan av bullen. En del av bullens inkräm tages ur, och semlan fylls med mandelmassa. Denna kan tillredas på olika sätt.

1. Mandeln skällas, males och stötes till en smidig massa. Grädden vispas till hårt skum och blandas med mandelmassan jämte så mycket av inkrämet, som man önskar taga med.

2. Mandeln skällas, males och stötes med sockret i stenmorteln till en smidig massa, under tiden tillsättes 2 msk. vatten litet i sänder. Massan formas i lagom stora kakor, som lägges en i varje bulle. Semlan fylls dessutom med ett lager av hårt vispad grädd.

Sedan semlorna äro fyllda pålägges locket, och bullarna lägges upp på fat. Det är trevligt om man — särskilt den första fettisdagen — garnerar semlorna med kristyr. Man kan t. ex. med detta garneringsmedel skriva bordsgästernas namn på semlorna.

Hans Majestät Konung Georg
V:s av England hovleverantör.

BOVRIL

Den mäktiga
energiskaparen

stimulerar, giver nä-
ring och underhåller
utan några digestiva
ansträngningar.

**Nötköttets näran-
de beståndsdelar
finnas just i Bovril**

Lekande lätt
Gär hemmets tvätt
För den som har
Patent-Solidar.

Rena kläder,
utan frätande
lutpulver, sli-
tande tvättbrä-
da eller rot-
borste.

Endast god så-
pa i kokhett
vatten.

Fabriken Rurik, Karlshamn.

SOLO-KAFFE
FRÅN
A.B. MALMÖ
KAFFEKOMPANI
ÄR DET BÄSTA
JAVAKAFFET

Gratis
Kan Ni uppvärma
Edervilla eller råning
med överlägsna och
medelst kokspsisen.
"MALCUS"
Beogr. ill. katalog. Sändes gratis.
A.B. MALCUS HOLMQUIST, Halmstad

Badinrättningen
Telefon Sö. 330 56
och 367.

Södermalms Trätt- & Badinrättning

Tvättinrättningen
Telefon Sö. 336 30
och 25 82.

Kom ihåg
att
CARL BROSTRÖMS
Attiksprit o. Vinättika
stå högst i kvalitet.

Kristyr. ½ äggvita, c:a 1 kkp florsiktat socker. Sockret siktas. Äggvitan jämte en del av sockret röres tillsammans i en spillkum. Socker tillsättes litet i sänder under flitig rörning, tills massan är så tjock, att den fastnar på skeden, när man lyfter upp den. Massan lägges i en garnerings-spruta eller i en strut av hållbart vitt papper och spritsas ut i mönster.

Prinspudding, (för 6 pers.). 1 msk. smält smör, 4 ägg, 2 msk. strösocker, 2 msk. fint hackad mandel, ½ msk. citron- och apelsinrasp.

Smöret röres till skum, äggulorna tillsättes en i sänder; sockret, mandeln och citronen tillsättes hastigt och sist de till skum slagna vitorna. Puddingen gräddas i smörad och brödbeströdd form i vattenbad i ugnen och serveras omedelbart övergjuten med brulésås.

Boeuf bouilli, (för 6 pers.). 1½ kg. benfritt innanlår av ox, salt, vitp., 200 gr. späck, 1 kg. morötter, 1 lit. buljong, 50 gr. smör.

Köttet tvättas, bultas, späckas tätt, beströes med salt och vitp., samt rullas med snöre till en hårt rulle. Denna brynes i smör helt lätt, morötterna skrapas, sköljas och läggas i grytan; buljongen slås på, varefter köttet får koka, tills det blir mört. Det serveras med morötterna skurna i långa flisor samt med en stark sås över (pepparrot, oymy el. kapisås).

FRÅGOR OCH SVAR.

(Forts. fr. sid. 248.)

Fru XX" (eller liknande) ett brev så lydande: Direktör och Fru XX. Jag ber härmed att få framföra mitt värdsamma tack för Eder älskvarda inbjudning till festen som det skall bli mig en ära och ett nöje att deltaga i. Med utmärkt högaktning.

Efter festen skriver ni med samma adressering: Jag ber att få framföra mitt hjärtligaste och uppriktiga tack för den synnerligt angenäma festen som kommer att stanna i tacksamt minne. — Så ungefär kan ni forma Edert tack men naturligtvis bör ni forma Eder skrivelse något mera personligt. Om satsen inte kommer så oerhört formfulländat betyder mindre än att mottagaren har känsla av att orden verkligen äro uppriktigt menade och personligt kända.

Fråga: Var finnas f. n. följande frih. Cederströms, i Iduns julkalender reproducerade tavlor: Likvakan i Tistedalen; Efter Pol-

KLENA BARN

i alla åldrar återvinna snabbt genom en Emulgon-kur hälsa och krafter.

FÖRESTÅNARE FÖR LABORATORIET: PROFESSOR THOR EKECRANTZ, STOCKHOLM.

A-Vitaminernas stora betydelse för kroppens tillväxt är ett vetenskapligt bevisat faktum.

I Emulgon ingår icke blott fysiologiskt kontrollerad A-Vitaminrik fiskolja i konstant och tillräcklig mängd, utan Emulgon innehåller dessutom

Phospho-Energon och Kalk,

tvenne ämnen, vilka i förening med A-vitaminerna äro av utomordentligt stort värde för en svag organism och speciellt för barn.

Lida Edra barn av

**Aptitiöshet
Blodbrist
Skrofler och
Allmän svaghet**

bör Ni utan uppskov låta dem genomgå en Emulgon-kur.

Emulgon fås på alla apotek i orig. fl. à 200 och 1000 gr.

tava; På tinnarna; Berättaren; Den 30 november; Regementets kalk.

Svar: Likvakan i Tistedalen, fru Lizinka Sörensens storbhus, Stockholm; Efter Poltava, grosshandlaren Sucksdorff; På tinnarna, överceremonimästare Sager, Stockholm; Berättaren, kapten H. Wijk, Göteborg; Den 30 november, professor Quennerstedt, Lund; Regementets kalk, Nya pinakoteket, München.

Fråga: Kan Idun meddela om det finns någon fransk veckotidning med ungefär samma program som Idun? Idunvån.

Svar: Någon fransk veckotidning jämförlig med Idun finns ej. De franska tidskrifterna äro i allmänhet mera ensidigt hållna.

Antingen är det moder och vad därtill hör och mondäna saker, som avhandlas såsom t. ex. i den fashionabla damtidningen *Femina* eller också romaner, noveller och populära uppsatser som i *La Lecture* pour tous.

Fråga: Vilket är, för en flicka med folkskolebildning, bäst och nyttigast att lära, tyska språket eller esperanto. Har hört att esperanto skall bli världsspråk. Användes det mycket i utlandet? Tacksam för svar är *Pluggis*.

Svar: Vill ni verkligen nedläggga arbete och kostnad på att lära er ett språk, så är ej tu tal om vilket som är bäst. Naturligtvis är ett kulturspråk att föredraga framför ett konstgjort sådant. Än så länge är det högst få personer som använda esperanto att göra sig förstådda med, och om det någonsin blir ett världsspråk är mycket tvivelaktigt — kanske om 100 år.

Fråga: Har tänkt genomgå er trädgårdsskola men undrar vilken som anses vara den bästa Fredrika-Bremerförbundets eller Önnestads skola? Vore även tacksam få beskrivning på en trevlig och praktisk kvinnlig trädgårdsdräkt. Tacksamt emotseende svar snarast möjligt. Kaj.

Svar: Fredrika Bremerförbun-

dets trädgårdsskola avser att utbilda trädgårdslärarinnor och kursen där är 2-årig och måste föregås av minst 1 års praktik i större trädgård.

Önnestads trädgårdsskola avser att utbilda unga flickor i trädgårdsyrket, så att de få praktisk nytta därav för egen eller andras trädgård. Kursen varar där från mars—oktober och kostar 50 kr., vartill kommer avgift för inackordering. Fordringar; god folkskolebildning, god hälsa samt fallenhet för yrket. Ålder lägst 18 år.

Den lämpligaste dräkten torde vara av vindtyg, vida knäbyxor; blås och lång kofta av samma tyg för kyligare väderlek.

Fråga: Har för avsikt att resa till Sthlm i nästa månad och vore därför tacksam för upplysning ang. inkvartering och läkare.

1) Vilka pensionat eller mindre hotell äro mest lämpliga för damer under en veckas vistelse i Sthlm? 2) Finns det någon kvinnlig specialist i kvinnosjukdomar? 3) Till vilken hudläkare bör man vända sig för konsultation ang. ett gammal ärr? (tandfistel).

Gun.

Svar: 1) Hotel Svevia, Biblioteksgatan 6 & 8. Stockholms Hospits, Vasagatan 10. Fröken Georgis Pensionat, Birger Jarlsgatan 41. Pensionat Kindlund, Sibyllegatan 14. — 2 och 3). Angående läkare gör ni bäst i att slå upp specialregistret i en Förteckning över praktiserande läkare i Stockholm. Den lilla boken tillhandahålles gratis på alla apotek; finnes vanligen till hands i alla hotell och pensionat.

Fråga: Vore mycket tacksam om Idun vill ge mig ett råd. Vad fordras för att bli gymnastiklärarinna, hur länge varar en kurs och vad kostar den? Jag är 18 år och har endast genomgått folkskola. *Intresserad prenumerant.*

Svar: Ni kan inte komma in vid något gymnastikinstitut där lärarinnor utbildas på endast folkskolebildning. Det fordras 8-klas-sig flickskola. Sedan är utbildningstiden 2 år. Vid Gymnastiska Centralinstitutet är undervisningen avgiftsfri. Vid andra institut 2-å 3000 kr. för de 2 årens kurs. Vid Centralinstitutet är inträdes-åldern 20 år upp till 29, vid andra institut från 18 år.

Fråga: Bör en yngre dam resa sig upp då en äldre dam eller herre skålar med henne?

I don't know.

Svar: Aldrig vid ett middagsbord. Det skulle vara om sällskapet befinner sig i spridda grupper i ett eller par rum och den skålande äldre personen själv är stående eller den unga flickan

ETABLERAD 1752. När Ni tager ett piller, så tag ett

Brandreth's Piller

Inregistrerat handelsmärke: 26622.
Rent vegetabiliskt
Alltid verksamt.

Brandreth's Piller rensa blodet, magen och inälvorna samt underlätta matsmältningen. De stimulerar levern, avlägsna dålig galla och andra fördärvade avsöndringar. De styrka, regulerar och rensa hela systemet.

Vid förstoppning, svindel, sömnlöshet, belagd tunga, dålig andedräkt, huvudvärk, magsmärtor, dålig, ofullständig matsmältning, leversjuka, gulsot och vilken annan opaslighet som helst komma av orent blod.

Säljas på alla apotek.

Allcock Manufacturing Co.,
Birkenhead, England.

B. Brandreth

ETABLERAD 1847.

ALLCOCK'S PLÅSTER

Inregistrerat handelsmärke: Universalt botemedel mot Smärtor.
25176

B. Brandreth

Varsomhelst, där man har ont bör ett plåster läggas.

728 a

Ni kan själv

sy Eder dräkt till kostymfesten när Ni använder

Dennison Crepe

Begär det hos pappershandlaren

En illustrerad broschyr som giver fullständig vägledning och ideer till dräkter, skickas gratis

Skriv till:

Dennison Manufacturing Co's
Vestelbrogade 4 A, Afd. 1
Köpenhamn, B.

KALMAR — KALMAR LÄNS TIDNING
är ett utmärkt annonsorgan.

Bensintvätta

kostymen vid Saltsjöbadens Kem. tvätt.

Forlang udtrykkelig

BARDIN'S

POUDRE DE PERLES FINES

PARIS

Fås i alla Parfymaffärer, Apotek och Färghandlare.
Engros-Depot Madsen & Wivel, Köpenhamn.

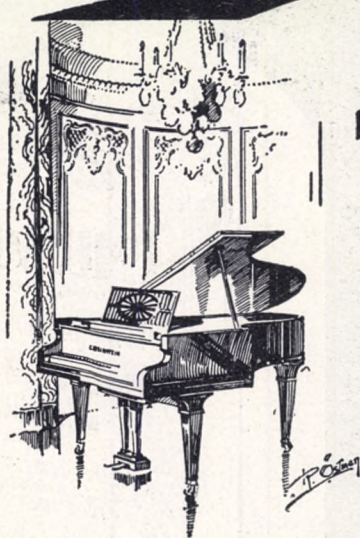
Få produkter inom livsmedelsbranschen ha så fullständigt slagit igenom som den nya smörblandningen "Iris-Extra". Det är Mustads, som med detta märke ytterligare markerar sin ledande ställning. Ingen annan smörblandning har så värdefulla beståndsdelar och så gedigen sammansättning som

MUSTADS
smörblandning
"Iris-Extra"
(mejerismörets ende like)

Bechsteins

Flyglar

Aug. Hoffmanns
Pianomagasin
Malmskillnadsög.
25 B.

Jag anser de Bechsteinska instrumenten som de skönaste och känsligaste instrument i världen.

Richard Strauss.

är så placerad, att hon utan att väcka uppeende kan resa sig. Det är ju alltid en gård av aktning där det lämpar sig.

Fråga: Skulle Idun vilja upp-lysa eller giva mig anvisning vart jag kan vända mig för att erhålla råd hur man skall måla en hall? Hallen är i kryssvalv, storlek 3 x 3, entréen såväl som trapp-
uppgången till andra våningen samt fönstren äro i valv, en murad vit öppen spis finnes. Hur placera gardiner för dessa fönster?

Skånsk prenumerant.

Svar: Såväl entré som hall och trappuppgång kunna vitrappas eller målas i någon varm ljus färg-ton. I förra fallet vore det lämpligt att förse den öppna spisen med något dekorativt mönster i färger. Om fönstren äro små kunna de vara utan gardiner, men äro de av ordinar storlek eller mycket stora, böra de förse med färgrika gardiner av ett smidigt fallande tyg. Om tyget är enfärgat kan man i kanten anbringa ett enkelt broderi i mörkare färg. Gardinerna böra följa fönstrets båglinje, antingen en kort rynkad kappa eller små festoner

kring valvet upptill samt nedhängande raka stycken på sidorna — eller ock kunna gardinerna hänga rakt ned för fönstren och, om man vill, föras åt sidan med-
dels en snodd, som på samma gång draperar dem.

Om ni önskar vända er till en expert i möblering och dekore-ring av rum, kan ni rådfråga R. Carlborg, Villa Ellensborg, Au-gustendal, Stockholm 2 eller D. Blomberg, Kungsgatan 15, Stock-holm.

Fråga: 1) Är det nödvändigt genomgå särskild skola för ut-bildande till mönsterriterska eller erbjudes samma förmåner för mönsterriterska, som utbildats ge-nom privat kurs i broderiaffär? 2) Var finnes dylik skola? Hur lång tid varar kurs där? Priset?

Svar: En privat kurs i mön-
sterritning kan nog vara bra, om man är säker på att genom re-kommendationer sedan få plats. Men en genomgången utbildnings-kurs vid officiell anstalt ger ju större utsikter och vanligen större lön. Sådana kurser givas både vid Tekniska Skolan i Stockholm,

där kursen är 3 à 4 år och kostar 60 kr. pr år — eller vid Slöjd-föreningens skola i Göteborg med 3-årig kurs. Inträdesfordringar: fullständig folkskolekurs. Avgift pr år 25 kr.

Fråga: Kan en ung flicka, med tanke på god framtid, utbilda sig till vävlärlarinna? Vilken skola anses fördelaktigast härför? Kan plats påräknas efter genomgången lärotid eller är även denna bana överbefolkad? Hur stor lön, unge-när?

Svar: Vi äro några personer, som önska lektioner i engelska, handelskorrespondens, konversa-tion o. s. v. Kan Idun rekommendera oss någon förstklassig lärare, ej för dyr?

Svar: I Stockholm finns det en mängd lärare, som annonsera kurser. Emellertid skulle vi vilja tillråda Eder att vända Eder till språklärare Zetterström, Holländaregatan 3, 3 tr. Tel. N. 25631. Hr Zetterström säges vara en medryckande och skicklig lärare med examen från engelskt univer-sitet och stor erfarenhet som kor-respondent.

(Annon.)

fär, för sådan lärarinna? Om anställd i statstjänst, kan hon då erhålla pension som andra stats-tjänare? Tacksam för svar härför är

Eivor.

Svar: Det är nog ganska trångt på den banan också. Men mycket beror på duktighet och energi. Hur stor lön som kan påräknas beror på var platsen är. Den, som blir anställd i statens tjänst, får pen-sion efter utlupen tjänstetid.

Vävsolor där lärarinnor utbildas äro: Handarbetets Vänner, Djurgårdsslätten 84, Stockholm samt Johanna Brunssons Vävskola, Kungsgatan 70, Sthlm.

Fråga: Svenska Röda stjärnan annonserar f. n. om en kvinnlig kurs i djurvård på Billinge gods i Värmland, anordnad 15 juni—15 juli. Vill Idun vara så vänlig upplysa huruvida denna kurs är avsedd endast för elever från Röda Stjärnan eller om vem som helst kan anmäla sig. Säsom sökande är eleven bildad och älskar djur.

Diana.

Svar: Man behöver ej vara medlem för att delta i förenin-gen Svenska Röda Stjärnans kur-ser i sommar. Fordringar äro: att

vara av bildad, god familj, vara frisk och stark samt älska djur. — Ni bör fortast möjligt insända er ansökan till ovannämnda förening under adress Hamngatan 34, Stockholm.

Vageln.

Skiss från Västindien.
Av Ingeborg Vollquarts.

Nere i kommandantens kök, som låg i en liten byggnad för sig själv, var stor uppståndelse. En av den lilla tropiska öns mest välrekommenderade gamla negres-ser, som till för ett par år sedan hade varit anställd som köksa eller "cooky" som det kallades, hos stadens bästa vita familjer hade kommit på besök till sin kollega.

Fast hon visserligen bar det skönt klingande namnet Angelika, får man inte tro, att hon själv var på något sätt änglalik. Frånsett sin talang att laga turtle stew (sköldpaddsstuvning) och att tämligen passabelt steka ett stycke kött, var hon inte i besittning av några ädlare dygder. Alla visste att Cooky Angelika förtjä-

SVENSKA TRYCKERI-AKTIEBOLAGET STOCKHOLM

Huvudaffären: Klarabergsgatan 54
Tel.: 21 23, 40 61. Norr 93 o. 993

Filialen: Riddaregatan 17
Telefoner: 72565. N. 6 47

Utför alla slags

Bok-, Tidnings-, Illustrations- och Accidenstryck

Oatine

DET ÄR EN SÄLLSYNT GAVA ATT ÅGA NATURLIG SKÖNHET: men daglig omsorgsfull VÅRD med OATINE bevarar ANSIKTET friskt och tilltalande. Lätt massage och avtorkning verkar icke endast stimulerande, utan också rensande. Använd alltid OATINE, och Ni bevarar den charm, som verkar så tilldragande. (Undvik tvål och vatten, som göra huden skruppen och torr.)

Begär uttryckligen OATINE, "Hvit burk — grönt lock" och tillbakavisa alla efterapningar. OATINE fås överallt i tub eller burk à Kr. 2:50 samt i stor burk med tredubbel innehåll Kr. 5:—

mild och välgörande, uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning och avtorkning; den är mycket dryg och väluktad samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. Fås i burk à Kr. 2:50 och Kr. 5:—.

Tillerkänd 18 Grand Prix & Guldmedaljer.

THE OATINE COMPANY A.-B., London, Paris & Stockholm.

Nederlag: Stockholm, Luntmakaregatan 79. Tel. Vasa 142 24.

Herrar Annonörer!

Vill Ni träffa Fryksdalens och Norra Värmlands talrika och burigna befolkning bör Ni annonsera i

Sunne-Tidningen Fryksdals-Posten

vilken på grund av sin stora och jämna spridning är ortens förnämsta annonsorgan. Infordra offert från Sunne-Tidningen Fryksdals-Postens exp., Sunne. Tel. 256.

VÄRMLÄNDINGAR och FRYKS-DALINGAR! Stifta bekantskap med den pigga och vakna Sunne-Tidningen Fryksdals-Posten, som utkommer 3 gånger i veckan. Modernt format och trevligt innehåll.

nat rätt så bra på sin torgkorg och hennes lilla svaghet för sherry Cordial var heller ingen hemlighet. Förresten var hon en klok gumma, som bland de svarta åt-njöt en viss ryktbarhet för sin skicklighet i Obeah — ett slags trolldom, som negrerna ännu tro på.

Var det någon som sökte bot för sin feber — en sådan där hemsk långvarig feber, så hänvisade man honom till Angelika, var det en unge, som gnällde för tänder, så sporde man henne om råd. Om en svart flicka lyckades tillnärma sig sin väninnas likaledes färgade fästman så nog kunde Angelika ge den bedragna besked, om vad som skulle göras för att återfå den förlorade. Kort sagt, hon var en viktig person i staden och oerhört populär bland sina egna.

Kommandantens köksa kände sig därför hedrad av hennes besök, hon överste sin äldre kollega med utsökta komplimanger och bullade upp för henne alla rester, som kunde uppbringas efter herrskapets frukost, och då Angelika till sist också fått ett par glas sherry, blev hon i gott humör. Husjungfrun, som redan var klädd för middagen i vit styv kjol med vit pipad (stärkt) turban, och tvätterskan, som just var färdig med fruns fina vita klänning, ökade sällskapet och när så de två barnjungfrurna infunno sig med familjens två barn, så blev konversationen livlig nog.

Först och främst beundrades barnen. Cooky Angelika fann, att det var de sötaste änglabarn hon någonsin sett, hon visste ju inte, hur kungens barn såg ut, men nog vågade hon tömma en flaska sherry Cordial på, att inte ens de kunde ha klarare hy och ljusare lockar än dessa små hjärtebarn. Barnjungfrurnas svarta drag strålade av stolthet och glädje vid detta beröm. Hade det varit deras egna barn, det gällt, kunde de inte varit mer hänfödda.

Men när detta ämne var uttömt, övergick man att diskutera dagens händelser och var snart inne på det, som just i dagarna debatterades i hela staden — det stora bröllopet, som om tre dagar skulle stå mellan franske konsulns yngsta dotter och en ung rysk officer från det stora örlogsskeppet i hamnen. Fröken Rosita var ung och vacker och hennes far, som var oerhört rik, ville naturligtvis med stor ståt fira dotterns bröllop. Cooky Angelika som kände familjen riktigt väl, hade varit där på visit på morgonen och druckit brudens skål i sherry Cordial. Och det ville hon bara säga, att hade hon inte vetat, att fröken Rositas brudräkt var av tyg, så hade hon trott, att den var av idel mänsken, så lätt och luftig och glittrande vacker var den! Och slöjan! Stilla, mitt hjärta, den var som bara luft, som en sky, som man kunde blåsa bort, om man tog ett djupt andetag. Bröllopskackorna hade hon också sett, de voro tolv stycken, och den allra finaste var två alnar hög — det var då minst ett

Puder

KHASANA

Doften av tusen och en natt

Med behag, förfining och elegans när kvinnan höjdpunkten av sin dragningskraft. Med Khasanapuder är det lätt för kvinnan att vara skön och att göra det gynnsammaste intryck. Detta kan intygas av tusentals kvinnor, som dagligen begagna det. Borde Ni icke redan i dag försöka Khasanapuder?

DR. M. ALBERSHEIM

Frankfurt am Main.

Fabrik för finare parfymprodukter.
Khasana, det oförgångliga.

- Parfym
- Fickpuder
- Puderpapper
- Talkpuder
- Hudcrème
- Tvål
- Hårvatten
- Toillettevatten
- Eau de Cologne
- Brillantint
- Badsalt

Den som är angelägen om att omsorgsfullt sköta sina fingernaglar bör använda Dr. Albersheim's Darpan för nagelvård.

Aktiebolaget Bernhard Maring, Stockholm I. — Telefoner: 109 68, Norr 240 80.

50-tal olika ingredienser i den. Den hade varit färdig flera dagar, för det visste ju var man, att ju längre den stod, dess bättre blev den. Åtta tårnor och åtta marskalkar skulle brudparet ha till uppvaktning och bröllopet skulle avslutas med stor bal på örlogsfartyget. Alla fina familjer i hela staden skulle vara med, och Angelika, som hade gjort visit i

köket hos varenda en, visste nogsammt att berättat, hur var och en av damerna skulle vara klädd, och när hon var färdig med sina beskrivningar, undrade hon hurudan dräkt kommandantens fru skulle ha. Fem gälla röster berättade nu högljutt i munnen på varandra, att med sista Europaposten en underbar toilette hade anlät till "Missis". Varken vit el-

ler lilas, men något mitt emellan, prydd med spetsar var den, och den gnistrade av guld och pärlor. Fanns det på hela bröllopet en enda dam, som kunde mäta sig med hennes fru, fick man gärna slå henne i ansiktet, menade tvätterskan. Under tiden hade köks-pigan Nan plockat och gjort iordning tre små kycklingar till middag. Hon såg till soppan, som

doftade så härligt, lade den färska, rensade fisken på spishällen, så att hon hastigt kunde lägga ned den i det kokande vattnet och skulle just till att sätta på stekgrytan för att bryna kycklingarna, då snabba steg hördes utanför och i nästa ögonblick stod kommandantens fru i köksdörren. Hon hälsade vänligt på heders-gästen, befallde husjungfrun att hämta is och komma upp i serveringsrummet och göra iordning några cocktails, fyra glas skulle det vara, ty utom den främmande officeren, som skulle äta middag, hade det kommit en gäst till stadens unga läkare. Husjungfrun gick och frun vände sig till Nan och bad henne se till, att det blev fyra kycklingar, nu då doktorn också stannade till middag.

"Omöjligt missis", svarade Nan förfärad, "de tre, som ligga här, är de sista vi ha, Mongusen har ätit upp tre i natt, och nu är det för sent att gå ut och köpa."

"Ja, en måste skaffas, doktorn är bjuden att stanna till middag, och tre kycklingar är för litet till fyra personer, av vilka tre äro herrar, men Nan — den kyckling, jag gav dig i går till din mamma, har du ju inte slaktat än, låt mig få igen den, så skall du få pengar att i stället för den köpa två stycken på torget i morgon."

"Missis vill ta igen vad hon en gång har givit bort", sporde Angelika strängt, "gör inte det, missis, det bringar ont över huset."

"Åh, det är ju bara för att vi nu äro i tillfällig förlägenhet, vi måste ha en kyckling, som vi inte hinna gå in till staden efter i dag, och Nan får ju två i morgon."

Nan gjorde en indignerad gest för att visa, hur sårad hon var, att hennes matmor kunde tro, att det var av ovilja hon inte ville offra sin kyckling för att rädda husets namn om gästfrihet — åh, det fanns ju inte en sak hon ägde, som hon inte gärna velat offra för sin kära matmor, men när Cooky Angelika sade, att något sådant skulle bringa ont över huset, så var det sant, och då ville hon ogärna göra det.

Frun var nära att mista tålmodet, men då reste sig Angelika i all sin imposanta fetma.

"Nan har rätt, missis", sade hon högtidligt, "hon kan inte ge Er tillbaka vad Ni själv förärat henne, — kom ihåg, missis, att Ni skall till ett stort bröllop", (här blev hennes röst mild och moderlig, som om hon talat till ett barn för att få det att inse sitt eget bästa, "missis har fått en fin ny klänning med båten — tag inte igen Nans kyckling, för då är allt förlorat."

"Men vad är nu detta för dumheter", utbrast frun, halvt förargad, halvt leende, "vad har nu kycklingen att göra med bröllopet?"

"Åh, missis", förmanade Nan, "skratte inte åt gamla Angelika, "hon är mycket vis."

"Säg mig, missis", började Angelika med ett lugnande, litet nedlåtande tonfall man använder mot ett bortskänt, envist barn,

Rosa centifolia

Den mörkerode Rosas Duft fuldständig naturlig gen givet

J.F. SCHWARZLOSE-SÖHNE BERLIN

Originalflaskor i etui kr. 4.50, 2.-- Parfym, Tvålar, Hårvatten, Crème m. m. parfymad m. Rosa centifolia fås i alla finare parfymaffärer. Parfymerade kort gratis.

Ensamförsäljare för Skandinavien Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Glöm ej

att skaffa Eder

Iduns Kokbok

Ny utvidgad upplaga.

Nedsatt pris

Kr. 6: —

EROBOL SVAVEL-BADSALT

EFFEKTIVT AVMAGRINGSMEDEL Smärtstillande vid gikt och reumatisk värk, borttager utslag, kvistlor och pormaskar samt framkallar en behaglig känsla av hälsa och välbefinnande.

BRUKSANVISNING Å FÖRPACKNINGEN. FINNES Å APOTEK, I PARFYM-, SJUKVÅRDS- OCH KEMIKALIEAFFÄRER.

TEKN. FABR. BÖRE H.A.B. TEL. 15391 STOCKHOLM

"kan Ni gå till bröllopet i den fina klänningen med guldspetsarna, om Ni får en stor vagel på vänstra ögat? — Och den som tager tillbaka något, som han givit bort, får efter tre dagar ett sådant märke på vänstra ögat. Därför vill jag råda missis att inte ta' igen kycklingen — gör det inte, säger jag!"

Frun skrattade, så tårarna rann, klappade Angelika på axeln och skrattade om igen som hon haft betalt för det, men spådomen tycktes inte bekomma henne, för när hon hämtat sig efter skratt-paroxysmen, lade hon en blank dollar på bordet till Nan och befallde henne ännu en gång att göra i ordning den omtvistade kycklingen till middag. Så hämtade hon en halv flaska sherry Cordial till Angelika och fyllde därpå hennes korg med kakor och godsaker för att göra henne god igen.

Hade kommandantens fru inte varit så underbart söt, och hade Angelika vetat, att dessa vita främlingar inte voro hälften så förståndiga som en gammal klok negress, som är hemma i hemliga konster, skulle hon aldrig ha förlåtit henne, nu vände hon suckande ögonen mot himlen och förklarade, att även om missis nu inte ville tro henne, så slog gamla Angelikas spådom aldrig fel, frun ville inte tro henne men om tre dagar skulle nog Angelika komma dit igen med sin katt för att se missis.

Frun gick leende sin väg, medan negresserna skakade på huvudet, men då husjungfrun sedan med en sorgsen suck satte fram de fyra kycklingarna, tyckte hon ändå det var litet förargligt.

Naturligtvis var det något gammalt skrock som Angelika själv trodde på, men hur orimligt det låt att nödgas betala en staccars liten kyckling med sådan sträng botgöring, så hade den gamla i alla fall sett ohygglig ut, när hon sade det!

Och frun kunde inte låta bli att under aftonens lopp om och om igen ta sig på ögat, för att övertyga sig om, att det inte var något fel på det. Doktorn lade märke till det och frågade, om hon fått något i det, men då hon var rädd att bli utskräddad, om hon talat om, vilken förfärlig ångest hon hade att Angelikas spådom skulle gå i uppfyllelse, slog hon bort saken med ett skämt och bemödade sig att inte mer tänka på den svarta profetissan.

Men nästa dag märkte hon en svag klåda i ögat och på tredjedagen — bröllopsdagen — vaknade hon med en stor vagel på vänstra ögat.

Under dagens lopp blev den större och större, till slut täckte den helt och hållet ögat, som rann oavbrutet. Utom smärtorna led hon av skrällen över att Angelikas spådom verkligen gått i fullbordan, och denna skräck blev större var gång, hon såg på sina svarta tjänare, som alla voro stolta över, att den äldsta och klokaste bland dem spått sant om en vit missis.

Men nere i köket satt gamla Angelika och strålade av viktighet och högtidlighet. Hon skiekade upp Nan för att fråga om missis ville tillåta henne att bota det sjuka ögat. Angelika hade tagit katten med och bara djuret med sin svans tre gånger fick stryka över ögat, skulle detta bli bra på en halv dag och missis kunde då kanske komma med på bröllopet som inte var förrän klockan åtta på kvällen. Men inte ens nu ville frun böja sig för Angelikas visdom och hur svårt hon än hade det, kunde hon inte annat än le åt Nans allvarliga förslag. Hon försäkrade, att hon inte alls ville ha några kattsvansstrykningar på sitt sjuka öga, i

Syster Ella

ger 5 lektioner i hudvård

Korta men lärorika.

På vilket sätt berövas huden sitt fettskydd?

3:e Lektionen

Det är framför allt genom de dagliga tvättningarna med tvål och vatten, vilka upplösa och bortskölja hudens tunna hinna av naturligt hudfett, som detta skydd avlägsnas. Men även hastiga temperaturväxlingar, köld, blåst och väta ha samma inverkan. Huden hinner icke hastigt nog ur de underliggande vävnaderna förnya sitt tömda förråd av fettämne, utan lämnas tidtals utan skydd mot skadliga påverkningar utifrån. Därigenom blir huden att börja med torr, sedan narig och spröd, och snart upptäcker man vanställande förändringar i hudens färg och på dess yta, den blir antingen starkt röd eller grå och livlös, skrovligheter, kvisslor och hudutslag uppträda.

Huru bekämpar man bäst hudens fiender?

Jo, genom att ständigt hålla det försvarsverk, huden själv bygger upp genom sin avsondring av skyddande hudfett, oförsvagat, så att inga bräscher uppstå i detsamma, genom vilka bakterier och andra smittoämnen kunna infalla och skada den underliggande hudvävnaden. Man kan icke avstå från de dagliga tvättningarna med tvål och vatten, lika litet som man kan upphöra att arbeta med sina händer eller undandra hyn verkningarna av vårt nordiska klimat med dess hastiga växlingar. Man kan sålunda varken rå för eller förhindra, att hudens fettskydd stundom

avlägsnas. Däremot kan man ersätta det naturliga hudfettet med ett annat av samma art och sammansättning, vilket intar det naturliga hudfettets plats och fyller dess uppgift.

Ett verkligt livselexir för huden.

Detta är just vad Syster Ellas Salva velat och förmått åstadkomma. Det är en iakttagelse, som gjorts och bekräftats om och om igen, att de hårdaste påfrestningar, dels på händerna genom arbete i hushållet eller vid tvättbaljan, dels på ansiktet genom de från hushållsbestyr oskiljaktiga hastiga växlingarna mellan hetta och kyla ingenting betyda för den, som efter arbetets slut sorgfälligt ingnider händer och ansikte med Syster Ellas Salva. Den både skyddar och läker. Ett tunt lager av Syster Ellas Salva på händer och ansikte under natten både mättar den bokstavligen uthungrade, sitt fett berövade huden, sätter hudens nybildande krafter i verksamhet och gör huden utvilad, frisk och motståndskraftig till påföljande dag. Varje kvinna, som arbetar med sina händer, vare sig det sker i hushållet eller i annan verksamhet, eller får ansiktet utsatt för låta temperaturväxlingar, bör använda Syster Ellas Salva varje kväll.

stället bad hon Nan skicka bud på doktorn.

För honom berättade hon hela historien om kycklingen, spådomen, vageln och kattens svans och till sist frågade hon, vad hon skulle göra för att få ögat kurerat.

"Om Ni tror på Angelika", skrattade han, "så prova kattsvansen, om inte, så lägg på kalla omslag men vageln är inte borta förrän om ett par dagar, så bröllopet får Ni avstå från. Förresten kunde jag ju redan i förgår se,

att så som Ni satt och fingrade och gned på Ert öga då, så måste ni få något ont i det."

Så gick han och alla stadens honoratiörer till bröllopet, medan kommandantens fru satt ensam hemma med omslag på sitt sjuka

öga. Hennes svarta jungfru grämde sig bittert, att hon inte kunde gå, de ville så gärna skryta med sin matmors fina klänning.

Men gamla Angelika gick med sin stora katt under armen, stolt som en drottning, ut från kommandantens kök, och nu hade hon verkligen skäl att yvas, ty historien om kycklingen och vageln spred sig runt hela ön, och Angelikas rykte som spåkvinna och trolldomskunnig var nu fastslaget för alltid.

Kulturhistoriska småbilder.

Josefina Deland — en kvinnoaks-kvinna i mitten på 1800-talet.

Josefina Deland föddes 1812 i Stockholm som dotter till balett-mästare Louis Deland. Fadern var fransman, och till följd av att Josefina Deland i hemmet lärde sig tala franska och under flera perioder av sin barndom som att vistas i Paris, ägnade hon sig med tiden åt undervisning i franska språket.

Bland sina samtida gällde Josefina Deland som en ingalunda obegåvad kvinna, men hon hade även rykte om sig att vara ganska excentrisk. Hon var kusin till stiftaren av Delandeska pensionskassan, och själv kom hon att bli livligt intresserad av att lösa frågan om pensionering av lärarinnor, guvernanter och pensionsföreståndarinnor, vilka efter ett bekymmersamt och ofta otacksamt livsarbete vid ålderdomens inbrott stodo medellösa. Hon visste, att kvinnorna inom dessa yrkesgrupper vanligen intet förmådde samla, och att ensamhet och nöd ofta väntade dem.

År 1852 framkom hon sålunda med första idén till stiftandet av en pensionskassa för svenska lärarinnor. Idén var god, men icke desto mindre höll det hela på att stupa just på initiativtagerskan själv. Envis som få vidhöll mamsell Deland ett sitt yrkande, att ingen manlig hand, penna eller hjärna skulle få anlitas för planens förverkligande.

Det var mamsell Deland som därmed gav anledning till det allbekanta ordet: "Inga karlar! Inga karlar!", vilket kom att länge överleva denna historia och knytas till episoden även från en senare tids kvinnoaksrörelse.

Mamsell Deland fick även i pressen uppbära mycken smälek för sin uppfattning. Man fann det då för tiden totalt otänkbart, att kvinnor vid en ekonomisk organisation skulle visa sig i stånd att reda upp de båda ej minst för män trassliga begreppen debet och kredit. Om möjlighet för kvinnorna att verkligen reda sig i denna fråga, lyckades i varje fall mamsell Deland ej övertyga sin samtid. Efter att ha strävat mot strömmen i det längsta, drog hon sig med harm tillbaka från hela företaget och reste till Paris, där hon bosatte sig.

Hennes planer räddades emellertid till förverkligande, ehuru hon själv kom att bli främmande för resultatet. Men åt den folkliga kvickheten blev det, som sagt, förunnat att skapa det längst levande minnet av den energiska och målmedvetna damen i en länge återkommande refräng: "Inga karlar! Inga karlar!"

BREVLÅDA

RED:S BREVLÅDA.
"10-årig vana". Meddelandet införes endast som annons.
Sesam torde uppgiva namn och adress för utfående av svar.

Pärmar

i rött klotband med guldtryck

1924

finnas nu att tillgå hos hrr Bokhandlare, Tidningskontor eller direkt från

IDUN

Gratis medföljer titelblad jämte innehållsförteckning. Kronor 2:25 + porto 80 öre. Likvid i postanvisning eller mot postförskott.

IDUNS EXPEDITION - STOCKHOLM

**Lediga platser
och
Platssökande
endast
25 öre pr mm.**

**Minsta avgift 10 mm. 2.50
i postanvisning eller frim.**

LEDIGA PLATSER

**Vid sjukstugan
i Billingsfors**

mottagas 2 elever för förberedande utbildning till inträde vid sjuksköterskolan. Svar snarast till LÄKAREN.

Elevplatser

lediga vid Köpings lasarett. Närmare underrättelser genom operationssköterskan vid lasarettet.

Befattningen som

**instruktions-
sköterska**

vid sjuksköterskolan vid länslasarettet i Uddevalla kungöres till ansökan ledig. Tillträde 14 mars. Löneförhållanden: lön per år 1000 kr. med 3 ålders-tillägg à 150 kr. efter resp. 3, 6 och 10 års tjänstgöring. Kostp. under en månads sem. 75 kronor. Ansökan åtföljd av åldersbevis och läkareintyg samt handlingar utvisande sökandens kompetens insändas före 28 februari till Lasarettsläkaren, Uddevalla.

Barn emottages

vid Sturehovs barnhem. Telefon Nors borg 20.

Ung flicka

erhåller plats i liten familj att vara frun behjälplig med alla inomhus förekommande göromål (ingen jungfru finnes), tillfälle att lära matlagning, inläggning och konservering finnes. Betyg med lönepretentioner sändas under sign. "Husmoderns hjälpredda", Iduns exp., Sthlm.

I disponentfamilj

i stort brukssamhälle finnes plats ledig för ung flicka att vara frun behjälplig med alla förekommande göromål, kunskap i handarbete, musikalisk samt med jämnt och glatt lynne torde vara den sökandes meriter. Betyg och foto torde sändas till "Någon lön, angenämt hemliv", Iduns exp. f. v. b.

Bättre, helst äldre, flicka

med utpräglat ordningssinne, samt med hjärta för sjuka, får bra plats, att biträda föreståndarinnan vid litet sanatorium. Svar till "F. 46", Tollarp.

Massös

får tillf. lätt plats på landet. Svar till "Fritt vivre 2 m.", Iduns exp., f. v. b.

Barnkär flicka

erhåller plats i liten familj att handhava 3 st. barn i åldern 3-7 år. Den sökande bör ovillkorligen vara intresserad av barn samt kunna förströ dem dessutom hava ett utpräglat ordningssinne. Svar under signatur "Lön efter kompetens", Iduns exp., Stockholm.

Plats- annonserna i Värmlands enda dagliga tidning Wermlands-Tidningen läsas dagligen av över 60.000 värmländingar. Huvudkontor: Karlstad. Grundl. 1836.

Kvinnlig arbetskraft

inom såväl hennens som andra kvinnliga platsannonser av alla med bästa resultat

erhålla genom att sätta in en annons i IDUN, specialorganet för kvinnliga arbetsområden kan Ni slag.

Insänd Eder annons till Iduns Annonskontor, Stockholm, och Ni erhåller omgående prisuppgift.

Minsta avgift 10 mm. 2:50 i postanvisning eller frimärken.

Hammenhögs Lanthushållsskola

Sommarkursen börjar den 4 maj och pågår till den 16 oktober. Undervisning i alla i ett hem förekommande arbeten, såsom matlagning, bakning, slakt, konservering samt sömnad och vävning, såväl enklare och konstvävning. Statunderstöd 15-30 kr. pr månad för mindre bemedlade och obemedlade. Prospekt från föreståndarinnan, adr. HAMMENHÖG.

Mattis Kosacks Skola

Arsenalsgatan 14, Stockholm. Tel. N. 26457. Sömnad. Handarbeten. Målning.

Elektrolysbehandling

mot misspr. hår, vårtor, födelsemärken. Fru Hilma Hjertstrand, Österportsgat. 6 B, Malmö. Tel. 56 93.

Gratis!

Fotoavtryck (en min.) för bedömande av normal eller missbildad fot. Allt för fötterna och deras vård. Utprovas av specialist.

Sjukvårdsmagasinet "SUPERBE", Jakobsbergsgatan 6, STOCKHOLM.

Damernas bästa

inköpskälla av alla slags garanterade Ban-lager, Sjukvårds-, Förbands-, Sanitets- och Toilettartiklar, allt för tvården.

Iduns läsare 15% extra rabatt. Särskilda herr- och dambutiker. Gratis prislister. Uppgiv mått

CITY ENGROSLAGER Avd. 1 med butiker i Jakobsbergsg. 27, hörnh. av Regeringsg. Flemmingg. 13, mitt för Separator. Till landsorten mot postförskott. Postf. 622. Stockholm I.

PLATSSÖKANDE

Bildad, fullt sjukvårdskunnig person

söker plats till 1:sta mars, helst till äldre dam eller herre. De bästa referenser lämnas om svar sändes till "K. K.", Iduns exp., Stockholm, f. v. b.

Leg. barnmorska

nyligen utex. från Södra B. B., Stockholm, söker plats i familj eller i förlösningshem under någon månad, ev. längre. Svar tacksamt till "Barnmorska", p. r. Djursholm.

Som familjemedlem

önskar ung bildad flicka plats i gott hem som husmors hjälp och sällskap (helst där jungfru finnes). Genomgått husmodersskola och vävkurs. Svar till "Vänligt bemötande", Iduns exp. f. v. b.

Elev,

som genomgått ettårig elevkurs önskar plats i läkarettömning eller i privatvård. Svar till "Villig och pålitlig", Iduns exp. f. v. b.

I god familj

under erfaren husmoders ledning önskar förlovad flicka, som genomgått husmodersskola med barnvård, plats. Svar till "Fritt vivre" Fack 147, Gävle.

Söker Ni plats

på något av den kvinnliga verksamhetens olika områden?

Kom då ihåg

att ett beprövat och av tusentals kvinnliga platssökande med bästa resultat använt förfaringssätt är att annonsera i Idun.

Insänd Eder annons till Iduns Annonsbyrå, Stockholm, och Ni erhåller omgående prisuppgift.

Minsta avgift 10 mm. 2:50 i postanvisning eller frimärken.

**Infört genom
Stockholms Läkarförening**

**Doktor J. Arvedsons kurs
i Sjukgymnastik, Massage
Pedagogisk Gymnastik**

medför enligt kungl. Maj:ts medgivande samma komp. och rättigheter som en kurs vid Gymn. Centralinstitutet.

Kursen, 2-årig, börjar den 15 sept. Prospekt på begäran gen. D:r J. Arvedson, adr. Odengatan 1, Stockholm.

Professor PATRIK HAGLUND
Gymnastisk-Ortopedisk-Kirurgiska Privatklinik
Sturegatan 62, Stockholm.
R. T. 75025. N. 8301.
För behandling av hållnings- och rörelseorganens skador, sjukdomar, deformationer och funktionsrubningar.

Doktor A. Kjellbergs

Kurs i massage och sjukgymnastik. Begär prospekt: Tel. Norr 667. Stockholm. Holländaregatan 3.

D:r A. Karsten

Medicinsk Elektricitets-, Ljus- och Röntgeninstitut
Kungsgatan 60, Stockholm
Behandling av reumatiska åkommor.

Gymnastikdirektörsexamen

avlägges efter 2-årig kurs av kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.

Ny kurs begynner i början av sept. Prosp. Major J. G. Thulin, Lund.

**Låt veta
att Ni existerar**

Trots att det i dessa dagar en hel del dugligt folk gå utan arbete, så finnes det dock de som söka folk i olika befattningar och anställa dem också i sin tjänst, bara de få tag i lämplig person. Är Ni säker på att Ni kan något, så begagna tillfället att bringa Eder i erinran genom en annons i Göteborgs Morgonpost, som läses över hela västra Sverige. Det är många som fått goda platser genom Göteborgs Morgonpost. Att icke annonsera vittnar ofta om bristande energi. Platssökande annonser kostar endast 80 öre per cm. Detta billiga pris gör att Ni får en annons av i allmänhet lämplig storlek för Kr. 1.20 som kan insändas i frimärken.

G. v. Sydows Sång- & Musikinstitut

Huvudlokal:
12 Lützengatan, 5 tr.
Lektionsrum i de olika stadsdelarna.
STOCKHOLM.

Ö. 1012
säkr. 10-11 och 1/2 3-1/2 5.

Undervisningen i piano sker även klassvis för rena nybörjare, spec. lämpligt, då föräldrar själva slå sig tillsammans om en klass för sina resp. barn. Vi sända även lärarinnor till hemmen.

Från hösten 1925 musikskola för barn 3-7 år å övre Östermalm. Anmälningar emottagas redan nu.

Sång, tonbildning (enligt den s. k. gam.-ital. met.) instud. av operat. och konsertprogram
Talteknik, välläs. (OBS! för radiotal.)
Piano (Stoffregens met.). OBS! Spec. kurs. för bliv. lärare o. lär.nor till sänkta avgifter.
Violin. Cello. Allmän musik- och harmonilära m. m.

VITA KORSETS SJUKHEM,

Rt. 97 56. FLORAGATAN 12, STOCKHOLM. Norr 97 56.
Kirurgisk avdelning. Rum från Kr. 15-18 (halvenskilda rum Kr. 12). Operationssalen modernt utrustad med nödiga instrument och står fritt till läkares förfogande. Rt. 97 56.
Sjukavdelning. Rum från Kr. 12, 15, 18 (halvenskilt rum Kr. 10). N. 97 56.
Fysikalisk behandling (av alla slag) gives enligt läkares ordination å avd. 1, 2 tr. av syster Anna Vallström.
Tel. till föreståndarinnan: A. TYNELL. Norr 12 50.

Femina Nya kurser i kläd- och linnesöm, barnkläder, broderier börja 1 mars.

5 Engelbrektskatan. Tel. 20 12. Prospekt på begäran.

Trädgårdskurs
för kvinnliga elever vid
Torshäll, Leksand,

1 apr.-31 okt. - 18:e kursen. Extra elever även på kortare tid. Vegetarisk kost. Ref., prospekt och vidare upplysningar på begäran. Riks 194. LILLIE LANDGREN.

Vid Södertelje Husmodersskola

Villa Solbacka, Södertälje.
Under pågående vävkurs, som varar till den 15 maj är alla platser upptagna. Nya kurser börja i allt husligt arbete, matlagning, slöjd- och vävnader. Sommarkurs 1 juni 3 à 6 mån. Höstkurs den 15 augusti 4 mån. med konserv. Höstkurs den 15 sept. 3 mån. Höstkursen så väl 4 som 3 mån. kursen avslutas den 15 december. Alla elever åtnjuta ett gott hem, moderlig omvårdnad. En gedigen undervisning. Billigt arvode. Begär prospekt som sändes mot porto. FÖRESTÅNDARINNAN.

Utmärkta organ

för
annonsering i landsorten:

- Arboga:** Arboga-Posten.
- Arvika:** Arvika Nyheter.
- Avesta:** Avesta-Posten.
- Bollnäs:** Tidningen Ljusnan.
- Borlänge:** Borlänge Tidning.
- Borås:** Borås Tidning.
- Engelholm:** Engelholms Tidning.
- Eskilstuna:** Eskilstuna-Kuriren.
- Falkenberg:** Hallands Nyheter.
- Falun:** Falu-Kuriren.
- Gävle:** Gefle-Posten.
- Göteborg:** Göteborgs Aftonblad.
- Halmstad:** Tidningen Halland.
- Hedemora:** Södra Dalarnes Tidning.
- Hudiksvall:** Hudiksvalls-Tidningen.
- Hälsingborg:** Hälsingborgs Dagblad.
- Härnösand:** Härnösands-Posten.
- Hörby:** Mellersta Skåne.
- Jönköping:** Smålands Allehanda.
- Kalmar:** Barometern.
- Karlskrona:** Karlskrona-Tidningen.
- Katrineholm:** Katrineholms-Kuriren.
- Köping:** Bärgslagsbladet.
- Landskrona:** Landskrona-Posten.
- Linköping:** Östgöten.
- Ludvika:** Ludvika Tidning.
- Luleå:** Norrbottens-Kuriren.
- Malmö:** Skånska Aftonbladet.
- Marlestad:** Tidning för Skaraborgs län.
- Mora:** Mora Tidning.
- Norrköping:** Norrköpings Tidningar.
- Nässjö:** Nässjö-Tidningen.
- Piteå:** Norrbottens Allehanda.
- Skara:** Skaraborgs Läns Tidning.
- Skellefteå:** Norra Västerbotten.
- Skövde:** Skaraborgs Läns Annonssblad.
- Sollefteå:** Nord-Sverige.
- Sundsvall:** Sundsvalls-Posten.
- Säter:** Sätters Tidning.
- Söderhamn:** Söderhamns Tidning.
- Söderköping:** Söderköpings-Posten.
- Tranås:** Tranås Tidning.
- Trelleborg:** Trelleborgs Allehanda.
- Uddevalla:** Bohusläningen.
- Ulricehamn:** Ulricehamns Tidning.
- Umeå:** Västerbottens-Kuriren.
- Upsala:** Tidningen Upsala.
- Vadstena:** Östgöta-Bladet.
- Visby:** Gotlänningen.
- Vänersborg:** Elfsborgs Läns Annonssblad.
- Västervik:** Västerviks-Tidningen.
- Västerås:** Westmanlands Allehanda.
- Växjö:** Nya Växjöbladet.
- Örebro:** Örebro Dagblad.
- Örnsköldsvik:** Örnsköldsviks-Posten.
- Östersund:** Östersunds-Posten.

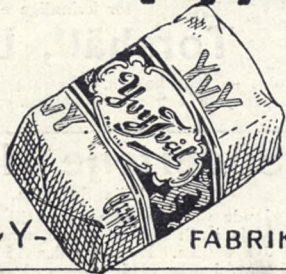

Furu enkelt

är det ej att få en ungdomligt vacker hy genom att dagligen använda den av välgörande vegetabiliska oljor och essenser framställda

YVY - TVÅLEN

Pris 1:-kr. pr. st.

AKTIEBOLAGET YVY-FABRIKEN, YSTAD.

Receptet för dagen

Makaronipudding med njurstuvning

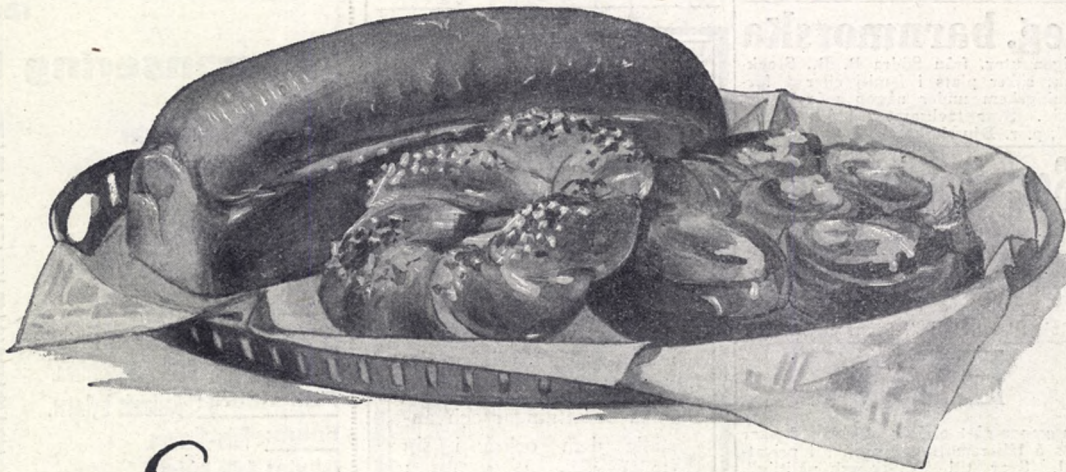
300 gr. svenska makaroner, 2½ à 3 lit. vatten, 1 msk. salt (16 gr.) Till formen: 1 msk. smör, 2 msk. stöta skorpor. Stuvning: 2 kalvnjurar, 1½ msk. smör, 3 msk. vetemjöl, ½ lit. oskummad mjölk, 3 ägg, vitpeppar efter smak, socker (efter smak), ½ kkp riven ost, buljong, peppar och salt, madeira.

Beredning: Makaronerna förvällas i kokande, saltat vatten, sköljas av och läggs ned i en smord och brödbeströdd kransform. Äggen vispas tillsammans med mjölken och kryddorna och gjutas därefter över makaronerna. Puddingen sättes in i ugnen och gräddas 1 timme. Njurarna blancheras och skäras i tärningar, dessa brynas i smör, spädas på med buljong och få steka tills de äro mjuka.

Smör och mjöl sammanfräsas, köttskyn och buljong spädas på och såsen får koka 10 min. Njurarna läggs i och stuvningen avsmakas med kryddorna och vinet. Puddingen stjälpes upp, den rivna osten strös över och stuvningen lägges i mitten.

LUNDINS

Tillskriv oss och vi sända Eder gratis och franco omgående vår receptbok.

ett lyckat bak är till glädje för varje husmor. Degen jäser jämn och vacker och resultatet blir alltid tillfredsställande om man använder

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

ÖREBRO KEM. TEKN. FABRIK

GRUNDAD 1855

Jdury